

312273 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212

Telephone 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జూన్ నెల 25-వ తేది మంగళ వారము } సంచిక ౭౦
Vol 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠమాస బహుళ తృతీయ } No 70

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారబోలును.
బొట్ట బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కవి డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు
ప్రతియింట ముఖ్యముగా ను: ఉదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివిధి, మద్రాసు
తేక
109, ప్రేరిండ్లు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

“రాబ్బన్”

కొల్లు స్టార్టింగ్ క్రాడా యిలు యింజను

బలముగల న్యూట్రెపు యింజను. నిమగ్నములోపల (వేడిచేయనవసరము లేకుండగ నే) స్టార్టరును. క్రాడాయి
లు బహుళక్రమముగాకాలును. ఎంతకాలమైనను ఆరుగడల, పిరుగునల, మరమ్మత్తులు లేక పృష్టికరముగాపనిచేయును.
పదిమొదలు 60 హార్సపవరకు యింజనులు స్టాఫులోయుండును. స్పేర్ సామానులు రెడీ స్టాఫులో దొరకును.
మరిన్ని. (1) “రాబ్బన్” రెండుచక్రముల కొల్లుస్టార్టింగ్ యింజనులు (2) పెమిడిశక్తి యింజనులు అవుటరు బేరింగ్
గు ట్రెపున్న డబుల్ స్టేషన్లు ట్రెపున్న (3) గాస్ యింజనులన్నీ దొరకును. భరలకున్నూ, కేట్రాగునకున్నూ వ్రాయుదు.
నిజమైన హార్సపవరకొరకు మేకరలపర్చి కెట్టువడగదు. మెద్రాసులో అచ్చువేయించు బొమ్మల
కాకితములు నమ్మవలదు. ఏజెంట్లు:—

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ

హెడ్డాఫీసు; బెజవాడ, (ఇండియా) మెద్రాసు ఆఫీసు; 7, సెకండులైనుబీచి, మదరాసు.

మూత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యురిసోల్)

అనుభవమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్సులు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హెతులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు దొరకును.

ప్రాప్తికై కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

To be had of all Chemists, C. T. HARI 145, Broadway, Madras.

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదముగు కిమందులను
జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు,

TRADE MARK

స్టాక్స్ ఆంటి మలేరియల్
కెండి జ్వరమాత్రలు
జ్వరములకు నొప్పుల కుపయోగించును. కేర్షయిన
జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల నీసా 1-కి రు 1-0-0
స్టాక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి
వెంటనే నివారింప గలదు. నీసా 1-కి రు 1-0-0
స్టాక్స్ కక్కువా దగ్గు నివారిణి
పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. నీసా 1-కి రు 1-0-0
G. S. STEERS,
21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

శ్రీ శేషులైన రావుబహద్దూరు కందుకూరి

వీరేశలింగం పంతులుగారి

గ్రంథములు

ప్రమాదనములు, నాటకములు, భాషాంతరీకృత నాటక
ములు, వచనప్రబంధములు, పద్యకావ్యములు, స్త్రీలకుపయో
గించు కథలు, పుస్తకములు, ఉపన్యాసములు, జీవచరిత్రలు,
సాహిత్యగ్రంథములు, పూర్వార్ధకపులు, శాస్త్రము మొద
లగునవి గలవు. క్యాటలాగునకు వ్రాసిన పంపబడును.
జయంతి గంగన్నగారు, బి. ఏ. యల్. టి.,
హెడ్డాఫీసు, వీరేశలింగం హైస్కూలు, రాజమండ్రి.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ జూన్ నెల 25 వ తేదీ మంగళవారము

4. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, ప 42 కలవిరు 18 0 0 18 8 0

నెల్లూరిది ,, డిటో ,, 18 8 0 14 6 0

ధిల్లి ,, డిటో ,, 15 8 0 17 0 0

తాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

నవ్వులు ,, ,, 21 0 0 24 0 0

5. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

నెలలు ,, డిటో ,, 16 8 0 18 0 0

నెలలు ,, డిటో ,, 16 8 0 17 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 195 ,, 9 8 10 0 0

6. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 98 0 0 100 0 0

నెయ్యి బా 1-కి ,, 98 0 0 100 0 0

తేరు నెలగపప్పు బా 1-కి ,, 46 0 0 47-0-0

తేరు నెలగపప్పు బా 1-కి ర 104 మిమకనూనె 58

7. చిల్లరవస్తువులు

భాయపసుపు బా 1-కి 100 0 0 105 0 0

కూరపసుపు ,, 55 0 0 65 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి 91 0 0 94 0 0

దనియాలు ,, బా 1-కి 42 0 0 49 0 0

గుంటూరుపాయకట్ట నీలిమందు మణుగు 1-కి ర 40 50

తెల్లము బా 1-కి ర 28 8 0 49 0 0

అప్పాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 26 0 0 26 4 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 85 0 0 50 0 0

8. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 88 0 0 84 0 0

చదరం ,, 27 0 0 34 0 0

రవుండు ,, 82 8 0 85 0 0

9. నూలు

నెం 20 టెన్ని సింహంయూటె ర 7 15 0

నెం 8 ,, కటూరి ,, 5 0 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 జమ్మరు 10 పా ,, 11 0 0

నెం 20 1/2 రెట్టలేడి ,, 7 8 0

నెం 40 రాడి ,, 10 1 0

నెం 4 టెన్ని ముడిదు ,, 4 12 8

10. లోహములు

కండి 100 కులం 1-కి ర 57 0 0 ర 60 0 0

బంగారుకులం 1-కి ,, 21 0 0 21 2 0

చవరను 1-కి 18 10 6

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 250 6 0

రగ బా 1-కి ,, 282

11. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లరులాండు అలిబరయ్ సింహంయూటె

ర 1-కి ర 200 0 0 ర 47

,, నిలిగం 1 కి 1 50

,, 14 2 0

,, 28 రంగులు 1 5

,, 56 రంగులు 1 6

,, 1 అందరు 1 5

పరకలు పాస్తుస్కాల్ లెట్ అనగా (బర్ని రెడ్డు)

కాంగో 8 0 1 0 0

పర 4 0 1 0 0

10-వ కమ్యూనికేషన్ల సభ

(తెలంగాణ) తీర్మానములు

1. (అ) భారతదేశసంఘసంస్కరణమునకై కృషిసల్పి, ప్రజాసేవయందు తమజీవితముల ధారపోసిన కీర్తిశేఖు లగు నాయకులైన లాలా లజపతిరాయ, శ్రీరాజారామరాయణం గార్ల అకాలపరణములకును;

(ఆ) కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన, మహాజనసంఘము నకును, సభలకును ఆధ్యక్షులైన కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన కీర్తిశేఖు లగు శ్రీరాజారామరాయణం గార్ల అకాలపరణములకును;

(ఇ) కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన, మహాజనసంఘము నకును, సభలకును ఆధ్యక్షులైన కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన కీర్తిశేఖు లగు శ్రీరాజారామరాయణం గార్ల అకాలపరణములకును;

(ఎ) కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన, మహాజనసంఘము నకును, సభలకును ఆధ్యక్షులైన కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన కీర్తిశేఖు లగు శ్రీరాజారామరాయణం గార్ల అకాలపరణములకును;

2. కీర్తిశేఖులగు కోవలూడి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరిగారి స్మరణార్థము కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన, మహాజనసంఘమునకు పదునేడువేల రూపాయలు చెట్టుబడిపెట్టి, కార్యభారమును వహించుటకు సిద్ధముగానున్న శ్రీయుత జాగర్ల మూడి కుప్పుస్వామిచౌదరిగారి నభినందించుచు, సభరకార్యమును ఆచరించుటలో పూర్తి చేయుటకును, సాధనసంపత్తిని సంపాదించుటకును, చరిత్ర కారులను పోషించుటకును, గ్రంథవిక్రయమునకు గాని తదితర మార్గములవల్ల గాని చెట్టుబడి మొత్తమును తీర్చుటకును ఈ క్రింది ఉపసంఘమువారికి ఆధికార మియ్యబడినది.

1. జాగర్ల మూడి కుప్పుస్వామి చౌదరి గారు } అధ్యక్షుడు.
2. తిరుపతి నేని రామస్వామి ,, ,, } గుంటూరు.
3. గూడవల్లి రామబ్రహ్మం ,, ,, } బెజవాడ.
4. నూతల రామకృష్ణయ్య ,, ,, } బుద్లరు.
5. కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య ,, ,, } ఈశ్వరగల్లు.
6. పరవతనేని చినకామయ్య ,, ,, } చిత్తూరు.
7. బొల్లిని మునిస్వామి ,, ,, } చిత్తూరు.
8. పరుచూరు సుందరవరదులు ,, ,, }
9. హనుమర అప్పయ్య చౌదరిగారు-మునిస్వల్లి.
10. కుర్రా గోపాలకృష్ణయ్య-దివి
11. పల్లెంపాటి గోపాలకృష్ణయ్య-నాగపూరు.

12. టి. ఆర్. వెంకటస్వామినాయుడు గారు-సోత్ ఆర్కాటు
13. ఆర్కెపూడి వెంకట్రామచౌదరి గారు-వీరవల్లి.
14. మాగంటి బాపిసోద-వెట్టగోదావరి.
15. తాళ్లూరి గోపాలకృష్ణయ్య-,,

3. ఈ మహాసభతీర్మానములను కార్యరూపమున పెట్టు తును, 11-వ కమ్యూనికేషన్లసభ సమావేశము, యీ దినమువారు "కార్యనిర్వాహకవర్గము"గ (యింకను సభ్యులను చేర్చుకొను హక్కుతో) యీ మహాసభసభాపకులైన యెన్నుకొనబడిరి.

1. బొల్లిని మునిస్వామిచౌదరిగారు-అధ్యక్షులు.
2. కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్యగారు
3. జాగర్ల మూడి కుప్పుస్వామిగారు
4. పరవతనేని చినకామయ్యగారు
5. అడుసుమల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు
6. పరవతనేని చినకామయ్యగారు
7. గూడవల్లి రామబ్రహ్మంగారు
8. ఆర్కెపూడి రామనాథంగారు
9. వీరవల్లి బసవయ్యగారు
10. చదలవాడ నాగభూషణంగారు
11. మాగంటి బాపిసోదగారు
12. తాళ్లూరి నారాయణస్వామిగారు
13. పిక్కని వెంకటరత్నం చౌదరిగారు.
14. పి. ఎన్. గంగానాయుడుగారు
15. ఎన్. రామస్వామినాయుడుగారు.
16. పల్లెంపాటి గోపాలకృష్ణయ్యగారు-కోయంబత్తూరు.
17. వేణుగోపాలస్వామిగారు-కేలమేడు.
18. పి. వెంకటరంగంగారు-మద్రాసు.
19. కరణం పద్మానాయుడుగారు-నెల్లూరు.
20. బత్తిన పెరుమాళ్ల నాయుడుగారు
21. అవిరినేని కొండప్పగారు
22. ఈశ్వరగంటి రాఘవేంద్రరావుచౌదరిగారు మధ్యపరగణాలు
23. కామారావు శేంకరయ్య నాయుడుగారు-ఉత్తరాంధ్ర
24. జె. దొరస్వామిగారు
25. మల్లపూడి నాయుడు గారు
26. మారిన నరసయ్యగారు
27. నెక్కంటి దొరయ్యగారు
28. పరచూరు సుందరవరదులుగారు
29. గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు
30. ఎన్. రాజగోపాలనాయుడుగారు-నాగపల్లం
31. కోదండనేగస్వామి నాయుడుగారు } సాతూరు.
32. రావిళ్ల అప్పాస్వామి ,, }

4. శ్రీమంతులతోడను సంఘాభిమానులతోడను నిండి యెన్ను కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన, మహాజనసంఘమునకు పదునేడువేల రూపాయలు చెట్టుబడిపెట్టి, కార్యభారమును వహించుటకు సిద్ధముగానున్న శ్రీయుత జాగర్ల మూడి కుప్పుస్వామిచౌదరిగారి నభినందించుచు, సాధనసంపత్తిని సంపాదించుటకును, చరిత్ర కారులను పోషించుటకును, గ్రంథవిక్రయమునకు గాని తదితర మార్గములవల్ల గాని చెట్టుబడి మొత్తమును తీర్చుటకును ఈ క్రింది ఉపసంఘమువారికి ఆధికార మియ్యబడినది.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయుడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు నలీనుగా చిక్కును.

మిక్కిలయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు విని, మరియితర రకములను ముట్టరు.

శాంతి ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

మా అభిప్రది సూచకమగు అంకెలను పరికింపుడు

జనంల్ అమ్యురెక్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్ (అజ్మిరు)

The General Assurance Society Ltd., (Ajmer)

సం.	వ్యాపారము.	పూర్తి వివరి.
1926	ర. 27, 80, 500	ర. 19, 25, 500
1927	55, 74, 500	88, 01, 500
1928	80, 56, 500	60, 18, 000

మా పాలన యీ సొసైటీలోనయ్యును. వివరములకు వ్రాయుడు.

V. Rama Rao, B. COM. Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni

5. కమ్మబీదవిద్యార్థుల భోజన ప్రవృత్తినాడులను ఉచితముగా నిచ్చి కమ్మబీదవిద్యార్థుల పాటికి కల్పింపబడునట్లు మ-రా-రా-శ్రీ, వేమలపల్లి చినరామయ్య చౌదరిగారిని యీ సభవారభినందించుచు వారుచేయు సత్కారమునకు సంఘీ యులందరు తోడ్పడకొరకు, యిట్టి సంఘము వితరణకాలము అన్నిజిల్లాలలో నేర్పాటు చేయవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

6. 9-వ కమ్మపూజనసభలో తీర్మానించిన ప్రకారము, యీసంఘమునందు పునర్వివాహములు చేసికొనిన దాసరి బాపయ్యదంపతులు, అడ్డుమిల్లి పీరయ్య దంపతులు, అట్టి సంస్కరణమున కంగీకరించిన వారి తిలపంద్రులను, అభినందించుచు, యికముందు సంవత్సరము కమ్మసంఘమునందు బాలవీ తంతు పునర్వివాహముల ప్రోత్సహింప యీ మహాజనసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

7. శతాబ్దములనుండి వ్యవసాయశ్రుతితోబాటు నైతిక వృత్తి నవలంబించి, సేవానాయకులుగ నుండి రణరంగమున ప్రసిద్ధికెక్కిన కమ్మసంఘములను, సాంఘికపార్శ్వ మొదలగు కళాశాలలందు శిక్షణ పొందుటకు చేర్చుకొనుటకై ప్రభుత్వము వారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

8. కమ్మపూజనసంఘమునకు చేయూత నొసంగి, సదరు సంఘమునందరించిన కీర్తికేసులగు రాజభూదర్శి కోవల మూడి గోపాలకృష్ణయ్యచౌదరిగారి శిలావిగ్రహమును గండికోట భవనమునందుంచుటకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

9. కమ్మనాటి పతాక మవసరమని యీసభవారు గమనించి, శ్రీయుత శ్రీపురసేని రామస్వామి చౌదరిగారిచే యీ సభాప్రారంభమున యెత్తబడిన పతాకమును ప్రతికమ్మకులలో ద్వైపుడు జాతికొమ్మలగు నుంచుకొనవలసినదని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

10. కమ్మసంఘభిన్నానికి పాటుపడుట కొక ప్రతికను సాపించవలయు ననియు, నాప్రతిక నొక లిమిటేడ్ కంపెనీ అధ్యక్షులముక్తింద నుంచవలయుననియు నీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

11. కమ్మసంఘములోని బీదరయితలు, తమకుండియున్న స్వల్పభూములపట్ల జీవనము జరుగక, యితరప్రదేశములలో తమభూములను వ్యాప్తము చేసికొనుటకు వలసపోవు సందర్భములలో, ఆయా ప్రదేశముల పరిస్థితుల స్వయముగా తెలిసికొనజాలక బాల చిక్కుపడుచున్నారు. గాన, యీమహాసభవారు ఒక విచారణ కమిటీని ఏర్పాటుచేసి, వలసపోవు బీదరైతులకు కలహా నివృత్తుకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

12. యుక్తవయస్కులకే వివాహములు, సల్పనూత్రము నీసభవారంగీకరించుచు, యిందుపై భారతకాన సభయందు చర్చింపబడుచున్న శ్రీహరిసింగగారు, హరజిలాస కారదా గార్ల సంస్కరణవిల్లి చట్టములుగా చేయవలసిన దని యీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

13. కృష్ణా, గుంటూరు, ఉభయగోదావరి జిల్లాలందు ఖదరు నిధికిగాను గాంధీమహాత్మున కొసంగబడిన ధనములో మూడువంతులు కమ్మవారే యిచ్చినందులకు సంతసించుచు, ఈవిషయ మై మహాత్మునకెరుకపరుచుటకు అధ్యక్షులు కోరబడుచున్నారు.

14. ఖదరు వస్త్రధారణముతో తృప్తిచెందక, కిద్దరు తృప్తి గృహపరిశ్రమగా భావించి తత్ప్రయత్నములు చేయు సంఘసభల నెల్లను ప్రోత్సహింప నీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

15. సక్రమమగువిచారణ లేకయే కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాల రీసెటిల్మెంటు ఆఫీసరు రూ 1 కే మాడు అణాలు అడవపు కిక్కును నూచించుట యీమహాజనసభవారు గర్హించుచు, ప్రస్తుతము జరుగుచున్న పునర్విచారణ అవకాశమునైనను తీసికొని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు రైతుల ఆభిప్రాయమున కనుగుణముగ నెట్టిపరిస్థితులలో నైనను భూమినియు మోచ్చింపమాడదని తీర్మానించుచు, రైతుల కేంద్ర రీసెటిల్మెంటు కమిటీ తగుసాయము చేయుటకు యీదిగువసభ్యులను సభకమిటీగా నిర్ణయించడ మైనది.

- (1). గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య చౌదరి గారు
- (2). ఆచెకూడి వెంకట్రామ ,, ,,
- (3). నెల్లంకి పూర్ణచంద్రయ్య ,, ,,
- (4). సూరపనేని గోపాలకృష్ణయ్య,, ,,

16. కృష్ణా, గుంటూరు, ఉభయగోదావరి జిల్లాల రివిన్యూలో సగమునకు హెచ్చుచెల్లించు కమ్మసంఘములకు రివిన్యూ, పి. డబ్లియం. డి.కాభోద్వోగులయందు సరియగుప్రాతి నిధ్యము సంపాదించుటకు వైముండలాధికారులతో సంప్రదింపవలయునని యీసంఘమువారు కోరబడుచున్నారు.

17. కీర్తి కేసుగలగు మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవి గారి స్వామికొమ్మలకు నెలకొల్పబడిన బాలికాపానశాలకు తోడ్పడి, ఆమెకోర్కాదీర్చి శ్రీరాధాకృష్ణానికి వాగ్దానము నామంతి నని యీమహాజనసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

18. ఈకమ్మసంఘమువారు ఇదివరకు బీదవిద్యార్థులకు 4 వ ఫారమునుండి విద్యార్థివేతనము లిచ్చుచున్నట్లే యికముందు శ్రీరాధాకృష్ణాకొజుకు బీదబాలికలకు గూడ 1 టు ఫారమునుండి విద్యార్థివేతనము లొసంగబడవలయునని యీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

19. బెజవాడలో యీశుద్ధజరిగిన వర్షాశ్రమ మహాజన సభవారు కారదావిల్లి విషయమై చూపిన తీరస్కారము నీసభవారు ఖండించుచు సదగు సభలో కమ్మపూజనలకు ఏవిధమగు ప్రాతినిధ్యములేకుండున, ఆతీర్మానమునకు కమ్మ మహాజనుల కెట్టి సంబంధములేదని, యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

20. శుభకార్యములలో వేళ్ళ మేళములను కిలిపించు ఆచారమును యీసభవారు ఖండించుచున్నారు.

21. కన్యావరకుల్గు పద్ధతిని యీసభవారు నిరసించుచున్నారు.

22. శ్రీతిరుపతి వెంకటేశ్వరుల వారి ఆదాయములో చాలాభాగము బ్రాహ్మణేతరుల వలన వచ్చుచున్నను, శ్రీవెంకటేశ్వర స్వామివారి సంస్కృత కళాశాలలో బ్రాహ్మణేతరులకు వ్యాకరణాది కాస్త్రములు బోధింపమాడదని యగౌరవించుటంజేసి బ్రాహ్మణేతరులు తత్స్వామివారికి యికముందు మడుపులను చెల్లింపకుండుట నీసభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

23. హైస్కూలు ఉన్న ప్రతివోటను బీదకమ్మబిద్యార్థులకు ఉచితభోజనసతి నేర్పాటుచేయు సంఘమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

24. రైతుజనసంఘమునకు ప్రామాణ్యసాధనముగ పశువుల అభివృద్ధికికొరకు ప్రత్యేక శ్రద్ధతోటి పశువైద్య చింతామణి పశుశేత్రకీర్తి మన్నగు గ్రంథములను రచించియు, పశువైద్య గ్రంథనిలయను స్థాపించియు, రైతుసంఘమున కమూల్యవేసగా వించిన శ్రీయేతెల్ల శ్రీరాములు చౌదరిగారి నీసభవారెందయు నభినందించుచు, వారి కన్ని విధముల కమ్మపూజనలు సాయ

మొనరింపవలయునని ఈసభవారు రైతుసంఘమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

25. బీదవిద్యార్థి కేసములతోపాటు బీదవిద్యార్థిని వేతనములనూడ ఇచ్చుటకు, కమ్మరాష్ట్ర సాధ్యులయిన ఒక అనాథ బాలశరణాలయము నెలకొల్పుటకును యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

26. వనసంఘపక్షమున యింతవరకును బాలబాలికల గురుకులాశ్రమములు లేవు, గావున ఆంధ్రదేశ మధ్యభాగమున ప్రాకృతికస్థలమైన త్వరలో బాలబాలికల గురుకులము నేర్పరుచుటకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

27. మహాజనసభతోపాటు, కమ్మపూజనసభను గూడ జరుప నీసభవారు ప్రోత్సహించుచు, ముందు సంవత్సరమునంచి యిట్టి సభ జరుగు ప కలయు నేర్పాటులు గావించ నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

28. మనగృహములందు జరుగు పుణ్యపర్యటనములందు బ్రాహ్మణవారోహిత్యమును విడనాడవలయు ననియు, "పురోహితుల"ను ప్రత్యేకసంఘముకట్టి ఉండగూడదనియు, ఎవరికి వారే స్వసంఘపాఠోహిత్యమును నెరపుకొనవలయు ననియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

29. ఆర్థికశ్రాధకర్మల సమయమును పాఠోహితుల కాళ్ళకడిగి నెత్తినెల్లుకొను దురాచారమును, గురువుల కాళ్ళ కడిగి నెత్తినెల్లుకొను బానిసదురాచారమును తీవ్రముగా నిరసించుచు దీనికి బద్ధులైయున్నవారు యింతటినుండి మానుకొనవలసిన దని యీ సభవారు తీర్మానించుచు, ఆచరణములో పెట్టుగలందులకు మహాజనులను కోరుచున్నారు.

30. మనము రేవునిదర్శించినపుడు, అనవసర మగు అర్చకమాధ్యక్షము నుంచుకొనుట మన యాత్మగౌరవమునకు భంగకరిము గావున, అట్టి ఆచారములను యీమహాసభవారు నిరసించుచు, అట్టి ఆచారములను తుదముట్టింపవలె నని యీ మహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

31. కపితాల్పమునందు కమ్మనాటికి యధీరుచి కల్గించుటకు ముఖ్యోద్దేశముగా పెట్టుకొని యీ మహాసభవారు, కమ్మయువకులకు ప్రతి సంవత్సరము పరీక్షలు జరిపి బహుమతుల నొసంగుటకున్న, సంఘపక్షమున నొక సాహితీ సమితిని స్థాపించి యద్దానికి నొకయుగాడిసంచిక నడుపుకత్తి

కొలది ప్రతులు మాత్రమే గలవు. వెంటనే వ్రాసిన మాత్రమే బడయగలరు.

అమూల్యమగు చిత్రములు

1. ఝాన్సీరాణి:—వీరవిభవ మొనర్చుచున్న ఝాన్సీయొక్క చిత్రము:— ఒక్క కాపీ 0-1-6, డజను 1-0-0.

2. నానాసాహేబు:—1857 సం॥ భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధనాయకుడు. ఒక్క కాపీ 0-1-6, డజను 1-0-0.

3. రాణాకుమారసింగు:—1857 సం॥లో ఆంగ్లేయ సేనల చెండాడిన వీరుగను శత్రువృద్ధు. ఒక్క కాపీ 0-1-6, డజను 1-0-0.

4. వినాయక సావర్కారు:—భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధముయొక్క సత్యచరిత్రను ప్రకటించి కష్టముల పాలైన మహాదేశభక్తుడు. ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను 1-4-0.

5. అల్లూరి శ్రీరామరాజు:—ఏజన్సీ యుద్ధనాయకుడు. ఒక్క కాపీ 0-1-0, డజను 0-10-0.

వై 5 చిత్రములు కావలసినవారు 0-10-0 బిల్లులు పంపవలెను. మొదటి 3 చిత్రములు మాత్రమే కావలసినవారు 0-6-0 బిల్లులు పంపవలెను. 3 కు తక్కువ చిత్రములు కావలసినవారు వాటి ఖరీదుతోపాటు 0-4-0 అదనముగా పంపవలెను. మొత్తముగా కొనువారికి ప్రత్యేకధరలు.

కాంగ్రెస్ స్వాతంత్ర్యసంచిక వెల 0-2-0 మాత్రమే.

ఉరికంబమెక్కిన దేశభక్తుల పటములు ఆర్డు పేపరుపై ముద్రింపబడినవి.

(1) వంగదేశమున కుట్రకేసులలో ఉరితీయబడిన దేశభక్తులు. (కుదీరాంబోను, కన్హయ్యలాలపత్రా, గోపీనాథ సహా మున్నగువారి) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.

(2) వంగదేశమున వీరస్వర్గమును మారగొనిన దేశభక్తులు. (యశోవ్రనాథ ముఖర్జీ వనైరా) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.

(3) ఢిల్లీ లాహోరు కుట్రకేసులలో ఉరితీయబడిన దేశభక్తులు. (పింగళి, అమీర్ యూన్ మున్నగువారి) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.

(4) కాకోరీ కుట్రకేసులో ఉరితీయబడిన దేశభక్తులు. (రాంప్రసాద్ బిస్మిల్, రాజేంద్రలహిరి మున్నగువారి) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.

ఒక్కొక్క డజను చొప్పున వైనాలుగు గ్రూపులు కొనువారికి పోస్టేజీ సహా రు 4-8-0 కు ఇవ్వబడును. ఒకే కాపీ చొప్పున 3 లేక 4 గ్రూపులు కొనువారు వాటిమూల్యము కాక 0-2-0 పోస్టేజీగాను పంపవలెను. ఒకే కాపీ చొప్పున 1 లేక 2 గ్రూపులు కొనువారు వాటిమూల్యముతో ఒక అణాబిల్లే పంపవలెను.

"కాంగ్రెస్" విప్లవసంచిక వెల 0-1-6 మాత్రమే.

మేనేజరు, "కాంగ్రెస్", సీతానగరం, కొత్తూరు మార్గము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

నెం. 7, తంబుకెటిపేధి ముదాసు.

6 వ కమ్యూనిస్టు మహాసభ

శ్రీయుత గొట్టిపాటి వేంకటేశ్వరరావు
చౌదరిగారి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకోసమైనము

సభాధ్యక్ష! సాంఘిక మహాశయాలారా! సోదరవిద్యార్థులారా!!
సాంఘికదృష్టి నభల యావశ్యకత

మన సంఘపరిస్థితులను జూడ, చాల విచారము కలుగుచున్నది. అనూయలు, అంతఃకలహములు, అనుదినము పెరుగుచున్నవి. స్వాతిశయము, స్వార్థపరత్వము అతిశయించుచున్నవి. అర్థములేని పట్టుదలు, నిరర్థకమైన పోట్లాటలు, మితిమీరుచున్నవి. మన కృష్ణమండలనాయకులలో నొకరికేడు చెప్పిన, మరొకరికి పదియేనని, విషమస్థితి వచ్చినది. వీరవిద్యార్థుల ఆర్థనాదములు, ఎన్నికల సంరంభములో అణగిపోవుచున్నది. ఊటిప్రయాణములలో, నిరర్థకమైన కత్తులతో, నాయకుల కరనిముసపైన విశ్రాంతి చిక్కుటలేదు. తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలకని, వేనకువేలు వ్యయపరచిన మహాశయము, సాహాయ్యము నధించు వీరవిద్యార్థులతో, విద్యార్థులకు సహాయము చేయమనివేసితిని" అని విచిత్రముగ ప్రత్యుత్తర మొసంగుచున్నాడు. టీపాస్ట్రీలకు విచ్చవిడిగ, ధనమును వెచ్చించు సాంఘికండు, వీరవిద్యార్థులకి తోడ్పడుటకు, వెనుకంజవేయుచున్నాడు. అవును పాపము! ఎన్నిటికని ఖర్చుచేయుగలరు?

ఎన్నికలకు, పోట్లాటలకు "నేను నేను" అని వచ్చు ధన సంహారము విద్యార్థుల కనబడునరీతి అద్భుతమగుచున్నది. ఈ పరిస్థితులలో సభ లేదుకని సంఘాధ్యక్షయమును కాంక్షించుచున్నా మని చెప్పుకొందురు మహాశయము ప్రశ్నించుచున్నాడు. ఎన్నికలకు ఎందుకు పనికిరాని తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలకు వేనకువేలు వెచ్చింపజూచియు, ముక్కునలేతడుకొనని మహామూడు-అయిదాటతాలూకాలు కలిపి, మహాజనసభకు మూడువేలరూపాయలు వ్యయము చేయబడుచున్నవని కన్నుల నీరు నించుచున్నాడు. ఆ ధనమును వీరవిద్యార్థుల కీయరాదా యని దయ యుట్టిపడునట్లు నడుపుచున్నాడు. అబ్బి ఎంతటిదయ! ఇది నిజమైనదే యైనచో వీరవిద్యార్థులు కృతార్థులై నొందినట్లే! వారు చేసిన పూజ ఫలించినట్లే! సభలప్రయోజనమును అవశ్యకతను గూర్చి సంశయించుకాలము దాటిపోయినది. భ్రాతృభావమును వికమత్వమును అభివృద్ధిచేయుటకు మన యందలి రక్తనాళములందు ప్రవహించు రక్త మొక్కటే యని తలంచుచు, మన సంఘాధ్యక్షదయ మనకు వలయు ప్రయత్నముల చేసికొనుటకు సభ లత్యంతావశ్యక మనుట నిర్వివాదాంశము. మనసంఘమువారు మన వీరవిద్యార్థులకు, అర్థముగ ప్రోత్సాహ మొసగని యీ దినములలో మనము చేయవలసిన పని ద్విగుణీకృత మగుచున్నది. సోదర విద్యార్థుల కష్టముల నెఱిగిన మనకే హృదయములు కరగనిచో మన కక్ష్యసాగరము వారికి సహాయముచేయ ప్రయత్నము చేయనిచో మనము మన విద్యార్థులకధర్మమును నెరవేర్చినవారము కాజాలము. ఈ పరిస్థితులలో మనము చేయవలసిన పనిని నిర్ణయించుకొనుటకు మనమందఱ మొకచో సమావేశమగుట అవసరమనుటలో, సందియములేదు.

మహాజనసంఘము - చేయవలసిన మార్పులు
మహాజన సంఘ పరిస్థితులు హాస్యాస్పదముగా నున్నవి. మూలధనము ఇరువది వేలు కూడ లేదు. అదియేమి దురదృష్టమో, మన సంఘములో విద్యాసముపాఠ్య నక్షగడంగు విద్యార్థులలో, చాలమంది వీరవాళే! ప్రతివత్సరము, వచ్చు దరఖాస్తుల సంఖ్య పెరిగిపోవుచున్నది. మూలధనమున కొక్క పైసయైనను చేరుటలేదు. సంఘము చేయు సహాయము, విప్రులకిచ్చు సంభావనను మించుటలేదు. సోదరరెడ్డి సంఘము తన విద్యార్థులకు నెలకు పదునాల్గు రూపాయలకు మించిన వేతనములగూడ నిచ్చుచుండగా, మనసంఘము సంవత్సరము నక్షర ఆ మొత్తము నీయజాలకపోవుట కడుంగడులజ్జాకరము! దాదాపు 200 మంది విద్యార్థులు గల బందరు పురములోను, 200 విద్యార్థులుగల గుడివాడలోను కమ్యూనిస్టు పాఠశాలములను నిర్మించుకొనలేకపోవుట మన మండలవాసుల దుర్గతి త్వమును, కార్యభీరుత్వమును, అసహాయతను, నిరత్యాహమును చెప్పక చెప్పుచున్నది.

మన విద్యార్థులు వత్సరమునకు వేలకొలది ధనము అడ్డెకని వెచ్చించుచుండగా, మదరాసులో సోదర రైల్వేసంఘమునలె నసతిగృహము నొకదానిని నిర్మించుకొనలేకపోవుట కోపనీయము కాదా? క్రిందటి మహాజనసభలో, లక్షరూపాయల సంఘ

నిధిని సమూహార్పణలెనని అత్యంతోత్సాహముతో అతి గంభీరముగ సాంఘిక లాసంగిన యువస్వాసములు, మనల నానందపరచుట జేసినవని. అదియంతయు తాత్కాలికోత్సాహమని తరువాత తెల్లమైనది. విద్యార్థులలోకమునకు, తీరని ఆశాభంగము కలిగినది. ఈ పరిస్థితు లిటు లుండగా, మన సంఘము యొక్క నిర్మాణము (constitution) మిక్కిలి అసంత్పష్ట కరముగా నున్నది. ఇరువయ్యైదు రూపము లిచ్చినంతనే సంఘకార్యములయందు తాత్కాలికము సభ్యుడైతేమన్నను, యావజ్జీవము అగునట్లు అతడు సంఘ సమావేశములకు హాజరుగట స్వైచ్ఛికముమంది తుడిచిపెట్టినను, సంఘమున కినుమంతయు సహాయపడకున్నను, సభ్యత్వమును కోల్పోవుటలేదు. ఇది యెంతటి న్యాయవిరుద్ధము! సంఘములో నుత్సాహవంతులు కార్యకూరులు ఉండి సంఘాన్ని తికి పాటుపడవలయునన్నచో సభ్యులు ప్రతివత్సరము చందానిచ్చు పద్ధతి నేర్పరచవలెను. సంవత్సరపు చందా కూడ చాల తక్కువమొత్తముగా నుంచవలెను. అట్లు చేసినచో సంఘ కార్యములలో నుత్సాహముతో పాల్గొనువారే యుండురు. అయ్యెడల, సంఘ కార్యములు చురుకుగా జరుగుట కవకాశ ముండును. సంఘాధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షుల లెవరున్నను, సంఘకార్యదర్శులైనను అంగభాషాజ్ఞానమును తగుమాత్రము బడసినవారే యుండుటవసరము. విద్యార్థులతో సంబంధమున్నవారు, విద్యార్థుల విత్త ప్రవృత్తులను విద్యార్థుల కష్టసుఖములను ఎఱిగియుండినవారునై యుండుటవసరము. జాతీయవాదముల నెలకొల్పుటలో, నియ్యది మిగుల సహాయకారి.

విద్యార్థిసంఘము? యువజనసంఘము? ఏదియుండవలెను? అని కొందరు ప్రశ్నించుచున్నారు. విద్యార్థిసంఘమును యువజనసమితిగాను, విద్యార్థిసమావేశములను, యువజన సమావేశములుగాను మార్పుట మంచిదని కొందరునూచించుచున్నారు. అటుల మార్చినచో, యువజనలందరి సహాయముకూడ మనకు లభించుటకే, మన మెక్కడు కార్యభారమును వహింపగలము నుట సత్యదూరముకాదు. కాని కమ్యూనిజంసంఘము, నేను పైననూచించిన మార్పును చేయుచో, యువకులందరు సంఘములోచేరి సంఘాభివృద్ధికై తోడ్పడుట కవకాశ ముండును. అప్పుడు యువకులు విద్యార్థిసంఘములో చేరవలసిన యావశ్యకత అంతగా కన్పట్టదు. కాని విద్యార్థిసంఘముల ఆవశ్యకత అంతకు దీరలేదు. విద్యార్థులసాయముతో యేటేట జాతీయవారముల నెలకొల్పి కొంతధనమును మూలనిధికైచేర్చుటకు వీలుండును. విద్యార్థులు సంఘములుగానుండి వికమత్వము కలిగియున్నప్పుడే యిట్టికార్యములను అనలీలగా చేయుగలిగి తరువాత నెక్కడు బాధ్యతగలకార్యముల నిర్వహించు దత్తుతను సంపాదించురు. కావున కమ్యూనిజం జనసంఘమువారు పైమార్పును చేసి, యువకులకు ప్రోత్సాహము నిచ్చి సంఘనేతరజేయుటకు తగిన అవకాశమును కల్పించిన సరి, లేకున్న విద్యార్థిసంఘమును యువజనసంఘముగా మార్చివైచి, విద్యార్థులు, యువజనులు కలిసి, ప్రతివత్సరము, జాతీయ వారముల నెలకొల్పి ధనమును ప్రోత్సాహము, కమ్యూనిజంసంఘముతో నెట్టి సంబంధమును లేకుండనే వీరవిద్యార్థులకు తోడ్పడుట లెదురు. అట్టిస్థితిగతులలో నీవిధానమే అవశ్యకతయని మని నాయొక్కని తలంపుమాత్రమే కాదు. మన సంఘసభ్యులు యువకులకు ప్రోత్సాహమొసంగి యున్న తాళిములకనబరగుచో, హస్తదృష్టమై వీడకుండుచో చూచెదము గాక!

శ్రీలు-ఉన్నతవిద్య

శ్రీ విద్య మన సంఘములో లేదనియే చెప్పవచ్చును. ఇంత పెద్దసంఘములో ఉన్నతవిద్య నభ్యసించిన సోదరీమణి యొక్కర్తుకయై లేకుండుట విషాదకరము. శ్రీలున్నతవిద్య నభ్యసించినపుడే సంఘము సర్వతోముఖముగ నభివృద్ధి గాంచునట్లు యెల్ల రంగీకరించు విషయమే. శ్రీలు ఉన్నత విద్యలకు అర్థములేని మన ఘోషపద్ధతి అడ్డుతగులుచున్నది. కాన దానిని, మొదలట్లు నరీకివేయవలయును. పూర్వార్చార శరాయణుల మాటలను లక్ష్యమొనర్చక యువకులే ముందంజ వేయవలెను. బాలవిత్తంతూద్యాహములపై సంఘజులు పరపిన దృష్టి కడుంగడు ప్రశంసనీయము. సాహసాదాభ్యోత్సాహములతో మార్గము చూసిన యువకు లభిచందసీయులు.

విద్యార్థి పత్రిక

మన విద్యార్థులలో సారస్వతాభివృద్ధికై కృషిసల్పు కవి కుమారులకు, వలయు ప్రోత్సాహ మొసంగుటకును, అడగియడగి యున్న సారస్వతవిషయిక సామర్థ్యమును వికసితపఠేయుటకును ఒకపత్రిక అత్యవసరము. మనకొకటలోనున్న

మాగజీనుల నిచ్చినట్లుగనే వత్సరమున కొకరూపాయ చందా నిచ్చుచో కొన్ని వందలకుపైగా నున్న మనము సంవత్సరమునకు నాలుగు సంచికలను లేటికగా ప్రకటింపగలము.

సంఘనిధి నభివృద్ధి చేయుటకు విద్యార్థులుచేయగల కార్యమేమి? మనము ప్రతికేంద్రములోని విద్యార్థిసంఘములను తప్పక నెలకొల్పవలెను. వత్సరమునకు వారముకోజులు వీరవిద్యార్థిసోదరుల కొరకు కష్టపడుటకు సంసిద్ధులమై యుండవలెను. మనలోని వీరవిద్యార్థులు ధనార్జనకు గడంగిన తరువాత, శక్తిగలిగినవెంటనే తాము సంఘమునుండి సహాయమును పొందినట్లుగనే సంఘీయులకు తోడ్పడుట విద్యుత్తదర్శముగా నెంచుట యుక్తము. ప్రతి విద్యార్థితన వివాహమునకు తన గృహములో జరుగు నితర వివాహములకు ఎంత తక్కువ మొత్తమైనను తప్పక పంపుట ధర్మము. శీర్ష్యసూరము, హృదయపూర్వకముగ పంపినది రాగిడబ్బె నను కొటి రూపములతో సమానము. విద్యార్థులమగు మనమే బాధ్యత వహించి యీపనులను చేయకపోయినచో సాంఘిక లేమియు చేయుటలేదనియు నాయకు లూరక కూర్చుండిరనియు నిందలను మోపుట మనకే అవమానకరము.

కార్యకూరులము కాకపోయినచో సంఘముకోరికై యిను మంతయు త్యాగము చేయనిచో యోధాగ్రేసరుల సంతతి వార మని మనము పొందు గర్వము నిరపయోగమయినది. అర్థములేనది.

సంఘనేతరమే దేశసేవ, సంఘనేతర చేయువారు విశ్వమానవసోదరత్వమునకు విముఖు లగుట హాసభాటు. కావున నిర్మల హృదయములతో పవిత్రాంతఃకరణములతో మనశక్తి కనుగుణముగ సంఘనేతరయేట మనయందలి కర్తవ్యమును, క్యామసుందర చక్రవర్తి చెప్పిన కార్యము సగ్గరచేయము.

"If communalism is a negation of nationalism, is not nationalism a negation of cosmopolitanism."
(కులతత్వము జాతీయ తత్వమునకు విరుద్ధమగుచో, జాతీయతత్వము విశ్వమానవసోదరత్వమునకు విరుద్ధము కాదా?)

ఆంధ్ర దేశమున మహాత్ముని సంచారము

(రెండవ భాగం)

వేలంగిలో నేలపనివాండ్రతో సంభాషణ

"మీరు ఖడ్గరును నడలిపెట్టుట వలననే యీ అనర్థకము లన్నియును కలిగినవి. మీరు ఖడ్గరు నూలతోనే బట్టుట నేయుచున్నచో మీకు పోటీయుండదు. ప్రజలు దేశాభిమానముచే ఖడ్గరుబట్టులను కట్టెదరు అని నే ననగా వారు సమ్మతించిరి. మరల ఖడ్గరుబట్టులే నేనెద మనిరి. మరల మీరు వడలినేయగు గదా యనగా నడలి నేయ మనిరి. మీరుగూడ ఖడ్గరునే కట్టువలెను. ఇప్పుడు మీరు విదేశీ గుడ్డలను కట్టియున్నారు. ఒక వర్తకుడు తన సరకులను గూర్చి ప్రకటనచేయక మరెయికరి సరకులనుగూర్చి ప్రకటన చేయుట యెట్టిదో ఖడ్గరును నేనెదు మీరు, విదేశీగుడ్డలను కట్టుట అట్టిదే అనగా మేము వానిని వదలివేసిన మని నారందరును తెలిపిరి.

మీలో విదేశీగుడ్డల సమ్మతమునూ చేయుచున్న పని పొరుగువాడు కుర్చుండిన చెట్టుకొమ్మను నరుకుట వంటిదే. అందువలన వాడెట్లు లక్రింద పడు నో అటులే యిప్పుడు మీరుచేయు పనినలన ఖడ్గరు అమృతము నకు నష్టము కలుగుచున్నది అని తెలుచగా వారుగూడ సంగీకరించిరి. వారు మరల నెన్నడు విట్టిపొరబాటును చేయుమని గూడ తెలిపిరి.

రాజమహేంద్రవరమున 400 కుటుంబములవారును నగరము తాలూకాలో 200 కుటుంబములను శుని, పెద్దాపురం, బండారులంక, ఉప్పావ, పితాపురం వివిధములలో 200 కుటుంబములను మొత్తము 4 గ్రామములలో ప్రతిగ్రామమునందును 100 కుటుంబములును నేతవనినే చేయుచున్నారు. తూర్పుయిండియా కంపెనీ పరిపాలనలో తూర్పుగోదావరిమండల సాయకు 14 కోట్ల రూపాయల నెలగల బట్టులు భారతదేశమునుండి ఎగుమతి చేయబడుచుండెను. (వి. ఎం.ఎం.డి.యూ. 20-2-29)

కమ్యూనిస్టు ఉద్యమచరిత్ర

సాంకేతిక పదములు, వానియర్థములు

మీరటుకేనులో జేమ్సుగారి ఉపన్యాసము

ప్రతివాది వకేళ్ల ఆ డే పణలు

మీరటు, జూను 24:—నేడు మీరటు కుట్రకేసు విచారణ సమయమున ముద్దాయిల తరపు వకేళ్ల చాల ఆక్షేపణలు సూచించునందిరి. జబ్బాల్లాగారి తరపున వాదించుచున్న దివాను చువ్వలగారు మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రాసిక్యూటరువారు పెద్ద ప్రారంభోపన్యాస మొసంగుటకు న్యాయశాస్త్రమునం దెక్కడను అవకాశ మొసంగబడ లేదని వాదించుచున్నారు.

ముద్దాయిలు నేడు అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు సంఘ యొక్క పాటు బాధుడు కోర్టులో ప్రవేశించిరి. పిదప “సామ్రాజ్యమును పడగొట్టుడు” విప్లవము లేనదేయును అని కేకలు వేసిరి. వారిలో చాలమంది హుచిన్సన్ గారు సహా కమ్యూనిస్టు ముద్రయుగ కొడవలి, ముత్తి చిత్రింపబడిన ఎట్టివిష్ణుములస్సు ధరించి యుండిరి.

ప్రతికల ప్రతికూల ప్రచారము

విచారణ ప్రారంభము కాకముందు ముద్దాయిల తరపు వకేళ్ల “ఈవెనింగ్ న్యూస్” “టైమ్స్” ప్రతికలు ముద్దాయిల కపటాతి తెచ్చునట్టి వ్యాసముల ప్రకటించుచున్నవి. అట్టి ప్రతికల వాడినుండి ముద్దాయిలను సంరక్షింపవలెనని వకేలుతో రెను. దేశాయిగారిదివరకు ప్రకటించుచుండిన “స్వార్సు” ప్రతికనే అట్టి ఆదర్శములతోనే హుచిన్సన్ గారు ప్రతికను ప్రకటించుచున్నారని వ్రాయుట తప్ప నిరీ. హుచిన్సన్ గారు “న్యూ స్వార్సు” అను కొత్త ప్రతికను ప్రకటించుచున్నారని దేశాయిగారు విడిచిపెట్టిన పని పూర్తిజేయుచున్నారనుట తప్పదు. ఆవిషయము ప్రాసిక్యూటరువారు యింకను రుజువుజేయవలసియున్నది. మరియు మోడిగారు మిల్లు యజమాన్యుల సభిష్టాధ్యక్షులు కమ్యూనిస్టు ఉపద్రవముగూర్చి చెలిపిన వ్యాసముగూడ యీ ప్రతికలలో పడుట ముద్దాయిలకు నష్టదాయక మని వాదించిరి.

కోర్టు:—కమ్యూనిస్టు ప్రతికల ప్రచారమును ఎవరు చేయునండ నేర్పింతు ఆపగలను?

సిన్డాగారు వేరొకవకేలు టైమ్సు ప్రతికలో “ఎన్. ఎం. డి.” అను పేరన వ్యాసము ప్రకటించబడుటగూడ తప్పేయని, ఇట్టి ప్రచారము సాగనిచ్చినచో అసెసరులు నిష్పక్షపాథముగ నాలోచించుటకు వీలుండదు. ఈ దేశములో ప్రభుత్వాధికారి యగు వైస్రాయగారు ముద్దాయిలనుగూర్చి చెల్లెలు కేసునందు వారికి ప్రతికల ఫలితము చేహరుటకు తోడ్పడు వాక్యముల బలికెను. ముద్దాయిలు న్యాయవిరుద్ధముగ ప్రవర్తించినట్లు ప్రభుత్వమువారికి తమవద్ద నున్న సాక్ష్యముబట్టి నమ్మకము కుదిరె ననిరి.

కోర్టు:—ముద్దాయిలు నేరముచేసినట్లు ఆధికారులకు నమ్మకము లేకుండినచో యీకేసు విచారణ కెట్లు రాగలదు?

సిన్డాగారు:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూటరును అనుమతించిరి. తమ వద్దనున్న సాక్ష్యమునుబట్టి నిందా రోపించుటకు తన కారణమున్నచో కేసుచేయుదురు. పిదప నేరము కోర్టులో రుజువుకావలెను. అంతేకాని ముందుగనే వారు నేరముచేసినట్లు విశ్వసించితి మనుట న్యాయసాసముల ధిక్కరించుటయగును. ఈవిషయమున ముమ్మందు తనవిరుద్ధ గైకొందుము. కాని యీలోపున ముద్దాయిలకు విరుద్ధప్రచారము జరుగకుండ మీరు సంరక్షింపవలెను. జేమ్సుగారుగూడ బలపరచెదరని నమ్ముచున్నాను.

వైస్రాయగారి ఉపన్యాసము కమ్యూనిస్టు ప్రతికల ప్రచారము జేయునట్టిదిగ నుండుటచే అసెసరులు దురభిప్రాయ పడుదురు. కావున ముద్దాయిలు యీసామ్రాజ్యవాద ప్రచారము నకు విరుద్ధముగ తమప్రచారము జేసికొనుటకు తమను జూచిను వై విడువవలసినదిగ దాంజిగారు కోరిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు తాను రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసమును కడుశ్రద్ధగ నదివియుంటిననియు అందేమియు దోషము లేదని యు కేసున కనునలించినందున లెసుకారణముల మాత్రము సూచించి యుండెననియు చెలిపిరి. ప్రతికలు యికముందు జాగ్రత్తగ నుండవలెనని సూచించి కేసునకు సంబంధించి ప్రత్యక్ష ముగ్గుగారి ముఖాపముగ గాని వ్రాయువ్యాసముల నేమియు

ప్రకటింప రాదనెను. మోడిగారి ఉపన్యాసము విషయమున తానేమియు చెప్పజాల ననెను.

జేమ్సుగారి ఉపన్యాసము

పిదప లాంగువర్డు జేమ్సుగారు తమప్రాసిక్యూటరు ఉపన్యాసమును కొనసాగించిరి కమ్యూనిస్టుల ప్రచారముగూర్చి నేటి కుట్రయొక్క చరిత్రనుగూర్చి నేడు చెలిపెదననిరి. కమ్యూనిస్టు ప్రతికలుజేయు సూరసలన్నింటిని ముద్దాయిలు విశ్వాసపూర్వకముగ ఇండియాలో అమలుజరిపినట్లు రుజువుజేసెద ననిరి మాడన అంతర్జాతీయసభకు ఇండియా ఈజువునంటి దేశములలో జాతీయవాదు లందరును దనాధిపతే యయినను వారితో సఖ్యము జేసియే వారి ఆదర్శములు తప్పని ఒప్పించుటకు నిశ్చయించెను

ఇతర దేశములనుండి ప్రోత్సాహము

కార్మికులను లేనవేత్తి చిన్న పెద్దతరగతుల వైషమ్యము పెంపొందించుటకు కమ్యూనిస్టులు జేసెడి ప్రచారముగూర్చి చెల్లెలునట్టి లేఖలను కొన్నింటిని జేమ్సుగారు చదివిరి. అంతర్జాతీయ కార్యాలయము నివేదికలను చదివెను. “121 ఎ” కేసును ప్రకారము ముద్దాయిలపై నేర మారోపించుటకు యిదంతయు చెప్ప నవసరములేదు. మాడన అంతర్జాతీయసభ ఆ నేతాను సారము మీరు పని చేయుచున్నారని రుజువు చేసిన చాలును. వారు మాస్కో-పద్ధతుల ననుసరించి, మాస్కో-వారి ఉద్దేశముల నెరవేర్చుచున్నారనుటయే జాలును.

ఇండియాకు సంబంధించిన యీ కుట్ర ఇండియాలో మాత్రమే జరుగుటలేదు. ఇతర దేశములవారు ప్రోత్సహించి తోడ్పడుచున్నారు. బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టు పక్షసభ్యులు చాల మంది యీ కుట్రయందు శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. వారి శ్రద్ధ నియు చెలిపెదననిరి. బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టుపక్ష సభ్యులు వివిధ దేశములందున్న భారతీయ విద్యార్థులకు కమ్యూనిస్టు బోధ చేయుచున్నారని చెల్లెలు కొన్నింటిని చదివిరి. వారిలో ఎం. ఎన్. రాయగారు ముఖ్యులనిరి. గ్లాస్కోగారు కాక్రేను అను మారుపేరుతో ఇండియాకువచ్చి యీ దేశములో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమస్థితిగూర్చి తెలిసికొని అంతర్జాతీయ సంస్థకు నివేదించిన నివేదికను జేమ్సుగారు జదివిరి. ఉపదేశ దత్తు, జె. వి. తామసుగార్లు తదితర బ్రిటిషు సభ్యులు తాము భారతీయ విద్యార్థులకు జేయు బోధ రహస్యముగ నుంచుటకు అనులించిన పద్ధతులను చెల్లెలు లేఖలు కొన్ని చదివిరి.

సిన్డాగారు:—యీ లేఖలను పూర్తిగ చదువుట తప్పని యు అనవసరమనియు ఎవరో ఎక్కడో చేసినపనులగూర్చి చెప్పరాదనిరి. ఈ విషయమున ఇగ్గుగారు జేమ్సుగారు వాదించు కొని తీవ్రముగ మాటలాడుకొనిరి. ఇగ్గుగారికి ఎమిడెన్సులా తెలియదని జేమ్సుగారు రసగా జేమ్సుగారికి క్రిమినలులా తెలియదని ఇగ్గుగారు రనిరి. న్యాయవాదుల సమర్థతల చర్చించుకొనుట కిది సమయముగాదని కోర్టుగా చెప్పిరి.

కమ్యూనిస్టు నాయకులు

జేమ్సుగారు మరియు నిట్లు చెలిపిరి:—ఇంగ్లాండులోని కమ్యూనిస్టు పక్షముయొక్క అధినేత కాథాధికారి చెల్లెలుగారు. ఆతడు ఇంగ్లాండునుండి తిరిగినప్పు భారతీయ విద్యార్థులు పలువురుకు సక్లత్వలాగారి సంధ్యనము జేయించెను. దివాను చువ్వలగారుగూడ కొంతశ్రద్ధవహించిరి. కాని వారి మిప్పులు వారినిగూర్చి సంపూర్ణచెందక గోడమీద పిల్లినలె నున్నాడని అస్థిరమగువా డనియు అనుచుండిరి. ఇంగ్లీషు కమ్యూనిస్టునాయకులు జోషీ చువ్వలగారు గోస్వామిగార్లు ఇంగ్లాండుబోయి నపుకు సంధ్యించి యుండిరి. చువ్వలగారికి తప్ప తక్కిన వారిద్దరికి యీసందర్భములు నచ్చలేదు. భారతీయ విద్యార్థులు యీ యువ్యులనునుంచేరి ఇండియాలో ప్రచారము జేయ నలె నని బ్రిటిషు నాయకులు తలచియుండిరి. ఈ విషయములను రుజువు జేయుటకు జేమ్సుగారు ఎం. ఎన్. రాయ సి. పి. బ్రహ్మగార్ల లేఖలను చదివిరి. బ్రాడ్లీ ఆలినను అనువాదు కాంచెలు అను మారు పేరుతో యిండియాకు వచ్చెను. ఇతడు బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టులలో ముఖ్యు

డు. బొంబాయిలో కార్మిక స్వరాజ్య పక్షముందు స్థాపించెను. గాని మారుపేరుతో నచ్చిసండున ప్యానుకోర్టు చిక్కునచ్చి పంపి వేయబడెను. ఎక్కువసరి వేయబాలకుండెను.

స్వామిగారు—1925 డిసెంబరు 31 న తేదీన మూడవ ఏజంటు స్వామిగారు సామాన్యముగ పుస్తకము లమ్ముకొను వానిగ బొంబాయిలో దిగెను. ఇంగ్లాండులో యీతని వృత్తి కమ్యూనిజము. (నవు) ఇండియాలో విప్లవము ప్రేరేపించుటకు యీతడు పంపబడెను. 1927 సెప్టెంబరు లో ఆ రెస్టు చేయబడెనుగాని విడుదల య్యెను. ఆ తని వద్ద కొన్ని కార్మికములు వారికినవి. అందు గ్రహముపాలాగుగారి సంతక ముతో నొక లేఖ గలదు.

స్వామి కార్మికకోర్టు నునందు అభిమానములు వారికి ప్రయాణసౌకర్యములు చేపార్చి దివిని దివాను చువ్వలగారు గారికి పి. జి. ఆర్. టుగారు వ్రాసె. స్వామిగారు బొంబాయిలో కృషినకుల పక్షము స్థాపించెను. ప్రభుత్వము తెల్ల రకు రాజకీయ స్వేచ్ఛను బడయజేయుట యీపక్షముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. అన్యాయపద్ధతులను గూడ అనులించిన వచ్చునని ఒక లేఖలో గలదు. పరిగ్రామికులు విప్లవోద్యమమునకు మా లాభారామనియు, ఈఉద్యమము సమృద్ధిబులద్వారా ప్రస్తుత పరిపాలకవర్గమును పడగొట్టి సాంఘిక పునరుద్ధరణగాంచి కమ్యూనిస్టుపద్ధతుల కొత్తపరిపాలకవర్గము నేర్పదవనున్నది. సాంకేతికభాషలో వ్రాయబడినలేఖలను జేమ్సు గారు జదివిరి. విదేశములందలి కమ్యూనిస్టులు స్వామిగారికి వ్రాసిననవి. అందు స్వామిగారు పనిజేయవలసినవిధానము సూచించబడెను. “మతబోధ మంచినదియు, పట్టుదలగూడదనియు, మెతాడి జమువలన మేలుకలదనియు” అందుగలదు. జేడుగారు అన్య ధులుగనున్నారని గలదు. అసగా ఆలీసుగారు ఆరెస్టుయిరి ఆర్థము. జేకరుగారు మీకు సహాయముజేయుదురనగా సక్లత్వ లాగారు చేయుదురన్నమాట. ముదరాసునకు డండియని పేరు వేరివేరి. స్వామిగారి లేఖలలో 25/7, 5/8, 1/4, 1/8 అని అంకెలుగలవు. ఇవికొన్ని గ్రంథములలోని పేజీలుపంతులగుర్తులు. కొన్ని లేఖలు కనబడనివికాంతో వ్రాయబడెను. అందలి ఆత్మర ములు కొన్ని ఓషధులతో కడిగిన అనుపమము. కాంటులో జరుగు ప్రాచ్య కార్మికముహూసభకు ఇండియానుండి ప్రతినిధివర్గము పంపుటకు దేర్పాటుజేయబడెనని అందు కోరబడెను. సామాన్య గ్రంథనిక్రయ దారులను కాంటునుసభతో సంబంధము గల సాంకేతిక లేఖలువచ్చుట ఆశ్చర్యకరముగనున్నది.

సహారానంతరము కోర్టువారు సమావేశమయినపుడు జేమ్సుగారు స్వామిగారి లేఖల ఫాటో గ్రాఫులను జూపిరి. స్వామిగారు భార్య యింకను రాలేదని లేఖలోనూచినిరి. అసగా డబ్బు అందలేదనియు త్వరగ పంపమనియు కోరుట. కొలంబోలోనున్న గ్రేగారిద్వారా పంపమనిరి. ఈ యుత్తరములలో నెల్లనుగారు ఇండియాకు రాజాలకపోయిరినియు హమీదు అను పేరుగలవారు అయోధ్యప్రసాదు అనుపేరుతో న్యవహరింపబడి నట్లును సూచనలుగలవు. అయోధ్యప్రసాదుగారు యిపుడు సాక్షిబోనులో నున్నారు. రెండవలేఖ దెస్సాండుగారి పేరఅసగా స్వామిగారి పేరన వ్రాయబడియున్నది. వై. ఎం. సి. ఎ. యొక్క పలుకుబడి పెరిగిషు ఉద్యమప్రచారము గూర్చియు వ్రాయబడియున్నది ఎం. ఎం. సి. ఎ. అసగా కమ్యూనిస్టుసంఘము మెత్తజేప్పుప్రతికయనగా ఇండియను నేడనలు మోరాలు ప్రతిక నెల్లనుగారు ప్రయాణముచేయుటకు ఆర్థ మయిన నీతిలో లేరనియు, వారికి బదులుగ వేరొక ఇంజనీరు గ్లాస్కోవచ్చుచున్నారనియు స్వామిగారికి తెలియజేయబడెను. దీనికి ఆర్థ మునగా బ్రాడ్లీగారు హిందూదేశమునకు రానున్నారని అయి యుండెను.

గ్లాస్కో అసగా ఇండియా. స్వామిగారు ముసాగారితో మాట్లాడవలెనను సలహా ఇచ్చబడెను. ముసా అసగా ముజఫరు అహమ్మదు గారు. మూడవలేఖగూడ స్వామిగారికి దెస్సాండు పేరన వ్రాయబడెను. ఈ యుత్తరములో సక్లత్వలా కొనేకరు సాంబముర్తి బయాచాగార్లకు వరుసగా యీ క్రింది మారుపేరు లుపయోగింపబడెను:—జేకరు, హేను, కుంబు, జూరోజు, ఈ ఉత్తరము లన్నింటిలో ఆయాపంతులసభ్యు అదృక్పాక్షరములను లిఖించెడి సిరాతో కొన్ని మాటలు వ్రాయబడియుండెను. హిందూదేశ మంతటను ప్రచారము జేయుటకు ఒక ఇంగ్లీషు నార్తా ప్రతికను సాలుకు రూ 2400 న్యయముతో స్థాపింప స్వామిగారిని నిర్ణయించి నట్లు ఈ లేఖలందు గలదు. లాహోరునుంచి ఎవరోయొకరు వెచ్చుటకై కొంత ద్రవ్యము ఖర్చయినదని గలదు. దీని బట్టి వా యు న్య స రి హద్దు ల ద్వారా మా స్కో నగరమునుండి ద్రవ్యము కచ్చుచున్నదని నిరూపించి చెప్పగలను

ఈనాటి మార్కెటులో తీసుకొనివచ్చుటకు కొంతమంది పశ్చిమ ప్రాంత ప్రభుత్వ రాష్ట్రములనుండి దాటిరావలసి యుండెను. బ్రాడ్ గార్లు రాంపురా యను స్త్రీమరుపైని ఇండియా వచ్చిరి. వీరు నేలనిగవ పరచెడి కింగుల వ్యాపారము చేయుట కై యీదేశము వచ్చియున్న తెలయజేసిరి గాని వీరువచ్చిన 6 రోజులు గడచినను ఒక లేఖను ఇండియానుండి స్వదేశము నకు వ్రాసిరి. అందు యీవిషయ సంఘటన లుండెను. ఆవు త్రవము ఎవరికి వ్రాయబడెనో అతడొక దుష్కర సమస్యను బ్రాడ్ గార్లకి ఒప్పించినట్లును ఆవ్యవహారమున బ్రాడ్ గార్లు పరిష్కరింపగ లీనట్లు గ్రేయను ఆంధ్రము కవి వ్రాసిన ఒక భావగీతము ననుసరించి ఆవ్యవహారము పరిష్కరింపగల్గితి మని బ్రాడ్ గార్లు వ్రాసిరి. ఈవు త్రవముయొక్క భోరణిబట్టి జూడ వీరు పెంపలవ్యాపార మునకయి యీ దేశమునకు వచ్చినట్లు లేదు.

ఫిబ్రవరి 2 తేదీని మనోరా అను స్త్రీమరుపై అబీదా యను లాస్టరు పురవానివద్ద ఆర్. కె. కరేనుగారి పేరన వ్రాయబడిన కనరు దొరికెను. అందు వేరొక కనరు అందులో వేరొక కనరు దొరికెను. రెండవ కనరు గా లే గారి పేరన వ్రాయబడెను. అందులో నున్న కనరు జాకు గారి పేరన యున్నది. అందులోని సంకతులు రక్షక వైద్యముగూర్చియు దివ్యజ్ఞాన సమాజము గూర్చియు ప్రస్తావించబడెను. ఈరెండు పేర్లును ఇండియాలోని కమ్యూనిస్టు పక్షమునకు మారుపేర్లు. రాబర్ట్స్ పక్షము ఇండియా అను అర్థముతో నుపయోగించబడెను. కమిషను అనగా వైసు నుకమిషను. అవ్యక్తమగు సిరాలో వ్రాయబడిన విషయము లే మనగా బ్రెస్లెన్ సభకు పర్యటించుటకు హామీవద్దగార్లు భారత కార్మిక ప్రతినిధులుగ బోవుచున్నారని ఈ ప్రతినిధి వర్గము నకు దివ్యజ్ఞానసమాజము అని పేరుపెట్టబడెను. మార్కెట్లోగల అంతర్జాతీయ తంత్రకారక కార్మిక సంఘము వారు బొంబాయి సమ్మె సందర్భమున 20,000 రోజులు (రషియా నాణెము) పంపిరి. ఈ డబ్బు జాబ్బాలాగారికి అందవలసియుండెను. కాని కార్యదర్శిపదవిని పోషిగారు నిర్వహించుచుండుటచే వారిచేతికి వెళ్లేను. జోషి గారే "అభయంకరమైన పింగళిగ్రహణ" హాచిన్నుగారు నెప్టంబరు నెలలో ఇండియాకు వచ్చి కమ్యూనిస్టులు చేయుచున్న ప్రచారము నంతయు బయటపెట్టిరి. 1928 మే 30 తేదీని అధికారిగారి వశమందున్న ఉత్తరములు కొన్ని పట్టుబడెను. ఉస్మానిగారు సెనీముమీసీకు, ఆలీషాగార్లు మార్కెట్లోని సభకు హాజరయిరి. వీరు ఇండియా ప్రతినిధులుగ బోయి రోషపురిత మును ఉపవ్యాసము లొసంగిరి. అవి ఇషిరికరు అనుపత్రికలో బడెను. కాని యీ ప్రతినిధులగుర్చి లంబియరుగారి సతి యును హాచిన్నుగారును అధికారిగారును తీవ్రముగ ఖండించుచు వ్రాయుచు వచ్చిరి. అయితే విశ్వాసపాత్రులై కుట్రలుచేయుచున్న కుట్రదారులయెడట ప్రతిపక్షులై యున్న వీరినిగూర్చి ప్రశంసించుట తగదు. అంతట కోర్టు ముగిసెను. (అ. ప్రె.)

కావలెను

రంగూనులో నున్న ది బెంగాల్-బర్మాస్టేమ్ నావిగేషన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి తరపున కాకినాడ, విశాఖపట్టణము, భీమునిపట్నం, కళింగపట్నం, బారువ, గోపాలపురం మొదలగు స్థలములందు వారి తరపున ఏజన్సీగానుండి పనిచేయుటకై మర్యాదగ్ధులైనట్టియు, మంచిపేరుకు వేరిగలిగి, మంచిస్థితిలోనున్నట్టియు, తగినహామీనివ్వ సిద్ధముగానున్నట్టివారి యొద్దనుండు, కంపెనీనిచూడెయు వైకంపెనీవారు దరఖాస్తును ఆహ్వానించుచున్నారు.

వైకంపెనీ రంగూను, కొరమాండల్ రేవులకు మధ్య ప్రత్యేకముగా స్త్రీమరులను రాను పోను నడుప ఆలోచించుచున్నది. తక్షణమే వయస్సు, కుటుంబము, వృత్తి, హోదా మొదలగు వివరములతో దరఖాస్తును ఈ దిగువమీసమునకు పంపుకొనవలెను.

The Chief Representative
B. B. S. N. Co. Ltd., Bezwada,
(Krishna Dist.)

సానిక వార్తలు

జస్తిసు ఫిలిపుగారిస్థానే ఎ. జె. కర్జన్ వెన్ గారు మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

నేటియుదయమున తిరువల్లి క్లెయిన్ సముద్రతీరమున వెంకటరామయ్యర్ అనుచోక్ బ్రాహ్మణునిశేషము గాన్పించెను. ఈతనివయసు 50 ఏండ్లు. ఈతడు చందవాళిలో నోక్ భూస్వామి ఈతడు ఆత్మహత్య గావించిశనినట్లు చెప్పబడుచున్నది. ఇన్ స్పెక్టర్ గారు పంచాయతీ జరిపెదరు.

ఈస్టర్న్ ఛెక్స్ క్లెయిన్ మార్చి, 16 ఆదియపు నాయకవిధి:—వారి కాతాదారుల ప్రాతాహముపై వర్తకుల అనుమలార్థమై బందరువిధిలో నె 50 రు భవనమునందు ఒక డిపో యేర్పాటుచేయబడినదిని మాకు సదరు కంపెనీ (ప్రాప్తి) టరుగారైన శ్రీయుత పేరూరు బ్రహ్మచందంగారు వ్రాసిరి.

మోటారు బస్సు ప్రమాదము:—నిన్నటి యుదయమున మైలాపూరు మార్కెట్టున కెదురుగా బోవుచుండిన యొక మోటారుబస్సు రోడ్డున కడ్డముగా బోవుచుండిన యొక యేడేండ్ల బాలికను ఆకస్మికముగా త్రొక్కివేసెను. బాలిక వెంటనే అస్పత్రికి గొంపోబడి అచ్చట కొంతకాలముయిన తరువాత మరణించెను. (అ. ప్రె.)

మైలాపూరులో కన్నపు దొంగతనము:—రాత్రికాలములందు కొన్ని గృహములలో కిటికీగజములను విరుగగొట్టి గృహములలోపల ప్రవేశించి ధనాపహరణము గావించిన నల్లచేగ్రాముణి అను 22 యేండ్ల యువకుడు గత శనివారమున పోలీసువారికి పట్టుపడి అరెస్టుకాబడియున్నాడు. ఇతను నగరములో నచ్చటచ్చట దాచిపెట్టియుంచిన ద్రవ్యములో సుమారు 800 రూప్యముల విలువగల సాత్తు పోలీసువారికి దొరికినది. (అ. ప్రె.)

రాకర్ గోకల్లు—సి. వి. కన్వీంగుహంగారిస్థానే మద్రాసుపోలీసుకమిషనరుగ నియమింపబడిన యి. జె. రాలం డన్ గారు నేటి యుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి. ఎ. రామస్వామి మొదలిగూరుగారు నేటియుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

ఎం. ఇ. వాట్సు, తిరువాన్కూరు పూర్వపుదివాను గారు గతరాత్రి మద్రాసునుండి బొంబాయికేగిరి. అచ్చటినుండి వీరు స్విడ్జర్లాండునకు బోయెదరు.

హోవార్డు ఓక్లేగారు మద్రాసు స్కాటులతోగూడ గత రాత్రి మద్రాసునుండి కొలంబోకు బయలుదేరిరి. వీరు ఇంగ్లండు న కేగుచున్నారు.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము

గతనాల్గువారములలో జరిగిన ప్రత్యేక అన్నదానము లు:—800 బీదలకు తిరుక్కూరు గవ్వారు నివాసులకు టి. ఎల్. సుబ్బయ్యరు బి. ఎ. బి. ఎల్ గారు 200 బీదలకు, శ్రీయుతులు ఎల్. అనంతయ్యరు, పాల్. దీపచందుఖింసురా, ఎన్. బాలగురుస్వామి నాయకరుగార్లు ఒక్కొక్కరు 166 బీదలకు, పి. తిరాజులు నాయకుగారు 100 బీదలకు, శ్రీయుతులు ధనరాజుహంకారు, చునిలాలగనాల్లు, దేవుశంకరదేవు, సి. బ్యాలపతి నాయకు, ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి నరసస్వామిశెట్టి కంపెనీ, సి. జె. ఆంజనేయులు శెట్టి, చూరేశెట్టి ఆళ్వారు శెట్టి, జి. శ్రీనివాసులు శెట్టి, పి. రాజగోపాలు నాయకు, రాజా పి. పార్థసారధి రాయనింగారు, శ్రీమతి మాధవను నాయకుసతి గార్లు ఒక్కొక్కరు 50 బీదలకు, శ్రీయుతులు కాళిమిడి రంగమన్నరుశెట్టి, టి. కృష్ణస్వామి ముదలియారు, సి. రాజమ్మ గార్లు ఒక్కొక్కరు 33 బీదలకు, శ్రీయుతులు పి. కె. ఆర్. వెంకటాచల ముదలియారు (హైదరాబాదు) సి. రాజగోపాల ముదలియారు. (కోలారు) గార్లు ఒక్కొక్కరు 25 బీదలకు, శ్రీయుతులు ఎస్. రాఘవాచారి బి. ఏ. వి. దొరస్వామినాయకు, ముత్తియమ్మశోక్తి శ్రీమతి జయరాంనాయకు సతి, విశ్వబ్రాహ్మణ అన్నదాన సభవారు ఒక్కొక్కరు.

దక్షిణకనరా హత్య కేసు

(న్యాయ. బీస్టి అనంతకృష్ణయ్యగార్లు సమక్షమున)
దక్షిణకనరా జిల్లా జడ్జిచే హత్య గావించెనను నేరమునకై ఉరిశిక్ష విధింపబడిన తాయింపల్ల అను ముద్దయి కేసును నేడు హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తి బీస్టిగారును, న్యాయ. అనంతకృష్ణయ్యగారును విచారించిరి.

1928 డిసెంబరు 15 వ తేది రాత్రి పది గంటలకు ముద్దయి తనకు విరోధిగ నున్న అమ్మ పూజారి అను నతనిని బడిగదిలో కుర్చీలో హత్యనియుండగా, తుపాకీతో కాల్చెననియు, ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు బాటరీ దీపము సహాయముచే నిందితుని కస్టోని రనియు, ప్రాసిక్యూషనువారి వాదము. చంపబడిన అమ్మపూజారి 2 1/2 సం॥ క్రితము ముద్దయియొక్క తాటి చెట్టును నటికేవేసెననియు దానితో పగ ప్రారంభమాయెననియు ప్రాసిక్యూషన్ తరపున తెలుపబడెను.

న్యాయమూర్తులు వాదములను విని హత్యజరిగిన గదిలో ముద్దయిని కనిపెట్టిన ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులేగాక మరికొందరు గూడూర్చుంచి యుండిరనియు, అందుచే సాక్ష్యము సంశ్నైకరముగ లేదనుచు ఇంకను సాక్ష్యము సాధికముగ లేదనుచు ఇంకను సాక్ష్యము సాధికముగా విచారించవలసినదిగ దక్షిణకనరా సెషన్సుజడ్జికి కేసును తిరుగఅంపిరి.

ముద్దయి తరపున కె. యస్. జయరామయ్యగారు వాదించుచు విచారణసమయమందే బాటరీ లెటు పనిజేయుచుండ లేదు గావున హత్యజరిగినప్పుడును అటులే పనికి రానిదై యుండుట నిజముకావచ్చుననియు, ప్రాసిక్యూషన్ సాక్ష్యమును బట్టి తుపాకి దూరమునుండి కాల్చబడెనుగావున, బాటరీ లెటుతో ముద్దయిని కనిపెట్టుట నిజము కాకపోవచ్చుననియు చెప్పిరి.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే

ఎడ్విజరీ కమిటీసభ
మద్రాసు. జూన్ 25:—ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే లో కల్ ఎడ్విజరీకమిటీ సభ యీ నెల 15 తేదీని పెంసుకూరునర జరిగెను. ఎఫ్. బి. వాథన్ గారధ్యక్షత వహించిరి. డి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారికి సి. వి. ఇ. చిరుదమెంసగబడి నందులకు సభవారు చెట్టిగారి నభినందించిరి. చిరాలస్తేషనునందు కొళాయిలను పెట్టుటకు ఏర్పాటుచేయబడునని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. తెనాలి, చామరకోట, గుత్తి, గడగ, ధర్మవరం, నిడదవోలు, భీమవరం, బళ్లారి రైలుస్టేషనులందు ఎరెక్టింగు దీపములను పెట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని అధ్యక్షులు తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

మీరటు కేసు విచారణ స్థలము

మార్చిప్రయత్నములు

కామన్నుసభయందు ప్రశ్న వేయగోరుట
మీరటు బంధితులగు బ్రాడ్ గార్లు స్పాన్సింగుగార్లు తమ కేసు విచారణ చేయు స్థలమును మార్చవలయునను విషయము గూర్చికామన్ను సభలో ప్రశ్న వేయుమని తమనియోజక వర్గపార్లమెంటు సభ్యులకు జైలుద్వారా వార్త పంపియున్నారు. (ఫీ. ప్రె.)

బొంబాయి మిల్లులసమ్మె

మిల్లుదారులు ప్రైవేటుగానికి విజ్ఞాపించెదరు
బొంబాయి జూన్ 24:—ప్రైవేటుగారు త్వరలోనే 28 తేదీన పూనా విచ్చేసెదరు. అప్పుడు బొంబాయిమిల్లుదారులు ప్రైవేటు గారిని సందర్శించిన గరములోని వ్యాపారమెట్లు ప్రపంచించియున్నదో ప్రైవేటుగానికి మనవిచేసెదరు.

మిల్లులన్నిటిలో మొత్తముమీద 79.624 మంది పనిచేయుచున్నారు. నిన్న మొన్నటికన్న పనివాండ్ల సంఖ్య హెచ్చినది. క్రొత్తగాతిరిగి రెండు మిల్లులు తెరువబడి పనిచేయుచున్నది. (ఫీ. ప్రెసు.)

యోగికు ఫిజికలు కల్చరు లేక సాంఘికహాస్యము

గ్రంథకర్త శ్రీయుత ఎస్. సుందరంగారు
70 (బి) జూయలర్స్ స్ట్రీటు, బెంగళూరు

బెంగళూరుకు సమీపమునందున్న కేంగేరిలో నున్న గురుకులశ్రమమువారిచే అత్యంతోపయుక్త మగు నీ గ్రంథము ప్రకటింపబడెను. సుందరంగారు దీని నాంగ్ల భాషలో వ్రాసిరి. 1. యోగశరీరవిజ్ఞానము (యోగిక్ ఫిజికల్ కల్చరు) అనగానేమి, యోగ ఆసనముల వలన కలుగు లాభము, ప్రారంభకాలకు కొన్ని సూచనలు, సర్వాంగాసనము, మచ్ఛాసనము, శీర్షాసనము లేక కపాలాసనము, పశ్చిమోత్తానాసనము, హలాసనము భుజంగాసనము, శలభాసనము, ధనురాసనము, అర్ధమచ్ఛేంద్రాసనము, పాదపాస్తాసనము, శవాసనము, యోగముద్ర, ఉద్యాసనము, నాలి, ప్రాణాయామము, పీనినిచేయు పద్ధతులు మున్నగు విషయము లిందు అతి వివరముగా వ్రాయబడెను. పరాశేక్ష లేకుండ యోగ ఆసనములను వేయుటకును, ప్రాణాయామముచేయుటకును యిచ్చగలవారి కింతకంటె శ్రేష్ఠమును సమగ్రమునగు గ్రంథము మరొకటి లభింపదు. ఆసనములు వేయు రీతులు గల 20 పటములుగూడ నిందుగలవు. బొంబాయికి సమీపమునందున్న లోన్యాలో ఆశ్రమము నేర్పరచి పరిశోధనలను గావించుచున్నట్టియు, యోగమీమాంసయును పత్రికను ప్రకటించుచున్నట్టియు, కువలయానందుల ప్రక్రియ లిందు అనుష్ఠానమునకు పిల్లనట్లు మిక్కిలి స్పష్టముగా వివరింపబడెను. మంచిదశ సరి క్లే జ కా గి త ము ల మీ ద ని వి ము ద్రిం ప బడెను. దీనియందు 109 పేజీలు ను 12 ప్రకరణములును కలవు. ఈ గ్రంథమునందలి పటములలోనున్న వైఖరులన్నియు సుందరంగారిచే చేయబడి ఛాయాపటములు తీయబడినవే. నెల 1-0-0 క్లాపుడైందు 1-8-0. పోస్టేజీనిమిత్తము ప్రత్యేకముగా నాలుగణాలు. ఈ కేంగేరి ఆశ్రమమునకే మూలపురుషులగు శ్రీయుత రామచంద్రగారు బ్రహ్మచర్యమును మాన పత్రికనుగూడ అంగ్లభాషలో ప్రకటించుచున్నారు. వీరు వెనుక ఢిల్లీలో యింద్రప్రస్థ గురుకులమునందు యోగవిద్య నభ్యసించిరి. బ్రహ్మచర్యపత్రికకు సాలూచందా రు 1-0-0. ఈ పత్రికలోగూడ యోగాభ్యాసమునుగూర్చిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడుచుండును. ఈ పత్రికను, ఈ గ్రంథమును బడయగోరువారు దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

అడ్రెసు— మేనేజింగు ఎడిటరు బ్రహ్మచర్యగురుకుల ఆశ్రమం, పోస్టు కేంగేరి, (బెంగళూరు)

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలకు సన్మానము

ఆంధ్రపత్రిక కే సన్మానమివ్వవలయునని

కృష్ణాపత్రిక సంపాదకుడు సూచించుట

సన్మానసంఘపు కార్యదర్శి తంతివార్త

మచిలీపట్నము, జూన్ 24:—ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికల సన్మానసంఘపు కార్యదర్శియగు అచటపల్లి నారాయణరావు గారు మచిలీపట్నమునుండి ఈ క్రిందితంతివార్త నంపుచున్నారు:—కృష్ణాపత్రిక సంపాదకులు ఈ నెల 22 వ తేదీ పత్రిక సంపాదకీయవ్యాసమున కేవలము ఒక్క-ఆంధ్రపత్రికకుమాత్రమే సన్మానమివ్వవలయునని సూచించియుండిరి. అందువల్ల నేటిదినము కృష్ణాపత్రిక సంపాదకులగు ముట్నూరి కృష్ణారావుగారిని సందర్శించితిని. ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికలను ప్రత్యేకించి వాటిని సన్మానమునగుట అనవసరమున భేదములను పురిగొల్పుట యని పలువురి అభిప్రాయమైయున్నదని కృష్ణారావుగారు చెప్పిరి. అందుచే పత్రిక స్థాపింపబడి ఎన్నిసంవత్సరములైన దను విషయమును పాటింపక పత్రికగావించినసేవను ప్రమాణముగ వ్రాకొనవలయుననియు అందుచే కృష్ణాపత్రికను వదిలివేసి ఆంధ్రచేతపు దినపత్రికయగు ఆంధ్రపత్రిక కే సన్మానమునగువలయుననియు కృష్ణారావుగారు సూచించిరి. కాని, సన్మానసంఘమువారు గాని ఆంధ్రులుగాని కృష్ణారావుగారి కోరికను అంగీకరించునట్టిది లో లేదు. (తంతివార్త)

ఒక పోలిక

సురాజ్ మల్ వారి నీమకమలములను ఇతర కంపెనీల వారివద్దనున్న వాటితో సరిపోల్చి చూచిన సురాజ్ మల్ వారివే మిక్కిలి మేలురకమైనవని, తక్కువధరగలవని నిదర్శములచే రూఢియగుచున్నది.

కాంతియందు, నిష్పవలె ప్రకాశించుటయందు వీటికి సమామైనదేదియు లేదు.

సురాజ్ మల్ లల్లు భాయి & కంపెనీ

సుప్రసిద్ధమైన నగలు, నీమకమలముల వర్తకులు, 313. ఎస్టేనేడ్, మద్రాసు.

ఒం

యూనివర్సల్ మ్యూచియల్ యైడ్ అండ్ ఫ్యూర్ హౌసెస్
అస్సోసియేషన్, లిమిటెడ్.
ప్రధాన కార్యాలయము: మద్రాసు.

పైన తెలుపబడిన అస్సోసియేషనులో 1-4 వ రుసలలో అద్దలైన నర్టిఫికెట్టు హోంరుల విషయములో జరిగిన మొదటి డ్రాయింగునందు నిర్ధారణ చేయబడిన మేరకు నఫరు జామీనుమీద వడ్డీ లేకుండ ఈదిగువ వారిపేరులకు మొదట తెలుపబడిన మొత్తములు ఋణములు యివ్వబడినవి.

వరుస నెం.	నర్టిఫికెట్టు నెం.	మేరు విలాసము	ఇవ్వబడిన ఋణము మొత్తం రూ.
I	6006	మిస్టర్ పెరుమెలీడు నంపెరుమాళ్ నాయుడు, లాండ్ లార్డు, నెం. 54, పూసల గంగురెడ్డి వీధి, ఎగ్గోరు, మద్రాసు.	1000
I	1159-2	మిస్టర్ డి. ఎన్. గోపాలకృష్ణయ్యర్, గ్రామ మునిసిఫ్, వడికిపాలియం, పోదనూరు, కోయంబత్తూరు జిల్లా.	500
II	0370	మిస్టర్ శ్రీపెరంబుద్రి రామానుజస్వామి, మిస్టర్ ఎన్. రామచంద్రరావు కొమారుడు, ఇనాందార్, తణుకు, వెస్టు గోదావరిజిల్లా,	1000
I	6277	మిస్టర్ బండి చెంగారెడ్డి, లాండ్ లార్డు, చవటగుంట, కార్వేటింగర్, చిత్తూరుజిల్లా.	500
I	6209	మిస్టర్ బొడ్డుపల్లి కామాంజనేయులు, టీచర్, సెంటు, అంతోనసు, ఆర్. సి. హైస్కూల్, బెజవాడ, కృష్ణాజిల్లా.	500
I	6753	మిస్టర్ నంతరం అప్పల నరసింహం, క్లార్కు, రెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసు, పార్వతీపురం, విశాఖపట్టణం జిల్లా.	500
I	6754	మిస్టర్ నారద అప్పయ్యరెడ్డి, కవితె, వైయా ఇచ్ఛాపురం, గంజాంజిల్లా.	500
II	0351	మిస్టర్ గోగుల సోమేశ్వరరావు, మర్చెంటు, తణుకు, వెస్టు గోదావరిజిల్లా.	500
I	5040	మిస్టర్ ఎం. మల్లయ్య, మర్చెంటు, సాలకొల్లు, వెస్టుగోదావరిజిల్లా.	500
IV	0364	శ్రీ పుష్పాల జయలక్ష్మమ్మ c/o మిస్టర్ సి. రాజగోపాల నాయుడు, రిటైర్డ్, తహశీల్దార్, నెం. 19, పంక జాతీ వీధి, వేపేరి, మద్రాసు.	500
III	0210	మిస్టర్ మాజేటి లక్ష్మీకాంతరావు, మర్చెంటు, వైజాం పేట, మచిలీపట్నము.	500
III	0571	మిస్టర్ వి.వి. నారాయణనాయర్, C/o మిస్టర్ చాతుకుట్టి నాయర్, స్టాంపు వెండర్, మాతమంగళం, వైయా తలివరాంబ, నార్తు మలబార్.	500

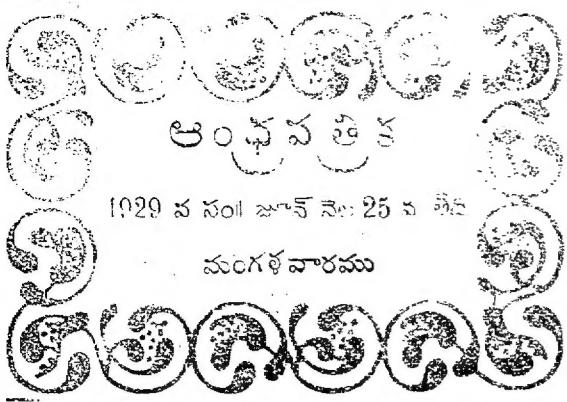
యివ్వబడిన నర్టిఫికెట్లు సంఖ్య సుమారు

14,000

నర్టిఫికెట్లు హోల్డరులవద్దనుండి సం॥రం 1-కి వసూలగు మొత్తము సుమారు రూ. 2,00,000

289, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు 20-6-29

వెంకటేశయ్య, కార్యదర్శి.

భారతరాజ్యాంగములు

ఉపదేశకులు

సర్వాధికారమును గల రాజప్రతినిధికి భారతీయుల కుడదేశములను జేయుటయును రాజ్యవ్యవహారములను సమర్థించుటయును సులభము. ఉపదేశకులు ఉపదేశములను నిలిచి ఉపదేశములను జేసి వానిప్రయోజనమును నిర్ణయించుట ధర్మము. విలియము హైమగారు “పరుల కుడదేశములను పరభాషనడవడవైచేయు”మని చేసిన యమూల్యోపదేశమును సర్వాధికారులు మననధ్యానములను జేయవలసి యుండును. ఆ జన్మాంతము సామ్రాజ్యాధికారము ననుభవించెడి సామ్రాజ్యాధిమానులకు నిర్బంధముల ననుభవించెడివారి దురవస్థను గ్రహించుట సాధ్యమా? ఇర్విన్ ప్రభువర్యుని స్థానమునందు నిరంతరము నిర్బంధవాతావరణము నందు మునిగి తేలుచున్న భారతదేశభక్తుడు నిలిచి స్వధర్మోపదేశమును జేసిన నిరంకుశాధికారవర్గమున కెటులు రుచించునో రాజప్రతినిధి సంభావించి యుపదేశములను జేయుట ప్రయోజనకరము. రాజప్రతినిధివారి ఖండనమండనములను భారతీయ రాజనీపకులను బ్రతీఘ సామ్రాజ్యాధిమానులను జయఘోషములతో ప్రశంసించుచుండుడు. దేశభక్తుల యుపదేశములను గమనాగమనములను నిర్బంధపాశనిర్మాణమునకు చిత్రగుప్తులు వ్రాయుచుండురు; రాజాశ్రయము నిందించుచుండురు; స్వదేశీయులు శంకించుచుండురు; విదేశీయులు వివేచితమిచ్చనలకు పాలుచేయుచురాజప్రదోహమునునిరూపించుచుండురు. భోగలకు గౌరవసన్మానములు త్యాగలకు దండనదూషణములు ధర్మప్రతికూలములు గాని ధర్మానుకూలములు గావు. ధర్మోత్తము లేని యుపదేశములు ఫలసిద్ధికి నిరుపయోగములు. ఆత్మపరిశోధనమును బాగుగా జేసెడివారలకు ధర్మాధర్మపరిస్థితులు విశదము గాగలవు.

ఆత్మపరిశోధనము

రాజప్రతినిధి కాత్మపరిశోధనమున కవకాశము లభించినందులకు సంతసము. “సత్కార్యములకు దగినఫలము సామాన్యముగను లభించదు. ప్రపంచపు ఏలపు పాటయందు వస్తువులగుణముకన్నను ఏలపుపాటవాని తెలివితేటలు నామాన్యముగను లాభకరములుగ నుండును.....భారతదేశప్రభువు గుణములు ప్రకటనము లేకను వ్యక్తము గాకున్నవి.” అని రాజప్రతినిధి తెలిపిన భావములు సత్యదూరములై యున్నవి. ప్రపంచము నందు సామాన్యముగ గుణములకు దగినఫలమే గలుగుచున్నది. గుణములకు దగినఫలము గలుగ నపుడు ధర్మాధర్మములతోను మానవప్రయత్నములతోను నిమిత్త ముండును. ఏలముపాటయందు

వస్తువులనుబట్టి ధర వచ్చునుగాని పాటపాడెడివాని కేకలనుబట్టి ధర రాదు. నిరంకుశ ప్రభుత్వమును సమయానుకూలములు లేకను పాగడెడివారి సంఖ్యకు హద్దపద్దులు లేవు. శర్ బి. ఎఫ్. మిత్రి గారి ప్రసంగమే ఈ విషయమును రుజువు చేయుచున్నది. అధికారులు ఆంగ్లో-వైందవనాత్రికలు దేశీయులు నిరంతరము నుగుగుచును కొనిచూచుచున్నపుడు బ్రతీఘ రాజ్యాధికారులు ప్రకటన భారముక్రిందను చెడిపోవుచున్నారు, కాని ప్రకటన లేకను చెడిపోవుటలేదు. నిరంకుశాధికారుల కాత్మపరిశోధనకు సాధనము భారతీయుల స్థితిగతులను పరిశీలించుటవలన గలుగును గాని స్వీయస్థితిగతులను పరిశీలించుటవలన గలుగదు. ఆత్మాచార్యవిశేషము లేక పుడత్యపరిశీలనము సాధ్యము గాదు. నిరంకుశాధికార లక్ష్యముతో స్వాతంత్ర్యలక్ష్యమును విమర్శించుట దుష్టరము. నిరంకుశాధికారవర్గమును సందర్శించుట కేర్పడిన రాజ్యాంగవిధానము, శాసనములు రాజప్రతినిధికి న్యాయసమ్మతములుగ దోచుట సహజము. నిర్బంధవిధానము బ్రతీఘ ప్రయోజనములకు ప్రయోజనకరమై భారతీయులప్రయోజనములకు ప్రయోజనకరమై ఇర్విన్ ప్రభువు నిర్ణయించునపుడు వారిసిద్ధాంతములప్రయోజనము తెలియగలదు. భారతవర్ష శ్రవణవారములందు బ్రతీఘ ప్రయోజన ముగ్రస్తానము నలంకరించుచు భారతీయప్రయోజనము లంతర్గతములై యున్నవి. నిర్బంధములు బ్రతీఘ ప్రయోజనములరక్షణార్థ మేర్పడినపుడు వాని నాత్మగౌరవము గల భారతీయు లెవరును నామోదించరు.

నిర్బంధవిధానము

ప్రజాక్షేమరక్షణశాసనము, మిరటలు అభియోగములు, వ్యాపారవివాద శాసనము విషయమై ఇర్విన్ ప్రభువు చేసిన సమర్థనము ప్రపంచమును పంచించజాలదు. స్వాతంత్ర్యము గల రాజ్యములందు ప్రజాలక్ష్యమునకును అధికారలక్ష్యమునకును భేదము గలుగజాలదు. భేద మేర్పడినపుడు ప్రభుత్వము నిష్క్రమించుచున్నది. బ్రతీఘ ఎన్నికలందు కన్సర్వేటివు కమిషనరు గలిగిన పరాజయమును లేబరుకమిషనరు గలిగినవిజయమును నీ విషయమునకు వ్యాఖ్యానముగ నున్నవి. నిరంకుశవిధానము భారతీయ లక్ష్యముతో నవలంబించినపుడు ఇర్విన్ ప్రభువు చెప్పినసీతులు తలక్రిందులగును. దేశము కృశించి పోవుచున్నపుడు శాంతిసంరక్షణమున కర్థము లేదు. బ్రతికియుండుట ముఖ్యవిషయమైనపుడు గొప్పకలవరము నప్పదాయకము గాదు. పోలిక సమానస్థితియందున్న దేశముల కన్వయించుచుగాని అసమానస్థితియందున్న దేశముల కన్వయించదు. నిర్బంధవిధానము నిరంకుశత్వమును సందర్శించుకొనుటకు వినియోగపడుచున్నట్లు స్వాతంత్ర్యవికాసమునకు వినియోగపడుటలేదు. ఆత్మపంచనము నాత్మపరిశోధనముగా నెంచుట నిరర్థకము.

మూలసిద్ధాంతము సత్యము గానపుడు దాని మీద నాధారపడిన సిద్ధాంతము లన్నియును సత్యములగును. బ్రతీఘ ప్రభుత్వము స్వప్రయోజనములకై యేర్పడిన దను నాదనతో వివాదము లేదు. బ్రతీఘ ప్రభుత్వము భారతీయులప్రయోజనముల కేర్పడిన దను సిద్ధాంతములను కొందరు బ్రతీఘ రాజ్యాధిపతులైనను సంగీకరించుచున్నారు. బ్రతీఘ రాజ్యాధికారుల ప్రతిష్ఠలును నీ ధర్మమునై సమర్థించుచున్నవి. మానవధర్మమును స్వపరిపాలనపు హక్కును సమర్థించుచున్నది. ఈ లక్ష్యముతో భారతరాజ్యాంగమును నిర్బంధవిధానమును పరిశీలించునపుడు దుర్మార్గము నిరంకుశత్వపక్షమునందును సన్మార్గము భారతీయపక్షమునందును గలదని ప్రాజ్ఞులంగీకరింపగలరు. బ్రతీఘ ప్రభుత్వమునకు హృదయ పరిపర్చనము గలుగునపుడు జాతిభేదము అధికారానధికారభేదము గుణగ్రహణమునకు ప్రతిబంధకములు గావు. రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించుటయందు బ్రతీఘ ప్రభుత్వ మవలంబించినసాధన ధర్మమిద్ధ మని ప్రాజ్ఞులందరును గ్రహించియున్నారు.

రాజ్యాంగవిధానము

రాజ్యాంగ సంస్కరణ విచారణసన్నిహిత సంబంధముగల భారతీయులు లేకను ప్రయోజనకరము గాదు. సాధకులులేని సాధన నిరుపయోగము. రాజ్యాంగముల వికాసమును చెట్టుబెరడువలెనే చెట్టుతో పెరుగుట సహజమే. కాని చేపలేని చెట్టునకు చెట్టును బెరడును పెరుగజాలవు. సైమను కమిషను నివేదికను పార్లమెంటునకు సమర్పించునని తెలిసియున్నది. నివేదికను తయారు చేయుటయందు భారతీయులకు గల యధికార మితరులకు లేదు. “మానవకల్యాణమునకై ప్రాచ్య పాశ్చాత్యవిజ్ఞానములు సమర్పణమును జేయుటకును భారతధర్మనిర్వహణమునకును తగినరీతిని భారత రాజ్యాంగ నిర్మాణము గావలయును.....

.....బ్రతీఘ ప్రయోజనములకును భారతీయ ప్రయోజనములకును సతీతమైన ప్రయోజనమును సమకూర్చుటకు సాధనమైన ఈ మహాసాధనమును మానవ కల్యాణ కారకుడైన పరమేశ్వరుడు వ్యర్థము చేయడని నేను విశ్వసించుచున్నాను” అని ఇర్విన్ ప్రభువు తెలిపిన యుదారభావమును భగవంతుడు కాలము పరిపక్వమైనపుడు సఫలము చేయుట తధ్యము. భారతరాజ్యభారమును పూనిన బ్రతీఘ ప్రభుత్వ మీ మహాప్రయోజనమును సమకూర్చుటకు విముఖత్వమును చూపుచున్నది. కాని సుముఖత్వమును జూపుటలేదు. దైవమును ధర్మమును నమ్మెడి ఇర్విన్ ప్రభువు స్వదేశమునందు నిర్భయముగను ధర్మోపదేశములను సఫలముచేయుటకు బూనుకొనియెదరుగాత!

ఇతరోపదేశకులు

ఉపదేశకుల కంతము లేదు. మాన్యెస్టరు గార్డియనుషత్రిక లేబరుకమిషనరుగల విశ్వాసము, సైమను కమిషను గడించిన యనుభవము, ఇర్విన్ ప్రభువుగారి సంప్రతింపులు స్వరాజ్యవిధానమును నిర్ణయించుట కనుకూలముగ నుండునని సంతసించుచున్నది. స్వపరిపాలనమువలన సరాజకమును, విప్లవమును, పరరాజాశ్రమణమును సంప్రాప్తములు గావని యంగీకరించుచున్నది. స్వపరిపాలనమును స్థాపించుటకు సాధనము రాజప్రతినిధికి బాధ్యతను గలిగియుండెడి కార్యనిర్వాహకవర్గమును నియమింపవలయుననియును వీరి యధికారమును క్రమముగ శాసనసభకు సంక్రమింపజేయవలయుననియును నిర్దేశించుచున్నది. ద్వంద్వప్రభుత్వమువలెనే యిదియును

భారతీయులను పరిశీలించుట కేర్పడిన నూతనవిధానము. ఫివరుగారు భారతవర్షమునందు నిర్బంధవిధానమును వ్యాపకము చేయుచున్న ఇర్విన్ ప్రభుగారి పరిపాలనాకాలమును పెంపు జేయగోరుచున్నారు. లేబరుశత్రువునకు స్వేచ్ఛ వలంబకుని రాజప్రతినిధిగను నియమించుట కవకాశములు గలుగునేమో చూడవలసియున్నది. ఉపదేశకులైనరైనను వారి సంకల్పము 'బాధ్యతాయుతపరిపాలనమును దూరస్థము చేయుటగాని సాధ్యముచేయుటగాదు. ఇట్టి పరిస్థితులందు మహాత్మాగి యైన గాంధీమహాత్ముని యుపదేశములను విశ్వసించి భారతీయు లందరును, వ్యవసాయకార్యములై స్వరాజ్యమును సాధింపవలసియుండును.

కేంద్ర వ్యవసాయ పరిశోధకసభ

లిన్లింతో సంఘము నిర్ణయించిన కేంద్రవ్యవసాయసంఘమును ఇర్విన్ ప్రభువు సిమ్లాయందు ప్రారంభించిరి. ఆసభకు వివిధరాష్ట్రములయందలి, శాఖామంత్రి లును, సామ్రాజ్యశాసనసభల ప్రతినిధులు మువ్వరును, ప్రజాసంఘముల ప్రతినిధు లిరువురును, వ్యవసాయ శాఖాధికారియును మొత్తము 17 గురు సభ్యులుగ నుండును. ఇర్విన్ ప్రభువు పాకి కి వ్యవసాయమునందును, అధికార నిర్వహణమునందును గల సహజాభిమానముతో ఈ సంఘప్రయోజనమును కొనియాడుట సహజము. ఇర్విన్ ప్రభువు శునంరక్షణమునకును, పశువృద్ధికిని, వ్యవసాయ పరిశోధనాభివృద్ధికిని, ఈ సంఘము తోడ్పడునని విశ్వసించుచున్నారు. వెంట్ల ప్రదర్శనమునకు సహాయము జేసిన, సర్. విజయరాఘవాచార్యులుగారిని అధ్యక్షులుగ నియమించిరి. పత్తిసంఘమునకు కార్యదర్శిగ వని జేసిన బద్దగారిని వ్యవసాయశాస్త్రజ్ఞునిగ నియమించుటకు నిర్ణయించిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వ్యవసాయాభివృద్ధికై నిర్మింపబడిన సామ్రాజ్య వ్యవసాయ సంఘమునకీ సంఘము అనుబంధసంఘముగ నుండవలయునని ఇర్విన్ ప్రభువు సభ్యుల కుపదేశ మొనంగిరి. రాష్ట్రీయవ్యవసాయసభలకును, సామ్రాజ్య వ్యవసాయ సభలకును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవ్యవసాయ సభలకును గల పరిస్థిర సంబంధమును నిర్ణయించుట దుస్థర మని గతకాలానుభవము విశదము జేయుచున్నది. హిందూదేశమందలి వ్యవసాయపరిశ్రమను బ్రిటిషు రాజ్యాధికారులు స్వప్రయోజనార్థము వికసింప జేయుటయును భారతీయ ప్రయోజనమును నిర్లక్ష్యము జేయుటయును సాచారమైనది. శాస్త్రపరిశోధకులు పత్తి విత్తనముల విషయమై చేసిన పరిశోధనలు లాంకామైదు వర్తకుల కుపయోగపడినట్లు రైతుల కుపయోగపడుట లేదు. గుంటూరుజిల్లాయందలి పొగాకుపంట విదేశీయ వ్యాపారములకు వినియోగ పడినట్లు స్వదేశీయ ప్రయోజనములకు వినియోగపడుటలేదు. పరివితనములు, ప్రతివితనములు, జొన్న విత్తనములు, మొదలగు విత్తనములు యేర్పాటు విషయమునను, పంటల తేగుళ్లు విషయమునను, పూసాయందును, కోయంబత్తురునందును చేసిన పరిశోధనలు గ్రామ సీమలయందు నివసించెడి దరిద్రగ్రస్తులైన రైతులకు కొంచెమయినను నుపకరింపలేదనుట నిర్వివాదాంశము

అధికారాశ్రయమైన నూతన వ్యవసాయసంఘమును రైతుల ప్రయోజనము సభివృద్ధికేయు నని నమ్ముటకు సవకాశములులేవు. డివర్ గారు వ్యవసాయ సంఘ వ్యవహారములును, ద్రవ్యమును, గ్రామ సీమలకుమాత్రమే సంక్రమింపవలయునని తెలిపిన యభిప్రాయమును రావడానుపంతలాగారు ప్రతిఘటించుట యుక్తముగ నున్నది గ్రామ వ్యవహారములు రాష్ట్రీయ శాఖాధీనమునందున్నవి. తిరిగి సామ్రాజ్యసంఘము ద్రవ్యమును గ్రామవ్యవసాయమునకు వినియోగించుట యసంగతము. వ్యవసాయశాఖకును వ్యవసాయమునకు సంబంధించిన ఇతరశాఖలకును, సంబంధములను కల్పించవలెనని, ఇతరసభ్యులు చేసిన తీర్మానములు నిరాకరింపబడినవి. నీటి పరిశోధనకు ప్రభుత్వము ప్రత్యేక శాఖను నిర్మించుటకు, నిర్ణయించుట సమంజసముగనున్నది. నిబంధనలందు సభ్యులను తొలగించుటకు ప్రభుత్వము అధికారమును బడయగోరుట నిరంకుశస్వభావమును విశదము జేయుచున్నది. రామదాసుగారు దీనిని ప్రతిఘటించి నిబంధనను తీసివేయింప గలిగిరి. హైదరాబాదు నైజాముగారు వ్యవసాయసంఘాభివృద్ధికై రెండు లక్షల రూప్యములను విరాళము నొసంగి కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. అధికారపోషణగల వ్యవసాయ సభ్యులకు ద్రవ్యలోకము గలుగజాలదు. భారతీయవ్యవసాయాభ్యుదయమున కీ సంఘము సమకూర్చగల ప్రయోజనమును భావికాలము నిర్ణయింపవలసియున్నది.

సామ్రాజ్యవ్యవసాయ - కాంగ్రెసు సేవ

కాంగ్రెసుమహాసభకు తండ్రి మోతీలాలు నైహుగారు అధ్యక్షులుగను, పుత్రుడు జవహరిలాలు నైహుగారు కార్యదర్శిగను నుండుట యద్భుతము. తండ్రి తొమ్మిదియను ధైర్యమును, శాసనసభలను సమర్థించును. కొడుకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును, శాసనసభా బహిష్కారమును నిర్మాణకార్యవిధానమును సమ్మియుండును. లక్ష్యలక్షణములందు భేదముగల తండ్రికొడుకులు దేశహితార్థమే కలిసి పనిజేయుట ప్రశంసనీయముగ నున్నది. లక్నోయందలి గంగాప్రసాదు మందిరమునందు 24 వ తేదీని జరిగిన బహిరంగసభయందు వీరు వ్యక్తీకరించిన యభిప్రాయములు నిరంకుశవర్గమున కాత్మపరిశోధన జేసికొనవలసిన యవసరమును విశదము చేయుచున్నది. ప్రజాశక్తి స్వరాజ్యమునకు సాధనముగ నున్నది. ప్రజాశక్తిని నిరంకుశాధికారము నిర్బంధింపజాలదు. శాసనసభలవలన ప్రయోజనము గలుగదు. స్వల్పప్రయోజనములకై శాసనసభలకు బోవుటకన్నను మహాప్రయోజనమునకై శాసనసభలను బహిష్కరించుట పరమధర్మము. ప్రజాశక్తి ప్రభుత్వహృదయమునందు గలుగజేయుచున్న భయమునకు నిర్బంధశాసనములు, ఎన్నికల నాపుట నిదర్శనములు. కాంగ్రెసు బలమే స్వరాజ్యబలము. విదేశప్రభుబహిష్కారము, కాంగ్రెసు సంఘములు కాంగ్రెసుశక్తిని వికసింపజేయుటకు సాధనములు.

రెడు కాంగ్రెసుసంఘము

ఏంబ్యులెన్సు దళము, హైదరాబాద్ శాఖ మాసపధర్మమునకు భూషణమైన కారుణ్యమును మహాసంగ్రామసమయములందును రెడు

కాంగ్రెసుసంఘము, ఏంబ్యులెన్సు దళము సాధకము చేయుచున్నవి. నైటింగేలుగారు సంగ్రాహములందు గాయములు గలిగినవానికి చేసిన సేవ రెడకాసు సంఘహాసమును ప్రసంగమునందు శశ్వత్ప్రతిష్ఠను గాంచినది. సిమ్లాయందు సంఘముల సాధనార్థ రికసమావేశము జరిగినది. ఇర్విన్ ప్రభువు మాసవ సంఘమునందు కరుణారసప్రయోజనమును విశదము చేసిరి. పరోక్షకాలమును జేయుటకై అన్ని మతముల వారను సంఘములవారను కలిసి పనిజేయుట కవకాశములు గలవు. అయినను అధికారవర్గము లేని సంఘముగాని సాధనముగాని సంశయ ములకు నిలయ మగుచున్నది. గ్రామసీమలు సేవాసదనములును ఆరోగ్యనిలయ ములును గావించునని ఇర్విన్ ప్రభువు కోరుట ప్రభుత్వహృదయమునందు గలుగుచున్న పరివర్తనమునకు నిదర్శనము. ఈ సామాన్య సేవా విషయమునందైనను భారతీయ సేవకు లాటంకములు లేకను సహాయముచేయుట కవకాశములు లేకున్నవి. సకలకార్యములకును భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యము మూలబీజముగ నున్నది.

కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యనిర్వాహకసంఘము

జూలై 5 వ తేదీని డిల్లీయందు డాక్టరు అన్నాసరి గారి భవనమునందు కార్యనిర్వాహక సంఘము గూడనున్నది. ఆసభయందు బంగాళ కేరళ పం గాంధ్ర రాష్ట్రములందలి శాసనసభా సభ్యులు కోరిన యనుమతి విమర్శింపబడును. ప్రతిపేదమును నిర్ణయించిన కార్యనిర్వాహకసంఘమే అనుమతి నొసంగుట యుక్తము. తిరిగి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమును సమావేశము చేయుట వ్యయప్రయాసములకు లోనై కాంగ్రెసు కార్యవిధానమును పూర్తిచేయుట కాటంకముగ నుండును. గాంధీ మహాత్ముడును ఆలోచిరానుండి సభకు ప్రవేశ రగుడును.

మద్యపాననిషేధము-నీలగిరిలు

నీలగిరియందు పాశ్చాత్య దుర్వ్యసనములకు పాలై తోడాలు నశించుచున్న విధము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. సారాయి దొరకక స్పీరిటును త్రాగి ఇద్దరు చనిపోయినా రను వార్త నిషేధమువలన గలిగిన యనర్థమును తెలుపుటకు ప్రచురింపబడియుండును. సిగరెట్లము లేకను స్పీరిటును త్రాగి చచ్చినవారు సారాయిని త్రాగియును చచ్చియుండురు. సారాయిని త్రాగి అందరు పాడుగుట కన్నను త్రాగుట పోయి కొందరైనను బాగుండుట శ్రేయస్కరము. నిషేధము పనికిరానివా రసత్యపు ప్రచారములను చేయుట మాత్రము హేయముగ నున్నది.

మీరటు కుట్ర నేరము

"డెయిలీ మెయిలు"

(బీము సర్వీస్)

లండన్, జూన్ 24:-మీరటు కుట్ర నేరమును గూర్చి డెయిలీ మెయిలు పత్రిక డిట్లు ప్రాయచున్నది. ఈ నేరము లో ముద్దయిలు బాంబులను వేసి, ఇండ్లను తగులబెట్టి భీభత్సమును గావించి రని నేరమును మోపి విచారించుచున్నారు.

ఇండియాలో పడిదుడుకు ఎక్కువ జరుగుచున్నది. పూర్వమున్న నమ్మది కాంతపరిస్థితులను నిర్మోగమాలుముగ కఠిన శాసనములను ప్రయోగించి సాధింపవలెను. ఈ కాంతి భంగమునకు కారకులు ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్టిన గ్రంథకర్తలే.

విదేశవార్తలు

భారతదేశము

కార్మిక ప్రభుత్వ విధానము

కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వ విధానమునే పోలియుండును

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 23:—పూర్వము పయనీరపత్రికా సంపాదకుడుగనున్న జేమ్స్ వాలుషాటుగా రిట్లు నాయుడున్నాడు:—ఇండియాను గూర్చి కార్మిక ప్రభుత్వ విధానము కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వ విధానమునే బోలియుండును. గుర్తి పబ్లికేషన్లలో వ్యత్యాసములేదు. భారతదేశము బీముకు గొప్ప మార్కెటును కల్పింపగలదు. ఇండియాలో విక్రయించవలెను. ఈ విషయమును గురించి స్పష్టముగా రిటేషన్ భారతీయులు బ్రిటిషు సరకులను గొనుటకు కేర్తీయుండునట్లు జీవిత ప్రమాణమును హెచ్చించవలెనన్నమాటను గుర్తించవలెను. భారతీయులు మన సరకులను కొనుక్కొనుటకు కేర్తీకలుగునట్లు జేయవలెనన్న యర్థమును యూహించవలెను. ఈ విషయమును అతివాదులగు భారతీయులు గూడ గ్రహించిరి. అందుచేతనే వారు బ్రిటిషు సరకులను బహిష్కరించవలెనని ప్రజలను ప్రోత్సహించుచున్నారు. బహిష్కరణను ఇండియాలో ఖలించుచున్నదని ఒప్పుకొనక తీరదు. దీనికితోడు ఇండియానుండిగ టెక్ గారిని నియమించుట మరింత తోడ్పడుచున్నది.

ఆంగ్లో సోవియటు సంబంధము

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 25:—త్వరలోనే రషియాతో రాజ్యాంగ రాయబారములను ప్రారంభించెదరను మంత్రులు ప్రబలుచున్నవి. కాని ఇంతవరకు స్పష్టముగ ఎట్టి చర్యను దీసికొనలేదు. కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రషియా ప్రభుత్వమును గుర్తించవలెనను కోర్కె అమలు జరుగుటకు సాధనముల సరయుచున్నారని రూటరు చెబుచున్నవాడు.

జర్మను విదేశాంగ రాజకీయ పరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 25:—జర్మను విదేశాంగ పరిస్థితులను గూర్చి డాక్టరు ట్రైస్మన్ గారు తేదీ ప్రకటించెదరని విషయము ప్రజలతో రిచిట్రగు సభ నిండిపోయెను. జాతీయపక్ష నాయకుడు పెన్ట్రాపు ప్రభువు జర్మను ప్రభుత్వ విదేశాంగ విధానము ఉత్తేజంపమైన దని ఖండించిరి. పూర్తిగ విఫలమైన దనిరి. రైసు ప్రదేశమును ఖాళీ చేయుటను, నాకాదళ నిర్ణయమును స్వల్పసంఖ్యాకల రక్షణమును గూర్చియు ఏమియు తోక్యమును గలుగజేసి కొనలేదు. ఆవిషయములను పూర్తిగ ఉపేక్షజేసి రనిరి.

డాక్టరు ట్రైస్మన్ గారు నష్టపరిహారములను గూర్చి ఇటీవల జరిగిన సభ తయారైన నివేదిక తేదీ నిర్ణయమును జర్మనీ చిక్కులను భారమును చాలవరకు తగ్గించెననిరి. రైసు ప్రదేశమును ఖాళీ చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు “కన్సర్వేటివ్ కమిటీ” కంగీకరింపరన్నపుడు పార్లమెంటులు మిన్నముటైను. కన్సర్వేటివ్ కమిటీ అనగా సఖ్యతా సంఘము.

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు

కార్మిక ప్రభుత్వమునకు రాయబారము సంపుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 24:—కార్మిక ప్రభుత్వమువారు హిందూ సంఘములకి సిఫార్సులను అమలు జరుపవలెనని యటకు తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు రాయబారమును బంధుకు ఆలోచించుచున్నాడు.

సర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు

కేంద్రవ్యవసాయ పరిశోధక సంఘాధ్యక్షులుగ నియమించబడిరి.

రాజుగారి యువన్యాస నూచనలు

(వై లెన్)

రంగ్లీ, జూన్ 24:—ప్రప్రథమమున అంతర్జాతీయవ్యవహారములను ప్రాముఖ్యముగా రాజుగారి యువన్యాసమునందెత్తుకొనెదరట. నాకాదళ నిర్ణయమునుగూర్చి మద్దనాల్లు, డానుగార్ల సంభాషణలు తృప్తికరముగనున్న వని నూచింపబడు ననుచున్నారు. ఇకముందు నష్టపరిహార నిపుణులు తీసుకొనవలసిన చర్యను ఆలోచించెదరు. అంత్యపరిష్కారముచే కలుగు అనుకూలాభిప్రాయమును నూచించెదరు. రషియాతో సంబంధమునుగూర్చియు, రైసు ప్రదేశమును త్వరలో ఖాళీ చేయుటను గూర్చియు ప్రస్తావించెదరు. వాషింగ్టన్ ఒడంబడికను పనివాండ్లు పనిచేయు గంటల విషయమై ద్రువపరచుట కవసరముగా శాసనములను ఆలోచించెదరట.

ఈ పార్లమెంటు ఆఖరువరకు మరల వచ్చే సంవత్సరము జూలై వరకు జరుగవలసిన సంగతులన్నిటిని ప్రస్తావించుచుగాన, యువన్యాసము కడుదీర్ఘముగనే యుండు ననుచున్నారు. ఇంగ్లాండులో ఆంగ్ల దేశపు వ్యవహారములనుగూర్చి డెలుపు విషయములను వార్తాపత్రికలు ముఖ్యముగా చూచుచున్నవి. పనిలేని వారికి పనినిగలిగించుసాధనములు, ఘోష్ట రీశాసనములు మరింత సాంఘిక శాసనములను యువన్యాసమున ప్రస్తావించెదరట.

అమెరికాలో నీ గ్రోలు

హూవరుగారికి విన్నపము

[బీము సర్వీసు]

లండన్, జూన్ 24:—ఇన్ని సువిచారణ సంఘము వారు న్యాయవిచారణ తీర్పులేకనే నీగ్రోలను చంపుటను, హింసించుటను గూర్చిగూడ విచారణ సల్యునట్లు జేయవలెనని అమెరికను నీగ్రోలు ప్రెసిడెంటు హూవరుగారికి విన్నపమును సమర్పించిరి.

బ్రిటిషు అరేబియాదేశ సంబంధములు

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 25:—గ్రేటు బ్రిటిషు అరేబియాకు సంబంధము మరింత గట్టిగ ఏర్పడు మూలము గాన్పించుచున్నది. బ్రిటిషు హెడ్ జాజి ప్రభుత్వములవారు తమ దేశములందు రాయబారులను పెలకొల్ప నున్నారు. బ్రిటిషు ప్రతినిధి జెడ్డాలోనుండును. దీనికి కారణము ముసల్మానులు గానివారు మొక్కాలో యుండుటకు వీలులేక పోవుటయే.

బొంబాయి ఆస్పత్రియందు ఆడశిశువును కనిన ఆఫ్ గనురాణి సార్యాబాయి

క్రొత్త పార్లమెంటు

25 వ తేదిని గూడును

(వై లెన్)

రంగ్లీ, జూన్ 24:—నూతన పార్లమెంటు ప్రథమ సమావేశము రేపుమధ్యాహ్నము జరుగును. లెక్కినవారమంతయు కామన్సు సభాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటతోడను, మరితర ప్రాతిపదికములతోడను సరిపోవును. కప్టెన్ పిట్టిరాయిగారినే మరల అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనెదరు. ఇతర సభ్యులు రాజభిక్షిప్రమాణమును గైకొనెదరు. విట్టిగారు విరమించినదానిగ పిట్టిరాయి గారే అధ్యక్షులుగ నున్నారు. ఇతడు కన్సర్వేటివు కార్మిక సభ్యుడు. పిట్టిరాయి గారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెనని యువ పాదించు కన్సర్వేటివు సభ్యు డొకరు ప్రతిపక్షులలో నొకరు ఆహ్వానించెదరు. ఏకగ్రీవముగ ఆహ్వానించెదరనుకొనుచున్నారు. మరల అధ్యక్షుడుగ నుండుట కాల దంగీకరించెనట్లు లాయిడ్ జార్జి మద్దనాల్లు బాడ్వెయిగార్లు ఇతని నభినందించెదరు. ఆతైన సభ ఆపుచేయబడును.

పార్లమెంటును లార్డు కమిషనర్యు తెరచెదరు. రాజుగారు లండనుకు వచ్చినను శ్రేయకు ఓర్వలేరు గాన ఆయనవచ్చి ప్రారంభమును జేయరు. 1900లో రాజుగారి యువన్యాసమును పార్లమెంటుకు లార్డు కమిషనర్యుద్వారా అందజేసిరి. పార్లమెంటు చరిత్రలో అది చాల చిన్నది. ఇప్పుడు కార్మికమంత్రివర్గము వారు తయారుజేయు నువన్యాసము కడు దీర్ఘముగ నుండును. ఇంత దీర్ఘముగ ఎన్నడును నుండియుండ లేదట. ఆయువన్యాస మెటు లుండవలెనో ఈవారము నిర్ణయించెదరు. రాజుగారు సంతకమును ప్రీవీకపున్సిలు ప్రత్యేక సభయందుజేర్చెదరు.

బ్లాస్కేయలు అను నీనీమా ఫిల్ము మాటలతో గూడ ప్రదర్శించునట్లు. ఇంతవరకు వచ్చిన వాటిలో ఇదే శ్రేష్టమునుచున్నారు.

బ్రిటిషు విదేశాంగమంత్రి హెండర్స్ గారు నిన్న ఈజిప్టు ప్రధానామాత్యునకు కార్లటన్ హోటెలులో విం దొసంగిరి.

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారి

గ్రంథములు

1. కురాను వరీఫ్ (తెనుగు) 4 0 0
2. ఆశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు (మూలము సంస్కృతము, తెనుగు, ఉపోద్ఘాతము) 2 0 0
3. సంస్కృత లోకోత్తులు (1800) తెనుగు వివరణముతో 1 0 0
4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామి ప్రభుత్వము 0 12 0
5. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, విశ్వేశ్వరులు) చక్కని తెనుగు పద్యములు 0 6 0

వంయువాగు: 159 సాధనబుక్కు డిపో, అనంతపురము

రాజప్రతినిధి చర్య కాంగ్రెసు మహాసభకు సవాలు

అధికజనసంఖ్యాకసంఘములవలన అల్పులకు భయము లేదు

వైమన్ నివేదికవలన కాగితముకర్చేగాని వేరుప్రయోజనముండదు

పండిత మోతీలాల్ గారు వైసరాము ఉపన్యాసమును ఖండింపడములు చేయుట

మీరట్, జూన్ 24:—మీరట్ కుట్రకేసునందలి ముద్రాయాను సహాయముచేయుట కేర్పడియున్న సంఘమునకు సలహానిచ్చుటకు యిచ్చుట కే తెలిసిన శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ గారు రాజప్రతినిధియొక్క ఉపన్యాసమునకు ప్రత్యుత్తరముగా పత్రికాప్రతినిధి క్రిందివిధముగా చెప్పెను:—

పరస్పరప్రశంస

చెన్నైలో రాజప్రతినిధియొసంగిన యుపన్యాసము నాకొక కథను జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నది. ఒకానొకసమయమున యిద్దరు మహమ్మదీయులు మిశ్రులై యుండిరి. వస్తుతః వారు దైవభక్తిపూరితులు కాకున్నను యితరులుమాత్రము తమ దైవభక్తి కలవారని తలచువలెనని వారు కోరుచుండిరి. ఈ కారణముచే వారు యితరులయొద్దకు ఒకరినొకరు 'హాజీయన్' పిలుచుకొనుచుండిరి. వారియుద్దేశము నెరవేరినదో లేదో కథలో చెప్పబడి యుండలేదు. కాని యీ హాజీయన్ పరస్పరప్రశంసాసంఘము అను అర్థములో వ్యవహరింపబడుచు పరిపియాదేశభాషకొక యపూర్వభావము దెచ్చుచున్నది. ఈ కథ మరల ఈనాడు సార్థకమైనది. ఇద్దరు మహమ్మదీయమిత్రులకు బదులు హాజీ భూపేంద్రనాథమైత్రా, హాజీ ఇర్విన్ అనువారు తయారైనారు. హాజీ మిత్రులయొడల ప్రజలుచూపిన దాక్షిణ్యభావము వీరి యందు కనబరచురా యనునది యికమీద జూడవలసియున్నది.

రాజప్రతినిధి వాదము నిస్సారము

ప్రభుత్వ నిరంకుశవిధానమును సమర్థించుచు ఇర్విన్ ప్రభువు చేసిన వాదములు మిక్కిలి నిస్సారములుగా నున్నవి. భారత శాసనసభలో హాంమెంబరు చేసిన ఉపన్యాససారాంశమే యిచ్చుట నివ్వబడినది. ఈ వాదము లన్నియు భారతశాసనసభా ముఖమున ఖండింపడములుగా చేయబడినవి.

సభ్యులయొడల దురుద్దేశము

ప్రజాసంరక్షక చట్టమును మీరట్ కుట్రకేసును ఏకా లమున జరిపించుటకు రాజప్రతినిధి ఒక క్రొత్తకారణమును తెలియజేసితి. ఈ రెండింటిని ఒక్కసారి జరుపనిచో తమకుమాత్రమే తెలిసినవిషయములు సభ్యులకు తెలియవనియు, అందువలన సభ్యులయొడల తాము దురుద్దేశముతో ప్రవర్తించిన సభ్యులందు రనియు రాజప్రతినిధి చెప్పెను. ఈ వాదము కేవలము కుత్సితమైనది. సభ్యులయొడల దురుద్దేశముగా ప్రవర్తించుటయొక్కనో నాకు తోచుచున్నది. సామాన్యచట్టముల ననుసరించి చేరులచే పుని కొందరిని బంధించి విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు దై శించుచున్నారని చెప్పటమిక్కిలి ములభమే. కాని, యిప్పుడున్న చట్టములలో లేని యిది కారణములను సంపాదించుట యవసరమని వారు తలచిరి. రాజప్రతినిధి నూతన వ్యాఖ్యానము ననుసరించి 'ప్రజాసంరక్షక ఆర్డినెన్సు విదేశీయ విప్లవవాదులను యీదేశములో ప్రచారము జరుపకుండా వారింట్లకునియు, యెట్టులో వారిదేశము చేరినచో యిచ్చట యచ్చగా ప్రచారము చేయకుండ చేయుటకనియు' గదా. ప్రజాసంరక్షక ఆర్డినెన్సుయొక్క అభిప్రాయ మదియే యైనచో యీ ప్రాతిపదికపై నది భారత శాసనసభలో ఇర్విన్ బడి యుండవచ్చును. సాధారణ చట్టములలో లేని యిది కారణములను గోరుచు, అసాధారణ చట్టముల నతిక్రమించిన కొందరిపై చర్య పుచ్చుకొనదలచివామని ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యులకు తెలియబరచుటకు న్యాయశాస్త్రము పైతిక సంబంధములగు కారణము లేవియు నాకగుపడవు. ఇంకొక ఆశ్చర్యకరమున విషయము కలదు. సభ్యులయొడల దురుద్దేశము లేకుండ ప్రవర్తించుటయే తమ యిష్టమని చెప్పుచు మీరట్ ప్రాసిమ్యానములచే సభ్యుల కాలుచేతులను బంధించి వారి తలపై ప్రజాసంరక్షక చిల్లను మహాశస్త్రమును గురిచూపుటయేమి? మరి యొకటి. ప్రభుత్వమువారి కార్యక్రమము నిశ్చితమున కారణమున సకాలమున రద్దు కావలసిన శాసనసభలను రద్దుచేయకయు దానియూ

కముగా క్రొత్త ఎన్నికలను జరుగనివ్వకయు చేయునప్పుడు రాజప్రతినిధి సద్భావ మెక్కడ దాగుకొనినది? ప్రభుత్వకార్యక్రమము మాత్రము నిశ్చయమే. ఇర్విన్ ప్రభువు కేవిషయము బాగుగానే తెలిసియుండును. నా యధ్యక్షతను నిర్వింపబడిన నివేదిక 1929 డిసెంబరు 81 తారీఖులోగా ప్రభుత్వమువారిచే సంకీర్తింపబడనిచో కాంగ్రెస్ వారలంబింపవలసిన మార్గము నిశ్చితమయియున్నది. ఈషయము నే రి గి రా జ ప్ర తి ని ధి యవలంబించిన చర్యయొక్క అభిప్రాయమేమి? కాంగ్రెస్ తి రాజము నెడలను కాంగ్రెసువారలంబింపవలసిన పద్ధతి యెడలను తనకేమాత్రము లక్ష్యమును లేదన్నమాటయేగదా! కాంగ్రెస్ వారు నిర్ణయించిన తారీఖు తరువాత గూడ నీసమస్యను తేలకం డమంచి కాంగ్రెస్ మహాసభ నలెనియిచ్చుమునకు లోబరుకొం దుననియేగదా యితనియిచ్చుము. రాజప్రతినిధి యవలంబించిన చర్య కాంగ్రెస్ మహాసభకు సవాలు. ఈ సవాలును వర్కింగ్ కమిటీవారు సత్వరముగా సంకీర్తింపుట సంతోషదాయకము. భూపేంద్రనాథుడు రాజప్రతినిధి భారతనేతముయొక్క రాయ బారియే నుడిచియుండెను గదా! నిజముగా రాజప్రతినిధి మన రాయబారియే యైనచో భారతగూర్ఖాంగ నిర్వాహనసమస్యయను ముఖ్యవిషయముపై భారతనియోజకవర్గములు తమ అభిప్రాయమును ప్రకటించు నవకాశ మొసంగుట యితని యర్హమేకదా!

అధికజనసంఖ్యాకసంఘములు

తన ఉపన్యాసమునందు రాజప్రతినిధి యిట్లు చెప్పెను. 'తమ వలన స్వల్పజన సంఖ్యాక సంఘములకు అపాయము లేదని అధికజనసంఖ్యాక సంఘములు విశ్వాసము కలుగజేయుచో నీసమస్య యెప్పుడో చక్కబడి యుండును.' ఈ సమస్య పరిష్కార మయ్యెననియు, అల్పజనసంఖ్యాకసంఘములకు అధిక జనసంఖ్యాక సంఘములవలన నేమియు భయము లేదనియు నేను చెప్పుచున్నాను. ఈసమస్య పై ఎన్నికలు జరిపి నేను చెప్పినది సత్యమే కాదో నిర్ణయించవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని నేను సవాలు చేయుచున్నాను.

వైసరాయిగారి కటాక్ష వీక్షణములకై వారిచుట్టు దిరుగు అల్ప జన సంఖ్యాక సంఘములకు అధికజనసంఖ్యాకసంఘము లేప్పుడును సంతృప్తి గొలుపజాలరనుట సిద్ధము. కాని అల్పజన సంఖ్యాక సంఘములలో ననేకములకు అధికజన సంఖ్యాక సంఘములవలన భయమించుకయు లేదు. శాసన సభలను రద్దుచేయుటకు డుటకు వారు చెప్పిన చప్పని కారణముల వెనుకనున్న నిజమయిన అభిప్రాయము స్పష్టముగానే యున్నది. ఎన్నిక లిప్పుడు జరిగినచో వైయస్ సంఘపక్షపాతులు సోదీలోనికి రాకుండ పోయెదరని ఇర్విన్ ప్రభు నెఱుంగును. వైయస్ సెంట్రల్ కమిటీ సభ్యులును రాష్ట్రీయ సంఘ సభ్యులును యీ విషయమును బాగుగా నెఱుంగుదురు. వారు శాసనసభల లోనికి చేర నిచో ప్రస్తుతము వారు దుర్వినియోగము చేయుచున్న అనవాగ్ధీమగు ను. ఇదిగాక వైయస్ సంఘమునకు నిరంతరము వారొసంగు జోహారులు, ప్రోత్సాహములు జరుగవుగదా! ఇట్టిచో వైయస్ నివేదిక కేమి ప్రయోజన ముండును. అనివేదికవలన కాగితము ఖర్చేగాని వేరు ప్రయోజన ముండబోదు.

వైయస్ సెంట్రల్ సంఘసభ్యులు కొందరు రాజప్రతినిధి వద్దకు బోయి శాసనసభల నిష్పాదు రద్దుచేయవలసి ప్రార్థించిననియు, రాజప్రతినిధి యిట్లుచేయుట కంగీకరించ లేదనియు యిప్పుడు మనందరకు తెలిసిన విషయమే. రాజప్రతినిధిచే తిరస్కృతమై యీ భారతదేశ ప్రతినిధులు ఆంగ్ల దేశమున తమ ప్రచారమును సాగించిరి. రాజప్రతినిధి నిరాకరించిన దానిని సయిమను గారి కటాక్ష వీక్షణము

ప్రసారముచే వారు బడయగలిగిరి. అది యెట్లున్నను కాంగ్రెస్ మహాసభయే తన కార్యక్రమమును మార్పుకొనినగాని మనము కాంగ్రెస్ కార్యక్రమమును కొనసాగించుకొనుట సర్వసిద్ధము. కాంగ్రెస్ వారుల భేదాభిప్రాయములు

ఈ సమయమున వర్కింగ్ కమిటీ తీర్మానమును గురించి కాంగ్రెస్ వారులలో గలిగిన భేదాభిప్రాయములను గురించి మీ అభిప్రాయమేమి అని పత్రికా ప్రతినిధి యడిగెను. పండితు డిట్లు చెప్పెను. కొంద రూహించునట్లు కాంగ్రెస్ వారు లలో భేదాభిప్రాయము లేమియు లేవు. కాంగ్రెస్ సంస్థ ఏకమేన అద్వితీయం. జులై 5 తారీఖున సమావేశమున వర్కింగ్ కమిటీ యీ విషయమై దురభిప్రాయముల నన్నిటిని బారద్రోల గలదు.

ప్రభుత్వ నిరంకుశవిధానము

తరువాత ప్రభుత్వ నిరంకుశవిధానమును గురించియు, అతెప్టు సోదాలను గురించియు విచారించవలసి యున్నది. లా, ఆర్డరును రక్షించవలసిన భర్తము తమపై నున్నదను పురాతన కారణ మచే నీ నిరంకుశపద్ధతిని ప్రభుత్వమువారు సమర్థించుచున్నారు. సామాన్య నిరంకుశవిధానమును కప్పిపుచ్చుట కీ కారణము ఫల పంతుయినదే. కాని జరుగుచున్న దానికిని యీ కారణమునకును సంబంధ మేమియులేదు. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిచే సత్వ రులు రక్షింపబడుచున్నారనువిషయము న్యాయస్థానములలో ననేకమారులు అసత్యమని నిరూపింపబడినది. కార్యనిర్వాహక వర్గము సత్వరులను చెట్టు బాధల విషయము యి కొద్దుకు వచ్చుకేసులు బహుస్వల్పము. వచ్చినవాటిలో ననేకములు ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగా తీర్మానింప బడుచున్నవి.

మీరట్ కుట్రకేసు

ఇంక మీరట్ కేసువిచారణను గూర్చి తెలుపవలసియున్నది. ఉపన్యాసములు చేసిగాని, కుట్రపన్నిగాని, అంత విశే కులుకానివారిచే కుట్రలు చేయించిగాని ప్రభుత్వము వారిపై వ్యతిరేక ప్రచారము జేయువారి విషయములు భారతదేశము నందు సర్వాధికారియగు రాజప్రతినిధి యిష్టము వచ్చినట్లు మాట్లాడవచ్చును. నేనట్లు చేయరాదు. కోర్టువారిని ధిక్కరించితి మను నేరము నన్ను బాధించ గలదు. కాని ఒక్కవిషయమును మాత్రము నేను ప్రభుత్వము వారి నడుగదగి యున్నది. కలకత్తా, బొంబాయి మొదలగు ప్రదేశములనుండి తెప్పించి, మీరట్ లో విచారించుట ముద్దాయాలకు న్యాయమేనా? దీనివలన తమతోడివారగు జూరివిచారణ లేకపోవుటయే గాక సమర్థులగు న్యాయవాదులయొక్కయు, కావలసిన గ్రంథముల యొక్కయు సాయములేకుండ జేయుననుట సత్యము. శ్రేకోర్టు గల ప్రదేశములలోని భాండాగారములలోనే యీ గ్రంథములు దొరకునుగాని మీరట్ నుండి ప్రదేశమున నవి లభ్యములుకావు. నే నిచ్చటనున్న స్వల్పకాలములో ప్రభుత్వమువారిపక్షమున వాదించుటకున్న సాకర్యములకును ముద్దాయాలపక్షమున వాదించుటకున్న సాకర్యములకును భేదము నాకు బాగుగా గోచరించినది. ప్రభుత్వపక్షమున కలకత్తానుండివచ్చిన గొప్ప న్యాయవాది వాదించుచున్నాడు. వారికి సాయముగా ననేక న్యాయవాదులును, గూఢచారబృందమును, ప్రచారమునకై దైర్ఘ్యరూప ఇంటలిజెన్సు, భారత శాసనసభోపన్యాసములను పత్రికలకు పంపు రిపోర్టులనున్నవారు వనిచేయుచున్నారు. ముద్దాయాలపక్షమున వాదించువారా అంతగొప్పవారు కాదు. కావలసినపుస్తకములు లేకుండుటవలన వారును ప్రభుత్వన్యాయ వాదుల ఉపన్యాసములను సరిగానర్థముచేసికొనగల స్థితిలో నుండరు. ఈ విధముగా మానముల వర్తంతము దరియిచ్చుజరిగి, తరువాత అంతర్జాతీయ ప్రాముఖ్యతను పొందిన కేసుయొక్క విచారణ ప్రారంభమయి నూతనముగానేర్పడిన భేదప్రభుత్వము యొక్క ఆగమన నిమిత్తమున కుభాసభ్యులములకు సవ్యాఖ్యాన తారాగమముగా వెలుగలదు. (అ. ప్రెసు.)

వెసిడెన్సీ కాలేజీలో దొంగతనము:—గత శని

వారము రాత్రి వెసిడెన్సీ కాలేజీ కమిటీ లెఖాకేటరీనుండి సుమారు 900 రూప్యముల విలువగల సామానులు దొంగిలించ బడెను. అదివారం సాయంకాలమున మూర్ మార్కెట్టులో నొకడు దొంగిలించబడిన వస్తువులను అమ్మకండాగా పోలీసు వారికి పట్టుపడెను. ఇతడు సదరు కాలేజీ కమిటీ లెఖాకేటరీలో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న అభివృద్ధిపనులలో ఇతనికి పని చేయుచున్నవాడే యని తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

శ్రీయుత ముకుందలూ సర్కారుగారిని బెయిలువైనదలుట

తిరుచినాపల్లి, జూన్ 23:—నక్షాభివృద్ధి కైల్వే కుట్రకేసునందు తిరుచినాపల్లి సెన్సుజడ్జిగారి వలన 10 సంవత్సరముల శిక్ష విధింపబడిన 18 కార్మిక నాయకులతో నొకరగు శ్రీయుత ముకుందలూ సర్కారుగారి వద్ద చెండు పూచీకత్తులను గైకొని చెంగల్పట్టుకేసులో విధింపబడిన శిక్షకాలము ననుభవించి పూర్తియగుటచే వీరిని బెయిలుపై నిన్నటిదినము విడిచిరి. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ జూన్ 25-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలో అత్యధిక వర్షం గత 24 గంటలలో	ముఖ్యజిల్లాలో అత్యల్ప వర్షం గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో వర్షం	గత 24 గంటలలో వర్షం	సంవత్సరమునకు కురియు
గోపాల్ పూర్	95	83	...	5.5	+ 1.4
విశాఖపట్టణం	95	83	...	11.5	+ 7.4
కాకినాడ	94	81	...	8.7	+ 4.9
మచిలీపట్టణము	97	79	...	2.1	- 1.7
కర్నూలు	98	75	0.8		
బళ్లారి	95	76	0.1	0.1	- 1.5
అనంతపురం	0.4	- 1.3
కడప	101	74	2.5	3.4	- 0.9
నెల్లూరు	101	76	0.2	0.6	- 0.5
మద్రాసు	102	80	...	1.4	- 0.2
కడపూరు	95	79	...	8.5	+ 2.5
నెల్లూరు	101	76	0.1	0.8	- 1.4
సేలము	97	74	0.1	1.8	- 0.8
కోయంబట్టూరు	86	71	...	12.5	+ 1.0
తిరుచినాపల్లి	102	79	...	0.1	- 1.0
నాగపట్టణము	101	81	...	1.7	+ 0.7
మధుర	100	80	...	1.3	+ 0.2
పాంబన్	89	81	...	0.1	0
పాలంకోట	0.4	- 0.2
తిరువేంగళము	78	74	0.9	16.4	+ 4.7
కొచ్చిక్	82	74	1.8	32.4	+ 8.0
కాళికట్టు	84	73	4.3	38.4	+ 8.6
మంగళూరు	80	78	3.7	43.1	+ 16.5
బెంగళూరు	83	68	...	0.9	- 1.7
మెదకూరు	70	62	0.9		
కొడైకనాథ్	69	55	1.0	5.0	+ 1.6
కూనూర్	72	59	0.5	8.7	

సర్కారులు:—మబ్బు దట్టముగాయున్నది. పగటివేడి మి ఉత్తరదిక్కులందు 4 మొదలు 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్టర్:—కడపలో 2.5" కర్నూలులో 0.8" వర్షించెను. బళ్లారిలో చినుకులు బడెను. పగటివేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటకము:—నెల్లూరులో 0.2" వర్షించెను. మబ్బు దట్టముగాయున్నది. మద్రాసులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపూరులో 4 డిగ్రీలు తక్కువ. మద్రాసులో నిన్న 10: డిగ్రీలు ఎండ గానెను. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు,
సహాయక పరిశోధనా ప్రొఫెసరు.

NOBLE COLLEGE, MASULIPATAM.

Full lectures begin July 1st 1929. Seats reserved as soon as the first installment of fees is paid. Prospectus ready.

Apply:— PRINCIPAL.

బొంబాయి మిల్లులపై

కార్మిక సంఘమువారు బ్రిటిష్ ప్రధానమంత్రికి తంజివార్తనంపిరి

బొంబాయి, జూన్ 24:—బ్రిటిష్ రాజ్యప్రధానమంత్రి యగు రామ్మోహన్ నాల్లాగారికిని బ్రిటిష్ కార్మికపక్ష కార్యదర్శిగారికిని యాక్రందిరితిగా తంజివార్తనంపిరి:—

బొంబాయి నగరములోని బట్టల నేత్ర ఫ్యాక్టరీలలో పని చేయు కార్మికులు సమైక్యచేసినందున, కార్మికుల సమైక్య పడ గొట్టుటకై విశ్రాంతిమయు లేకుండ పోలీసువారికి యుక్త మని తోచినట్లు కార్మికులను వారంట్లు లేకయే అరెస్టుచేయుట కై పోలీసువారికి నిరంకుశాధికారమును కలుగజేయుచు నై స్రాయిగారికి నూతన శాసనమును అత్యవసరముగా జారీచేయుటకు గాను బొంబాయి గవర్నరు మెంటువారు సిఫార్సు చేసియున్నారు. ఈసమైక్యకంఠమును కమ్యూనిస్టులు నాయకులని యొకవదంతిని మిల్లుదారులు పుట్టించిరి. కాని యీనందుకులన్నియు గాలికెగిరి పోవలసివచ్చెను. కార్మిక సంఘమును అంతరింపజేయవలెననియు నాయకులను అరెస్టు చేయవలసినదనియు మిల్లుదారులు బొంబాయి గవర్నరుగారికి సలహానిచ్చిరి. కాని, యీ సలహా పౌరప్రముఖుల సంప్రతింపునభిలౌ నెగ్గలేదు. ఆప్రశస్తము విఫలమగుటచే పనిలోనికి పోయెడి పనివాండ్లను పోలీసుకుండ సమైక్యదారులు కట్టకడ్డముగా వెళ్లి బెదిరించుచు న్నారను క్రొత్తనెపమును మిల్లుదారులు ఆగోపించిరి. ఈమిషు మీద పోలీసువారికి నూతనాధికారములను కలుగజేసి యీ కార్మిక సంఘమువారు న్యాయముగా సక్రమముగా చేయవలసిన అంతరింప నంతేను ధ్వంసముచేయవలయుననియు, యీసమైక్య నెట్ల యినను అంతరింప చేయవలెననియు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాబట్టి ఈ నిరంకుశాధికారములు అమలుపరచబడకుండ జేయని యెడల కార్మికులు నిరాశజెంది కోపపూరితులై పరిస్థితులు మురింప క్లిష్టమగుటకు సంభావములేదు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి కార్పొరేషనువారి యనమ్మతి

బొంబాయి, జూన్ 24:—బొంబాయి గవర్నరుగారు బొంబాయి పౌరప్రముఖులను సమావేశపరచి నగరములోని కార్మికసమైక్య పరిష్కారవిషయములో అవలంబింపవలసిన కొన్ని పద్ధతులను నూచించియుండిరి. ఆసభను కార్పొరేషను తరపున ముగ్గురు ప్రతినిధులు వెళ్లి భ్రమను యుక్తమని తోచిన సలహాలను చెప్పియుండిరి. కార్పొరేషను కౌన్సిలువారు తమ యభిప్రాయమును ఇదమిత్తమని నిర్ణయించక పూర్వమే వారి ప్రతినిధులు గవర్నరుగారి సభలో సలహానిచ్చియుండిరి. గవర్నరుగారు సమావేశ పరచిన వైసభలో కార్పొరేషను ప్రతినిధులు విజ్ఞాపించిన విషయములను సదరు ప్రతినిధులు కార్పొరేషను కవున్సిలు వారికిప్పుడు నివేదించుచున్నారు.

కార్పొరేషను తరపున వెళ్లి యుండిన ముగ్గురు ప్రతినిధులకును కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటు అసెంబ్లీ యరు నిస్సముగారే నాయకులుగానుండిరి. అందువల్ల నిస్సముగారు తాము గవర్నరుగారి యెదుట నివేదించిన విషయముల నిట్లు ప్రకటించిరి:—కార్మికులకును మిల్లుదారులకును సంభించిన యీ తగాదా ఎట్టిదో ముందుగా విచారణచేయుటకై తాత్కాలికోపమోగార్యమొక విచారణసంఘమును నియమించెనెను. ఈ వ్యాపారపు తగాదాల పరిష్కారశాసనము ననుసరించి యుభయపక్షములకును తీర్పుచెప్పటకై యొకవిచారణ న్యాయసభను నియమింపవలెనని గవర్నరుగారు నూచించిరి. కాని యిది మేముంగీకరింపలేదు. ఇప్పుడుసంభవించిన యీతగాదా ఎట్టిదో ముందుగా నిర్ణయము కావలెను. సదరు వ్యాపార తగాదా పరిష్కార శాసనమునకు సంబంధించినదే యీ ప్రస్తుతపు తగాదా యని నిర్ధారణ కాకపూర్వమే సదరు శాసనమును అనవసరముగా అమలుపరచి అట్టి న్యాయవిచారణ సభను పర్యవేక్షించుట ఏర్పాటుచేయుట తగదు. ఈతగాదా సదరు శాసనాధికారమునకు లోబడియున్న విషయమే యని ముందుగా నిరూపించుట కొకవిచారణ సంఘముగా తాత్కాలికముగా వ్యవహరించుట కేర్పాటు చేయవలెననియే మా కోరిక. పనిలోనికిపోయెడి పనివాండ్లను పోలీసుకుండ సమైక్యదారులు బెదిరించుచున్నారను విషయము ముందుగా బుజుజుచైన నేగాని, అట్టి సమైక్యదారులకు నిరంకుశముగా అరెస్టుచేయు అధికారము పోలీసు వారికి కలుగజేయుట గాని తదితర దింప నావిధానముల ననుసరించుటగాని మేము అంగీకరింపలేదు. కలకత్తాలో గుండాను హద్దులూ ప్రవర్తించుకుండా శాసించుటకయి ఏర్పడిన న్యాయచట్టమువంటి చట్టము

బొంబాయి నగరములోని కార్మికుల యెడల వర్తింప జేయుటకు శాసనమును సృష్టించవలసినదనియు.

పై విషయముగా ప్రెసిడెంటుగారు తాము నివేదించిన విషయములను తెలియజేసిరి. కవున్సిలు సభ్యులు కొంత చర్చను ఇందునగూర్చి చేసిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

కబాలివైమానికునికి సన్మానము

అహమదాబాదు పురపాలక సంఘమువారి తీర్మానము

అహమదాబాదు, జూన్ 24:—అహమదాబాదు పురపాలక సంఘమునందు నేడు సాయంకాలము గుజరాతీ వంశజుడగు పి. యం. కబాలియను మొదటి భారతవైమానికునకు సన్మాన పత్రము నొసంగవలెనని అధిక సంఖ్యాకులు తీర్మానించిరి. ఈ తనికి ఒక అభివందన సందేశము వంపవలయునని తీర్మానమునకు సవరణ సభ్యుడొకడు ఉపసాదించగా సవరణ వీగిపోయెను. కబాలిగారు భారతవైమానికంపెనియొకటి స్థాపింపవలసియున్నారనియు, రైల్వే కంపెనీలును తదితర కంపెనీలూగ విదేశీయ ధనికులు యీ కంపెనీలములనునూడ తాభిముబడయనూడదని కబాలిగారు వైకంపెని నెలకొల్పి ప్రయత్నపడుచున్నారని తీర్మానమును ఉపసాదించిన డా॥ హరిప్రసాదుగారు నుడిచిరి. (అ. ప్రె.)

ఒక క్రూరమైన హత్య

మనుజుని చింతచెట్టుకు కట్టిచంపుట

తిరునల్వేలి జూన్ 23:—శంకరను కోవలయందు ఒక క్రూరమైన హత్యజరిగెను. మధ్యవయస్కుడగు ఒక మనుజుని ఒక చింతచెట్టునకుకట్టి కొందరుకట్టలతో వానినికొట్టి తుడకు చంపిరి అళగ తేవనను వాడును, మరిముగ్గురుచేరి యీ ఘోరకార్యముచేసిరి. సరిపాడ్లలకగాదాలు హత్యను కారణమయ్యెనని తెలియవచ్చుచున్నది. అళగ తేవనను వానిని అరెస్టు చేసియున్నారు. తతిమముగ్గురు కనబడలేదు. (ప్రీ ప్రెసు.)

శాసనసభల బహిష్కారము

బొంబాయి క్రానికలు అభిప్రాయములు

బొంబాయి స్వరాజ్యపార్టీవారును సంగ స్వరాజ్యపార్టీ వారును శాసనసభలయందు పాల్గొనకుండుటకు కొన్ని నిర్బంధములున్నవి. శాసనసభలయొక్క పూర్తి బహిష్కారము తటాకున జరుపుట కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునకు విరుద్ధమని బొంబాయి క్రానికలుప్రతిక తలచుచున్నది. కొన్ని రాష్ట్రముల శాసనసభ్యులకు శాసనసభల యందు పాల్గొనవచ్చునని ఉత్తరపు నొసంగుటలో కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునకు వీని కలుగుచున్నది. బొంబాయి కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు శాసనసభా కార్యక్రమమందు పాల్గొనటకు ఉత్తరపు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము వారిని కోరవలెననియు యీ ఉత్తరపు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారునొసగదని క్రానికలు ప్రతిక నమ్ముచున్నది. (ప్రీ ప్రె.)

ది బెజవాడ స్పిన్నింగు అండు

వివిగు మిల్సు లిమిటెడ్, బెజవాడ

వాలంటరీ లిక్విడేషను

1929 వ సంవత్సరము 6 వ జులై శనివారము 5 గంటలకు బెజవాడలో మొయిను కెనాలు రోడ్డు నందు ఉండు మిల్లు రిజిస్టర్డు ఆఫీసునందు సదన్య కంపెని వాలంటరీ లిక్విడేషను నిమిత్తం వాటాదారులు అందరియొక్క అసాధారణ మీటింగు జరుగునని యిందుమూలముగా తెలుపుచున్నారము. (బోర్డు అనుమతిని)

రిజిస్టర్డు ఆఫీసు } జి. లక్ష్మణరావు,
బెజవాడ, } మేనేజింగు యేజంటు
14-6-1929. } అండు జై. రెడ్డు.

వ్యవసాయము

విజయనగరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కలియుగభీమనేన ప్రాశస్త్యము కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారు రాచపుండుచే బాధపడుట

విజయనగరము, జూన్ 28:—ప్రాశస్త్య రామమూర్తి గారికి ఎడమచంకలో రాచపుండు పుట్టుటచే 16-6-29 న డాక్టరు గారే రామయ్యంగారు, డాక్టర్లు కాశీ సోమయాజుల వారాయణమూర్తి, చాట్రాజు పాపారావుగారు ఆపరేషన్ చేసిరి. ఆ రోజుసాయంకాలము జ్వరము 99.4 నాడి 104. క్రమముగా ప్రాశస్త్యగారు ఆరోగ్యము నందుచున్నారు. నిద్ర పట్టుచున్నది. ఆంధోళన కనకాశములేదు.

చైతన్య మతప్రచారకులు

భక్తీశక్తిగిరి మహారాజ్ అను చైతన్యమతస్థాముల వారు విశాఖపట్టణమునుండి నిన్న సాయంకాలము వారిభృత్యుల తో మతప్రచారమునకై నీ పురము వయచేసారు. కానుకుర్తి వారి సత్కమనందు బసచేసియున్నారు. ఈ పురమందు సిటీ కల్యునందు 3 రోజులు బసచేసియున్నారు.

మృగసింహుల మీటింగు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, జూన్ 24:—ఈనెల 22 వ తేదీ సాయం త్రం మృగసింహుల మీటింగు జరిగెను. చేరుపేజ్ శ్రీ అయ్య దేవర కాశ్యోరరావు పంతులుగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి. చేరుపేజ్ గారిలో సభ 18 మందిసభ్యులు హాజరైరి. ప్రప్రథ మమున ప్రశ్నోత్తరములు. కొంపగుట్టలకర్పర్లు, వారంటు అఫీసర్లు, వైసు చేరుపేజ్ గారిచే డిస్మిస్ చేయబడుటయు, క్రొత్తగ ఉద్యోగము లొసంగబడుటయు జరిగెను. అందులో సిల్వెస్టరు ఆనే వారంటు అఫీసరు మరయొకరి రిపోర్టుపైన డిస్మిస్ చేయబడెను. రిపోర్టుచేసిన ఆయన ఆయుర్వోగమున నియమించబడెను. వి. వి. రాఘవయ్యగారు ఇందునుగూర్చి ప్రశ్నలు వేసిరి. ప్రశ్నలకు జవాబు లొసంగబడెను. సిల్వెస్టరును డిస్మిస్ చేయుటకు సంబంధించిన కాగితములన్నియు సభయందు బయలుపడుట అని ఒక ప్రశ్న వేయబడెను. అట్లుంచుటకు వల నుపద దని జవాబు లొసంగబడెను. కాన్సిలర్లు ప్రత్యేక ముగ కాగితములను చూచుటకు హక్కును కలిగియుండగా సభ చారి కట్టిహక్కు యేల లేకపోయెనని ఫిష్టా నెంకటకృష్ణయ్య గారు, డాక్టరు శర్మగారు అడిగిరికాని అందులకు చేరుపేజ్ గారు వైసు చేరుపేజ్ గారు అంగీకరించలేదు.

ప్రతిష్ఠాంధన తీర్మానము

ఈ సభకు సంబంధించిన రికార్డులను కాన్సిలరులకు చూప గుండ వైసు చేరుపేజ్ గారును, చేరుపేజ్ గారును ఆఫీసులో ఉత్తరువుల నిచ్చినారు గనుక సభాకార్యక్రమమును ఇంతటితో కట్టిపెట్టబయునని విన్నకోట వీరరాఘవయ్యగారు తీర్మాన ము నుపపాదించిరి. పోతెన శ్రీనివాసరావు, డాక్టరు శర్మగారు ఆయోదించిరి. సి. కోశండ్లెగారు తీర్మానము నెదిరించిరి. కాన్సిలర్లకు కాగితములను జూపుటకు తా మెల్లప్పుడు సిద్ధముగ నుంటి మనియు అయితే ముందుగ తమకు తెలుపవలెనని మాత్ర మే కోరితిమనియు రెడ్డిగారు చెప్పిరి. తీర్మానము వోటుకు పెట్టగా 9 మంది ఆనుకూలముగను, 9 మంది వ్యతిరేకముగను వోట్లనిచ్చిరి. చేరుపేజ్ గారి అధికవోటుతో తీర్మానము విగ్రహమైనది.

నిర్ణయము

ఇంతటితో 9 మంది సభ్యులు సభనుండి వెడలిపోయిరి. మిగిలిన 9 మందితో సభ జరిగెను.

శ్రీయుత సేలం విజయరాఘవాచారిగారు

సేలం వెళ్లెదరు

తిరుచినాపల్లి, జూన్ 28:—డా॥ టి. చున్. యన్. రాజగుగారి వలన జనుప్రథముగా శత్రుచేతన గావించుకొన్న శ్రీయుత విజయరాఘవాచారిగారు క్రమేణ స్వస్థతగాంచి నందున రెండునూడు రోజులలో సేలమునకు వెళ్లెదరు.

(అ. వె.)

15-వ ఆర్యవైశ్యమహాసభ, పెద్దాపురం

ది 17-6-1929 తేది సాయంత్రం 6 లకు తెనాలి గ్రామములో శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ సత్రములో సమావేశ మయి జరిపిన కార్యక్రమము—

ఈసభకు బ్రహ్మశ్రీ కొల్లా కోటయ్యగారు అగ్రాం నాధిపత్యమును వహించిరి.

పెద్దాపురంబున యీనెల 28, 29, 30 తేదీలను జరుగ వోవు 15-వ ఆర్యవైశ్యమహాసభను గూర్చి ఆహ్వాన సంఘము వారు పంపించిన ప్రతినిధి నిర్ణయపత్రము చదువడమయినది.

తీర్మానములు

1. ఆర్యవైశ్యమహాసభ స్థాపించినది మొదలు యంతవరకు సుప్రసిద్ధ ఆచారమునకును, విధానములకును విరుద్ధములుగా పెద్దాపురంగ్రామముందు జరుపదలంచిన ఆర్యవైశ్యమహాసభకొరకై ఏర్పరుపబడిన ఆహ్వానసంఘమువారు నూతనమార్గం అవలంబించి ప్రతిజిల్లాకు ప్రతినిధులసంఖ్యను నిర్ణయించుటకు వారికి ఎట్టి అధికారం లేదనియును, యిదివరకు చెన్నరాజధానిని, మైసూరు, నైజాం, రాష్ట్రములకులీ సభలు జరుపబడుచుండెను. ఇప్పుడు నూతనముగా వాగపూరు, బీహారు, ఒరిస్సా వగయిరా దేశములను సహితము చేర్చి ప్రతినిధులనుబంపమని కోరుటకును సదరు ఆహ్వానసంఘమువారికి ఎట్టి అధికారము లేదనియును యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. మనజాతీయులకు కళంకమైనట్టియు, అకాశ్రీయమైనట్టియు దేశాధిపత్యమయినట్టియు పారవిలాస కారదా, డాక్టరు మత్తులకృష్ణమూర్తిగారి బిల్లులనుగూర్చి శ్రీపునర్వివాహ విషయమై గాని తదితర భేదభావనూచనములై సంఘచ్ఛేద పూరితములై వివాదాస్పదమైనట్టి తీర్మానములను మహాసభలో ప్రవేశపెట్ట గూడదని యీసభవారు గట్టిగా శిఫార్సుచేయుచున్నారు.

కొల్లా కోటయ్య,
పెసిడెంటు.

దేవనాగరియందు మొహరం

అల్లరులు

మైసూరు ప్రభుత్వప్రచురణశాఖాధికారి ప్రకటన
బెంగళూరు, జూన్ 22:—దేవనాగరియందు జరిగిన మొహరం అల్లరుల విషయముగూర్చి యీక్రింది ప్రామాణికము గు సమాచారములు తెలియవచ్చు చున్నదని మైసూరుప్రభుత్వ ప్రచురణశాఖాధికారి ప్రకటించు చున్నారు. ఈగడవిజల ప్రారంభమునకు కారణ మెద్దియని ఇదివరకు తెలియరాకున్నది. అయితే అల్లరులు మాత్రము గత 18 వ తేదీన జరిగినవి. అనాడు హిందువుల గుంపా క టి తా బూ తు ల తో సహావరము న కు పో వు మ హా ము డి యుల ఊరేగింపును అడ్డగించెద రనుభీతి ప్రభుత్వమువారికి కలిగెను. మహమ్మదీయులపను హిందువులకును సంఘటన ఆపుదల చేయవలయునని పోలీసువారు ప్రయత్నించినను వారిప్రయత్నములు సాగకపోయెను. అటుమీద పోలీసువారు జనసమూహముమీద తుపాకీతో కాల్చిరి. తుపాకీగుండు తగులటవలన యిద్దరు ఆహూసే మృతిపొందిరి. సుమారు 45 మందికి గాయములు. తగులటచే వైద్యశాలకు గొంపోబడిరి. వారిలో ఒకడు వైద్యశాల యందు చనిపోయెను. ఈఅల్లరులవలన గృహములకును సామానులకును నష్టము కలిగెననియు మనీదులందు అకృత్యములు జరిగెననియు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈసమాచారములు నిజమని ప్రభుత్వోద్యోగులద్వారా ప్రభుత్వమునకు తెలియలేదు. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలును జిల్లామేజిస్ట్రేటును అల్లరులు జరిగిన స్థలము దున్నారు. ప్రభుత్వసంఘముయొక్క రెండవ సభ్యుడు కూడ అట్లునున్నాడు. మిలిటరీ వారితోను దేవనాగరియందుండి స్థానిక పోలీసుదళము బలపరచియున్నారు. ఇటువెనుక ఏలాటి అల్లరి జరుగలేదు. పరిస్థితులు శాంతముగా నున్నవి.

(అ. వె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

శ్రీయుత దండు నారాయణరాజు ఏం. ఎల్. సి. గారికి పంపిన తంతివార్త

“ఇటువైని భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి అనుమతిని బడయుపద్ధతి కాంగ్రెసువారు గోదావరి అసెసుమెంటు విచారణ సంఘమున పనిచేయుచునే యుండవచ్చును.

(శ్రీ వె.)

ఆఫసు యుదము

19

కాబూలు ముట్టడికై నాదిరుఖానుగారి సన్నాహములు

పెనావరు, జూన్ 24:—గిల్జాయిల నాయకుడును, నాదిరుఖానుగారి సోదరులును, అను సావాళీఖానుగారి సహాయముతో కాబూలుదండయాత్రకు నాదిరుఖానుగారు తీవ్రప్రయత్నములను సాగించి రట. నాదిరుఖానుగారి రెండవ సోదరుడగు మేరాగాఖానుగారు కూడుకొన్న పటాలములను వెంటబెట్టుకొని జాలాలాబాదునకు పయనమై వెళ్ళిరి. సర్దారు హమ్దఖానుగారు ఖుగియానీ పటాలములతో వచ్చి మేరాగాఖానుగారిని జాలాలాబాదువద్ద కలిసికొనెదరు. మొత్తముమీద నాదిరుఖానుగారి సోదరులందరును ఒక్క-మృడిగా కాబూలు దండయాత్రకై సర్వసంసిద్ధముగా నున్నారు. గులామ్ నబీఖానుగారుకూడ వీరితో ఏకీభవించి అందరును అన్నివైపులనుండియును ఒక్క-ముహూర్తముననే కాబూలును ముట్టడింపవలసినదిగా గులామ్ నబీఖానుగారికి నాదిరుఖానుగారు రోక ఉత్తరమువ్రాసిరి.

కాబూలు కోటను శత్రువులదాడినందు కి కాపాడుకొనుటకై బాచ్చాసాహగారు కాబూలు నగరమందలి అస్థాయిదుర్గము మీదను, చార్డేనుదుర్గముమీదను, ఆయుధసామగ్రిని తేర్చి, ఆ తృరక్షణ ప్రయత్నములలో నున్నారు. కాబూలునుండి పెనావరునకు వాయువార్తలు వచ్చుటలేదు. వితంతియంత్రాలయము పనిచేయుటలేదు కాబోలు.

బాచ్చాగారి సేనాని సిద్దికుగారి గతి

నాదిరుఖానుగారిపై దండెత్తిరావలెననియొందిన బాచ్చాసాహగారి సేనానియగు మహమ్మదు సిద్దికుగారు త్రోవలోనే పరాజితులై పలాయనమైరి. వీరు గజనీనగరమునకు పారి పోవలెనని యత్నించిరి. కాని వీరికి ప్రతికూలులైన కొన్నితెగలవారిచే అరికట్టబడిరి. సాక్ అను గ్రామముందు దాగుకొనిరి. నాదిరుఖానుగారి పక్షము వహించిన తెగలవారు ఆ గ్రామమును చుట్టుముట్టి సిద్దికుగారిని కదలనియ్యలేదు. చిట్టచివరకుగాని గ్రామములు అడ్డుపడి సిద్దికుగారిని గజనీ నగరమునకు వెళ్లనిచ్చిరి.

అలీ అహమ్మదుజానుగారి గతి

కాంధహారమును ముట్టడించి పరవరచుకొనినప్పుడు కాంధహారు ప్రభువుగానుండిన సర్దారు అలీ అహమ్మదుజానుగారిని కాబూలునకు తైదీగా బాచ్చాగారి పటాలములు గొంపోయెను. కాని యీయన తిరిగి కాబూలు తైదులోనుండి విడుదల చేయబడిరని వషంతి కలిగినది. నిజానిజములు ధృవపడలేదు.

(శ్రీ వె.)

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

డిల్లీనగరమున జూలై నెల 5 వ తేదిని జరుగును

జూలై నెల 5 వ తేది మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు డిల్లీనగరమున దర్బాగంజిలో డాక్టరు అన్నాగారి గృహమునందు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుగును. ఆసభకు గాంధీ మహాత్ముడుగూడ వచ్చును. మహాత్ముడు అల్మోరానుండి తిరిగి వచ్చునపుడు 5 వ తేది నరకు డిల్లీలో నాగును. (శ్రీ వె.)

నోటీసు

ఇదివరలో నార్లు ఈస్టులెసునందు మా తరపున కన్వేసింగ్ ఏజంటుగా పని చేయుచుండిన మిస్టర్. రాంపల్లి కృష్ణారావు అను యువకుడు ప్రస్తుతము మావద్దనుండి చాలించుకొనినాడు. గాన ఇకమునుపు అతని ద్వారా చెల్లించు మొత్తములకు, అడ్వాన్సులకు లేక అతని ద్వారా పంపు అడ్వాన్సులకు మా కేమాత్రము బాధ్యతలేదు. ఇందుకు వ్యతిరేకముగ నడచుకొనువారు వారి స్వంతబాధ్యత, నష్టము పైననే అట్లు చేయమని యుండునని ఇందుమాలముగా ప్రజలకును ప్రత్యేకముగా మా కాలదారులకును తెలిసు జేయడమైనది.

పి.బి.ఎన్. అందు సన్,

సోల్ ప్రొప్రైటరులు, ది ఈస్టర్న్ కన్స్ట్రక్షన్ మార్కు 16, అదియప్పనాయకపేజి, మద్రాసు.

CRASMIC PERFUMERS - LONDON

జాబులు

కృష్ణామండల గ్రామోద్యోగీయుల

కార్యనిర్వాహకుల సభ

ఈనెల 25-7-29 గుడివాడ భజనసమాజమునందు 8 గంటలుకు జరుగును.

బొడ్డపాటి పూర్ణసుందరావు,
కార్యదర్శి.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

బొంబాయితీర్మానము ననుసరించి మనవంతు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు 3వ ఏర్పాట్లు చేయుటకు జూలై నెల 1 తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు బెజవాడలో శ్రీ ఆయ్యశేవర కాశీశ్వరరావుగారి ఇంట్లో పశ్చిమకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సామాన్యసభ జరుగును.

గో. వేంకటేశ్వరరావు,
కార్యదర్శి.

రేపల్లి తాలూకాబోర్డు ఎలక్షన్

రేపల్లి తాలూకా బోర్డుయొక్క ప్రసిడెంటు ఎలక్షన్ యీరోజును జరిగినది. ప్రసిడెంటు పదవికి శ్రీ పుల్లిపాలెం జమీందారుగారును, ఇంచేరకు మాడుసంవత్సరముల కాలము ప్రెసిడెంటుగావున్న డేవిసే బసవయ్య చౌదరిగారును, సొంద జేసిరి. మెంబర్లు మొత్తం 16 గురులో, బసవయ్య చౌదరి గారికి 8 ఓట్లు, శ్రీ జమీందారుగారు గారికి 8 ఓట్లు సరిసమానముగా వచ్చినవి. అంతట వైస్ ప్రెసిడెంటుగారైన రంగనాయకులు గారు లాటరీవేసి వీటితీయగా శ్రీ బసవయ్య చౌదరిగారి లాట రీలో గెలుపొందిరి. ఖాళిపడ్డ డిస్ట్రిక్టు మెంబర్ల రెండుస్థానములకు ఎలక్షన్ జరుగగా అదియుగూడ లాటరీ పడినది. లాం రీలో 1 తడవర్తి అప్పయ్యగారు 2. కనీగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మెంబర్లుగా యెన్నుకొనబడిరి.

కొమ్మూరి నరసయ్య,
రేపల్లి.

గుంటూరు మండల ఆదిమాండ్రసంఘము

గూడవల్లి రేపల్లితాలూకా

మా సంఘముతరపున రేపల్లి తాలూకా గూడవల్లి గ్రామమునందు 1929 సం॥ జూన్ నెల 10, 11 తేదీయందు జరిగిన, "గుంటూరు మండల ఆదిమాండ్ర సంఘ ప్రథమ మహాజన సభ"యొక్క జమాఖర్చు లెక్కను అచచ్చిత్తించి ప్రకటింపదలచి తియిగావున కార్యనిర్వాహకసంఘప్రతినిధు లెల్లరును 29-6-29 తేదీ శనివారమురోజున సంఘ కేంద్రస్థానముగు గూడవల్లి గ్రామమునందు సమావేశమై క్రమప్రకారము లెక్కలను పరిజూచి నివేదికను తయారు జేయుదురుగాక యని కార్యనిర్వాహకసభ్యులకు విన్నవించుచున్నారము.

మంగళగిరి పరవస్తుదాసు,
కార్యదర్శి.
తాల్లూరి జయ్యరదాసు,
సన్నిధి రాఘవదాసు,
మంగళగిరి చెంచుదాసు,
సంయుక్తకార్యదర్శులు.

పశుచికిత్సాలయము-అంగలూలు

అంగలూరి గ్రామములో నూతనముగా స్థాపించి స్వయం కృషిపల్ల ఆర్థించిన జ్ఞానము పశుచికిత్సకు మిక్కిలి ఉత్సాహముతో జరుపుచున్న శ్రీయులు యే.జె.శ్రీరాములుచౌదరి గారి వైద్యాలయమును చూచుట తటస్థించి మిక్కిలి ఆనందము కలుగజేసినది. వీరు సల్పుచున్న చేతనేన మిక్కిలి గణనీయము. వారికార్యదీక్ష మనము కొనియాడవలసియున్నది.

1. జాగర్లమూడి కుప్పస్వామి యమ్. యల్. సి. గుంటూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.
2. బి. మునుస్వామి నాయుడు యమ్. యల్. సి. చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.
3. పెల్లెంపాటి గోపాలకృష్ణయ్య.
- పి. హెచ్. డి. (కానెల్) యస్. యస్. ఎ.
4. కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య.

గాంధీ మహాత్ముడు

ఆంధ్ర దేశ సంచారము

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారమును సమగ్రముగను పుస్తకరూపమునను ప్రచురించుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. మహాత్ముడు సందర్శించిన గ్రామములను, సమర్పించిన సహాయప్రయత్నములను, పూజానిధులను, మహాత్ముని యుపన్యాసములను, ఛాయాపటములను, వీశేషాంశములను కంటనే ఈక్రింది చిరునామాకు సమగ్రముగను పంప జేయుచున్నాము.

పోస్టుబాక్సు
212.

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారము,
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆర్యవైశ్యసభలు-వెద్దాపురం

వైశ్యసభలు వెద్దాపురమున జరుగనున్న వని పత్రికలయాలముగా తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు మహాసభాధ్యక్షుని నెవరిని నిర్ణయించినది తెలియలేదు. ఇంకను వారమురోజులు ఉన్నప్పటికి అధ్యక్షనిర్ణయము కాకుండ నుండుట చాల ఆందోళనకు మూలముగా నున్నది. ఇంతవరకు నిర్ణయింపక పోయినయెడల గుంటూరువానియగు శ్రీమద్ది వేంకట సుబ్బయ్యగారిని మహాసభాధ్యక్షునిగను తెనాలివానియగు శ్రీ కొల్లా కాశీవిశ్వనాథం గారిని యుపసభాధ్యక్షునిగను మహిళాసభకు గుంటూరువానినియై నైశ్యయ్యవలీ విద్యాలయ స్థాపకురాలగు శ్రీ కాళంగి శేషమాంబగారి సభ్యక్షురాలిగా నెన్నుకొనుట ధర్మము.

(2) ఆర్యవైశ్యులలో చాలమట్టుకు సభలకు నమ్రుట ఆరుదు. అందులో వైశ్యసభ ప్రతినిధులకు తప్ప నితరులకు భోజన సౌకర్య లేదని వ్రాసియున్నారు. ఆవిషయమై శ్రీయుత మద్ది వేంకటసుబ్బయ్యగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ కయందు ప్రశ్న చేసినారు. అందుకు వైశ్యవారు ఏమియు జవాబు ఇచ్చియుండలేదు.

(3) వైశ్యసభ పెద్దాపురము చిన్న గ్రామము అగుటవల్ల ప్రేక్షకులు చాలమట్టుకు రారని చెప్పవచ్చును.

(4) వైశ్యసభ నెంతమంది ప్రేక్షకులునో అంత లాభము. కాని యెవరో కొంతమంది కూడి ముఖ్యతీర్మానములు చేసి కొనిన సంఘానికి అప్పకీర్తి తెచ్చినవారవుదురు.

(5) గుంటూరు జిల్లాకు 27 ప్రతినిధుల పిలిచినారు. అట్లు పిలుచుట చాల కష్టము. జిల్లాలో యెంతమంది వైశ్యులున్నారో ఎన్ని గ్రామములు ఉన్నవి? అన్ని గ్రామములకు వెళ్లి తెలియజేయువా రెవరు? కష్టక యాపద్ధతిని మార్చి వచ్చిన వారందరిని ప్రతినిధులుగా ఏర్పాటుజేయుట శ్రేయము. తెనాలి. పొన్నూరు మానుమంతరావు.

కీర్తిశేషులయిన కళాప్రపూర్ణ వేదము

వేంకటరాయశాస్త్రిలవారి

మిత్రులకును, శిష్యులకును

విన్నవము

ఇట్లు యీ గురువులవారు ఆకస్మికముగా పరమపదించిరి. వారు రచించి యింకను ముద్రింపక వ్రాతమాత్రముగా నుంచియున్న గ్రంథములు పెక్కులుగలవు. వానిని వేసివేసి వారి మిత్రులను, శిష్యులను కుతూహలముగలవారై చదువను, చూడను అడిగి తీసికొనియుండురు. అట్టి యముద్రితములను పదిలము చేసి ముద్రించుటయే వారికి రీతిచేయవలయు తోలివేసగా, వారి యప్పుతీర్చి సర్వవ్యవహారములను విచారించుకొనుచుండు రెడ్డి సంఘము నిశ్చయించినది, ఆ సంఘమునకు కార్యదర్శి మ-రా-రా-శ్రీ గునుపాటి యానాది రెడ్డిగారు నెల్లూరు తాలూకా కొత్తూరు గ్రామపాస్త్రవ్యులు. కావున అట్టి మిత్రులకును, శిష్యులకును వ్రాసిన యేవనగా అట్టి యీ గురువుల వ్రాతగ్రంథములు ఏవి రచించియున్న వానిని ఆయానాదిరెడ్డిగారికి కాలవిలంబముజేకుండ చేర్చువలసివది అని.

మా యెఱుకలలో నున్నంతవరకు అట్టి యముద్రితముల నామములు—(1) ఆంధ్రహితోపదేశము, (2) సాహిత్యదర్పణము (ఆంధ్రానవాదము), (3) క్షేపనుగూర్చిన వ్యాసము, (4) విమర్శనగూర్చిన వ్యాసము, (5) నాటకములగుర్చిన వ్యాసము, (6) మృచ్చకతికకు అనువాదము టీకమొదలైనవి, (7) పాశుపతసంస్కరించి ఇంచించింక టీకలు వ్రాసియుంచిన ప్రాతకావ్యములయచ్చుప్రతులు. (ఎ) పాండురంగమహాశ్యము (బి) ఉత్తర హరివంశము. (సి) వృషిహపురాణము (డి) కాశీఖండము (ఇ) అనీరుద్రచరిత్ర (ఎఫ్) కవికర్ణరసాయనము.

ఇవిగాక మాయెఱుకలో లేనివి ఏవేనియున్న వానిని సంయుక్తము చేర్చుదురుగాక. అట్టి యీ గురువుల వ్రాతలలో నున్న ఆంధ్ర గీర్వాణాంగ్ల గ్రంథములను సంయుక్తము ఎవరేని

యడిగి పుచ్చుకొనియున్న వానినిగూడ ఆ రెడ్డిగారికి చేర్చవలసివదనియు వ్రాసిన. వానిని మరల లైబ్రరీలో చేర్చి దానికి వినియోగమును నిశ్చయింపగలరు.

నేలటూరు రామదాసు.

కృష్ణామండల సోదరకరణములకు విజ్ఞప్తి

మునపబుక కరణము లభయులు గ్రామ పరిపాలనా నిర్వహణమందు సమానబాధ్యులనియూ, సహోద్యోగులనియు వీరు సాధించవలసిన ప్రయోజనము ఆదర్శము పెక్కలే ననియు యిది వరలో మాము భావించుచు గ్రామోద్యోగ సంఘముపేర సభలనుజరిపి దొరతనమువారికి తీర్మానముల నంపుచుంటిమి.

2. ఇట్టి సదుద్దేశముతోడనే 24-5-29 న కృష్ణామండల గ్రామోద్యోగసంఘమును స్థాపించితిమి. తత్సభకు అధ్యక్షుపదవి వహించిన రావుసాహెబు మ-రా-రా-శ్రీ సి. కె. రెడ్డిగారు కూడా మునపబు, కరణములు గ్రామపరిపాలనా యంత్రమునకు ఇండు నేత్రములవంటివారనియు, అందొకటి స్రుడిదైనచో రెండవదికూడా పనిచేయలేదనియు ఒకరు హెచ్చు, మరియొకరు తగ్గు అను భావములు మనస్సులలో నున్నంతవరకు యీ సభలవల్ల ప్రయోజనముండదనియు ఉభయులు సోదరల మనునిశ్చయముతో అకుంతితదీక్షతో కృషిసలిపినచో దొరతనము మీ మనవులను గమనించుననియు ముక్తకంఠముతో పలికిరి. బెజవాడ గ్రామమునపబు మ-రా-రా-శ్రీ కామూరి శివరావు పంతులు గారు కరణములకు నొప్పికలిగించు కొన్ని తీర్మానములను నాటి సభలో నుపపాదించజూచుటయు సోదరత్వమునకు భంగముకల గు నను సద్భావముతో వాటిని ఉపసంహరించుకొనుటయు మీ రందరెరిగిన విషయమే.

3. ఇట్టి స్థితిలో 5-6-29 తేదీన బెజవాడలో మ-రా-రా-శ్రీ నార్ల వెంకటసుబ్బయ్య నాయుడుగారి యాజమాన్యముక్రింద కృష్ణామండల మనపబుల సభ జరుగుటయు శివరావు గారు గుడివాడ సభలో ఉపసంహరించుకొన్న తీర్మానములను తిరిగి అంగీకరించుటయు మండల గ్రామోద్యోగ సంఘ కైకటరీగారు ఆ సంఘమునకు జాయంటు కైకటరీగా నేర్పడుటయు సంభవించిన తెలియుచున్నది. బెజవాడ, గుడివాడ, గన్నవరం తాలూకాల మనపబులు గ్రామాధికార్ల సభ అనుపేరుతో 17-6-29 న ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చేసిన ప్రకటనల వలన వారిసంఘము విడిపోయినదనియు ప్రత్యేక ప్రయత్నములు చేయుచున్నారనియు స్పష్టమగుచున్నది.

4. 5-6-29 సభ జరుగకుండా చేసెదమని, 24-5-29 న గుడివాడ విషయనిర్ణయసభలో ధర్మపన్నములను పలికిన సోదరు లొక్కరును ఆసభను వారించుటకు ప్రయత్నము చేయరేరి.

5. గ్రామోద్యోగ మండల సంఘములో చేరిన మనపబు సోదరులు తత్సంఘ నిబంధనల నతిక్రమించి ప్రత్యేకసభలద్వారా కరణముల గౌరవమునకు భంజకముగ తీర్మానము లొనర్చుచుండగా, మనము మీనమేమములను లెక్కించుచు, గ్రామోద్యోగ సంఘ తీర్మానములను స్మరించుచు, కూరుమండలనైనదే నా? ప్రతికారము సలాపుటకు ఆలోచించెదరా?

6. మనముకూడ ప్రత్యేక సంఘమును స్థాపించి వారి తీర్మానములకు ప్రతిఘటన రూపమైన తీర్మానములను పంపకున్నచో కరణముల సంఘమునకు తీరనినష్టం వాటిల్లుటయు, రాష్ట్రపుత్రములవారి దూషణలకు మనము పాత్రులగుటయు తప్పదు. కర్తవ్యమును నిశ్చయించుటకై కృష్ణామండల కరణములు గుడివాడలో నొకదినముగ సమావేశమగుట అవసరమని తలంచుచున్నామ. కాబట్టి సోదర కరణములు యీ విషయములను దూరదృష్టితోయోచించి తమ అభిప్రాయములను పత్రికాముఖమున వెంటనే ప్రకటింప గోరుచున్నామ. గుడివాడ తాలూకా కరణములు సభకు అనుమతమైన తేదీని స్థలమును నిర్ణయించురు గాక.

కాటూరు రామకృష్ణయ్య.

ఆప్సనుయుద్ధము

కాబూలు ముట్టడి నాదిరుఖానుగారిచే ప్రారంభింపబడినదా ?

పెహవరు, జూన్ 22 :—కాబూలుకోట ముట్టడింప బడినను వదంతులు గతమాడు నాల్గు రోజుల నుండియు ప్రబలి యున్నవి. కాని వా ర్రలయొక్క నిజానిజములు ద్రవపడలేదు.

ఈ వదంతులు పుట్టుటకొక కారణముగలదు. కాబూలు యొడి పెహవరునకు వాయువ్య రైలునంపెడి విలంతివార్తా యంత్రము పనిచేయుట మానివేసినది. అందువల్ల కాబూలునుండి విలంతివార్తలు పెహవరునకు వచ్చుటలేదు. ఇందులకు కారణము మాడువిధములుగా నుండవచ్చునని యూహింపబడుచున్నది. (2) ఒకవేళ అట్టి విషయ్యంత్రము చెడిపోయియుండవచ్చును. (2) లేదా వాతావరణమునందు ఆభ్యంతరపరిస్థితులు ఏర్పడియుండవచ్చును.

(8) లేదా నాదిరుఖానుగారిచే, కాబూలు కోట ముట్టడింపబడవలెను.

(4) లేదా నులూము నదీఖానుగారిచే కాబూలు ముట్టడింపబడియుండవలెను.

నాదిరుఖానుగారు కాబూలుపై దండెత్తునన్నారను విషయ మిదివరకే ప్రకటింపబడినది. అందువల్ల నాదిరుఖానుగారు గార్తెననుండి బయలుదేరి కాబూలువెల్లి యుండవలెనని యూహించుచున్నారు.

ఇట్టివల నాదిరుఖానుగారి పక్షమున పోరాడి బాచ్చాసాహగారి పటాలముల నోడించిన కొన్ని తెగలవారికిని మాలికులకును బహుమానముగా నొసంగుటకై నాదిరుఖానుగారు సంకల్పించినందున యం. ఏ. హాకిముగారు లంగీలను, హక్సాయిలను మారదర్శని అద్దములను, తివానీలను తదితరవస్తువులను కొనుచున్నారు.

సిద్దికుఖానుగారెట్లు పరాజితులైరి?

బాచ్చాసాహగారి తరపున పోరాడిన మహమ్మదు సిద్దికుగారు ఆ హమ్మదు జాయి తెగలవారిచే నిజీవల నెట్లు ఓడింపబడిరో ఆ వివరము లిప్పుడు కొంచెము తెలిసినవి. బాచ్చాసాహగారి పటాలములకు మహమ్మదు సిద్దికుగారు లోగారు కొండ కనుమలలో నాయనలై యుండిరి. గార్దేజులో నున్న గొసుద్దీనుగారికి సిద్దికుగారు ఒక తంతివార్త నంపిరి. ఆతంతివార్తలో బాచ్చాసాహగారిని ఆప్సను అమీరుగా అంగీకరింపవలసినదిగా గొసుద్దీనుగారిని సిద్దికుగారు కోరిరి. కాని, గొసుద్దీనుగా రందులకు నిరాకరించిరి. అన్ని తెగలవారును సమావేశమై ఎవరిని అమీరుగా ఎన్నుకొనెదరో వానినే అమీరుగా అంగీకరించెదనని గొసుద్దీనుగారు బదులు చెప్పిరి. అంతట సిద్దికుగారు తమ పటాలములతో గొసుద్దీనుగారి మీదకు దండయాత్ర సాగించిరి. కాని గార్దేజును సమీపించుటకు రెండు మైళ్ల దూరములో నుండగానే ఆదుట్టు ప్రక్క, లఁన్న తెగలవారు సిద్దికుగారిని అరికట్టిరి. ఇంతలో గార్దేజును గొసుద్దీనుగారు మాడ వచ్చిరి. ఈనెల 14 లేదా సాయంకాలమున రకును ఉభయలకును యుద్ధము జరిగెను. సిద్దికుగారి ఓడిపోయిరి. సిద్దికుగారికి కాలిమీద పెద్ద గాయము తగిలెను. అనేక మంది వారి పక్షమున నష్టమైరి. సిద్దికుగారు ఆల్లిమారు నుండా పారిపోవుటకు యత్నించిరి. కాని అచటమాడ ప్రతిహతులైన తెగలవారు ఆయన మార్గమును నిరోధించిరి. అందువలన గజనీ నగరము వైపుగా పారిపోయెను. మొత్తముమీద ఆయన ఏమయ్యెనో ఇంతవరకును తెలియలేదు. నాదిరుఖానుగారి సోదరుడగు సానల్లి ఖానుగారు మాడ యీ యుద్ధములో పాల్గొని సిద్దికుగారిని ఓడించెను.

ఈ అపజయమువల్ల బాచ్చాసాహగారికి దక్షిణ పరగణాలలోని ప్రాబల్యము క్షీణించెను.

అందువల్ల నాదిరుఖానుగారు లెంపక్షమునకు జనులను ఆకర్షించుటకు కొంతసులభమార్గ మేర్పడినది

ఈ విజయము సంగతి నాదిరుఖానుగారు తెలిసికొనిన తోడనే పిమ్మటనుండి గార్దేజుకు వెళ్లిరి.

షియాలకు సున్నీలకు సంధిప్రయత్నములు.

బ్రిటిష్ వారి మధ్యవర్తిత్వము

ఇటీవల పశ్చిమోత్తర సరిహద్దురాష్ట్రములయందు షియాలను, సున్నీలను ఆఫ్రిదీన్ తెగవారును కలహించియుండిరి. షియాలతలూకు భూములను ఆఫ్రిదీనులు వశపరచుకొనిరి.

తమభూములను తమకియ్యలనినదిగా షియాల కోరుచున్నారు. సున్నీలను ఆఫ్రిదీనులు యివ్వజాల మనుచున్నారు.

ఈ విషయము యిరు తెగల వారికిని సంధికుదుర్చుటకై పశ్చిమోత్తర పరగణాల బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాధి పతియగు చీఫ్ కమిషనరుగారు సహాయసహకారము భావించి యందు పెహవరులో అన్ని తెగలవారిని సమావేశపరచి నేటిదినము (22 లేదా) సాయంకాలము సభచేసిరి. ఖై బరకునును, కట్టాము కమమల తలూకు బ్రిటిష్ అధికారులను డిప్యూటీ కమిషనరుగూడ సభకు విచ్చేసిరి. పోలీసు పటాలములు సభామండరము చుట్టును పహారా యుంచబడినవి.

చీఫ్ కమిషనరుగా రుపన్యసించుచు నిట్లుచెప్పిరి:— షియాల తలూకు భూములన్నియు ఇటీవల ఆఫ్రిదీను తెగవారి వశమయినవి. కనుక వారిభూములను తిరిగి వారికిచ్చి శాంతముగా నుండుటయే మీ కందరికిని మంచిని నేను సంధి కుదుర్చుటకై వచ్చివాను.

ఆఫ్రిదీను తెగవారు ఇందులకిట్లు జవాబుచెప్పిరి:— ఇంతవరకును బ్రిటిష్ వారు తటస్థభావము వహించిరి. మా రెండు తెగలవారికిని శత్రుత్వము చిరకాలమునుండి వచ్చుచున్నది. ఇది వరలో మా ఆఫ్రిదీను తెగవారి భూములను షియాల వశపరచుకొని యుండినప్పుడు బ్రిటిష్ వారు తటస్థముగానుండిరి. కాని నేడు షియాలభూములను ఆఫ్రిదీనులు తీసికొనినతోడనే బ్రిటిష్ వారు తమ తటస్థభావమును వీడి జోక్యము కలుగజేసికొనుట తగదు. సభయందు చర్చ తీవ్రరూపమును దాల్చెను. అనేక మారులు సభ ముగింపబడు నని భయము కలిగెను. చిట్టచివరకు సభలో కల్లోలము హెచ్చుటవల్ల కమిషనరుగారు అధ్యక్షస్థానమును వీడి సభలోనుండి లేచిపోయిరి.

బ్రిటిష్ వారు బాంబులను నష్టయిచేసి

పోరాటము హెచ్చించలేదా?

సభలో నొక ఒరక్తాయి తెగవాడు లేచియిట్లుచెప్పెను:—

మే మిదివరకు బ్రిటిష్ వారి కనేకరీతుల సహాయము చేసియుంటిమి. కాని, అవి మన స్వస్థలో నుంచుకొనక నేడు ఫియాలకు బ్రిటిష్ వారు బాంబులను తుపాకులను, మందు నుండు సామానులను నష్టయిచేసి పోరాటమును హెచ్చించి తటస్థభావమును వీడి మాపై ప్రయోగించిరి.

అంత నొక యూరోపియను సైనికోద్యోగి లేచి యిట్లు చెప్పెను:— ఆబాంబులు ప్రయోగించుటకల్ల ఆఫ్రిదీను తెగవారు చనిపోయిరిగాని, మీ ఒరక్తాయి లేవరును మరణించలేదు.

నవాబు మహమ్మదు జహూనుఖానుగారి సమయోచిత ప్రజ్ఞవలన యీవాగ్ధావము శాంతించి సభవారు ఇతర విషయములను చర్చింప మొదలిడిరి.

ఒక ఒరక్తాయి తెగవాడు లేచి, యీ సున్నీ షియాలకులకు కంతకును మహమ్మదు అజ్ఞులుగారే నాయకులని చెప్పెను.

ఇట్లు వాగ్ధావము హెచ్చిన పిదప చీఫ్ కమిషనరుగారు సభలోనుండి లేచిపోయిరి. సమావేశమైన వేర్వేరు తెగలవారు కూడ కొంత సేపటికి నెలదీసిపోయిరి. తిరిగి సమావేశమయ్యెదరని తోచుచున్నది. కాని సాయంకాలము 6 గంటల వరకును ఏవిధమైన సమాధానము కుదురలేదు. (ప్రీ ప్రెస్.)

ఆర్మోరాలో మహత్తునకు

నన్తానము

స్వాగత ప్రతముల నొసగుట

మ్యూనిసిపాలిటీ పక్షమున సంఘాధ్యక్షుడు ఇ. ఎస్. ఓక్లెగారు (పాశ్చాత్యుడు) సన్మానప్రతమును సమీరిరి. భారత ప్రత్యేకపురుషును, స్త్రీయను పౌరులను జిల్లాబోర్డువారును ప్రత్యేకముగాను సన్మాన ప్రతములను సమర్పించిరి. మోటారుక్రింద బడి చనిపోయిన వృద్ధుమీ తన మరణమునకు తానే బాధ్యుడనని మేజిస్ట్రేటుయొడుకు తెలుపుటచే నాపై కేసు రద్దుచేయబడెను. కాని నిజముగా బాధ్యుత నాదే యగును. ఈ కాలమున మోటారుకారులో ప్రయాణముచేయుట అత్యవసరముగా నున్నదిగాన, దాని విడుదలకు పిలుచేదుగాని డ్రైవరులు ఒడతెరుగని గర్హముతో నడువగూడనని హెచ్చరించుచున్నాను. యివటి కాంగ్రెసు వా రా వృద్ధుని అంత్యక్రియలలో పాల్గొన వలెనుటకు చింతించుచున్నాను అని ఆ సభలో మహాత్ములు నుడిచిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

కర్నూలు జిల్లా

అర్చకమహాజనసభ-నంద్యాల

శ్రీమాన్ డి. హెచ్. వి. రంగారావులుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

(నిన్నటికరువాయి)

విద్యాభివృద్ధి

విహికాముష్మికసాధన మక, విద్య నుపాక్షింపుచు, మానవుని విద్యుక్తధర్మము. అందర్నకసంఘమునకు ఆగమశాస్త్ర మత్యవసరము. నిర్బంధము ఆగమశాస్త్రముతోపాటు సంస్కృతము వ్యాకరణశాస్త్రము తర్కశాస్త్రము వేదాంతశాస్త్రము ఉండితీరవలెను. ఈవిద్యలను అర్చకబాలరకు గణపుటకు సంఘపక్షమున వెంటనే భగవచ్చాస్త్రకళాలను స్థాపింపవలసి నదిగా మనవిచేయుచున్నాను.

అర్చకపత్రిక

ప్రస్తుతపు పరిస్థితులలో పత్రిక అత్యవసరము. పత్రిక లేనిది యేపనియుజరుగ నేరదు. పత్రికసంఘమునకు అన్నివిధముల తోడ్పడగలదు. సంఘాధ్యక్షుడు చేయూతనొసగగలదు. ప్రస్తుతము దేవాదాయ ధర్మాదాయ చట్టములన అర్చకులకు సంఘటించిన విపరీతపు పరిస్థితులను గమనించి అపారసంఘ సేవాతత్పర్యులగు శ్రీమాన్ వేదాంతం శ్రీనివాసారాధ్యులు అయ్యారాల్లంగాను తమ సర్వస్వములను ధారపోసి అర్చకపత్రికను స్థాపించినారు. నడుపుచూవచ్చుచున్నారు. మిజిల్లాలోగల అర్చకులు ప్రతియొక్కరు చందాదారులుగా చేరి పత్రికను తెప్పించుకొనుచు పత్రికను పోషింపవలసినదిగా మనవిచేయుచున్నాను.

కర్తవ్యము

అతిప్రభావమును మనస్వత్వముల భరించుటకు, దేవస్థానపుబోర్డువారు, దేవాలయములకమిటివారు, వీరిచే నియమింపబడిన బ్రహ్మీలు, కంకణబద్ధులై కూర్చున్నారు. అక్రమములకు, అన్యాయములకు వెనుదీయకున్నారు; కానిండు. ఇంతమాత్రము నకు మీరెంతమాత్రముభయపడజూదు. మీస్వత్వము లెన్నటికిని భంగింపబడవు, చెక్కుచెదరవు. చిరస్థాయిగానుండగలవు. ఎప్పుటికైనను ధర్మము జయమును, అధర్మము అపజయమును గలిగించక మానవు. కాని అట్లనిమాత్రము ఊరకొనరాదు. చేయగలప్రయత్నములన్నియు చేయవలెను. మనమొకవిధమున కక్షిని సంపాదించవలెను. అది మనలనెదుర్కొనినకక్షిని నెదుర్కొని ఊ ప సంహరించు నదిగా యుండవలెను. ఇట్టి కక్షిని ఏనాడైతే మనము సంపాదించగలమో, ఆనాడే గమ్యస్థానము చేరగలము. ఇట్టి కక్షిని సంపాదించ వలెనన్న ప్ర ప్రథమమున ఆర్చకు లందరు యొకొక్కస్థులు గావలెను. సంఘభావము గుదుర్చు కొనవలెను. త్యాగమును జూపవలెను. కష్టనష్టములకు నోరృకొనవలెను. సర్వస్వములు ధారపోయవలెను. దీక్షాపరులు గావలెను. ఒక శిక్షణముపైనను, ఆదర్శకముపైనను, పద్ధతిపైనను, నడుచు కొనవలెను. కాలసిన ద్రవ్యమును నాస్తించి ముందుగ నిలువ చేయవలెను. అటుపై కార్య రంగమునకు దిగవలెను. వీటిని వ్యక్తిగతముగా ఎవరికి వారు సము పార్జించుటయు నెరవేర్చుటయుకడు దుర్లభము. యిందుకుగాను సంఘమును స్థాపించవలెను. సభ్యులు గ చేరవలెను. సంఘమును నడుపుటకు నాయకులు కావలెను. నాయకులు నిష్కల్మష చితులుగను, నిర్భల హృదయులగు యుండవలెను. మామగ తిరస్కారములకు నోరృకొనవలెను. కాంక్ష స్వభావులై యుండవలెను. సంఘసేవాశక్తురులు గావలెను. త్యాగమును చూపవలెను స్థిరచిత్తులగుండవలెను. కష్టనష్టముల కొరృకొనవలెను. స్వాధ్యపరులుగ నుండరాదు. ఇట్టివారే నాయకులు. ఇట్టి నాయకులు గలవాడే సంఘము వాంఛితార్థ సిద్ధిని బడయగలదు. గమ్యస్థానము చేరగలదు. ప్రస్తుతపు రాజకీయ దురవస్థనుండి బయల్పడజుటకు యిది మార్గములు, సాధనములు, అర్చక మహాజనయారా అలసింపకును. ఆలకించిన సర్వస్వములు నటించును. వెంటనే సంఘమును స్థాపించుడు, సభ్యులగజేదుడు. ప్రచార ప్రబోధములకు బయలుదేరుడు. వాంచి తాద్రములను పొందుడు.

మిమ్మీ ఇక్కట్లనుండి తొలగించి రక్షించలరన్న విషయ నా సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించు చున్నాను.

హిందూదేశపు వర్తకులకు ప్రత్యేక సౌకర్యము

అన్ని ప్రాంతములందు గల మా ప్రాంత, కాశ్యప్త కాతావారులు పలుమారు కోరుటచే మేము ప్రత్యేకముగా జనరలు కమిషన్ శాఖను స్థాపించితిమి.

వీస్-గుడ్సు, కిరానా, కట్టరి, గ్లాసువేర్, ధాన్యములు, కెమికల్సు, నెండ్లి, బంగారు, హోలైరి, రంగులు, వెయింటులు, స్టేషనరీ ఇతర ఫాన్సి సామానులు మొదలగు వాటికి మాకు ఏజన్సీ గలదు. ఇందుకు సంబంధించిన పనులను నిర్వహించుటకు మిక్కిలి అర్హత అనుభవము గలిగినట్టివారే నియమింపబడి యున్నారు.

ఇతరులచేత పనులను ఏజంటుగా నుండి కమిషను పన్నతిపైన వారిసామానులను మాకు పంపిన విక్రయింతుము.

నేట్టి అగ్గిపుల్లులు, గంధకము అన్ని రకములది, లేబిల్సు మొదలగునవి మిక్కిలి సరసముగా సరఫరా చేయగలము.

మిక్కిలి తృప్తికరముగా గమ్యస్థానమునకు చేరుటకై అర్హుల మిక్కిలి శ్రమముగా చేరునట్లు పంపబడును. నేట్టి అగ్గిపుల్లులు మిక్కిలి దగ్గర నుండు రైలుస్టేషనులకు ఇనాముగా సరఫరాచేయబడును. లేబిల్సులను మా కిచ్చిన ఇతర లేబిల్సులగు సామానుల కూడ సరఫరాచేయబడును.

LALLUBHAI JECHAND SHAH

Wholesale Matches Merchant,

Factory Agent & General Commission Agent, 125, Nagdevi St., Bombay No 3

phone 23496.
gram: Shravak.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

సె. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాల లోనుండు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములను కొరకగ్రంథమువంటివైన బ్రతుకొనబడును.

తెలువడిన గ్రంథములు

1. ఇతిహాసము (భక్తిగ్రంథము): వృషభాధిప, నర్మకర్పూర, జేవీనందన, బండీమిట్ట, ఘోషిర, మారాఢా, కాశ్యప్త శత్రు, బాళరథి, రంగరాజు, రామతారక, రామచంద్ర కళక ములు వది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క కళకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ కళకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦

2. అనవృత్తాణము (ద్యోతన): పాల్కూరికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీ లించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచించబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలదు ౨-౮-౦

3. గాంధీమహాత్మని జెల్లాము కాంగ్రెసు అభ్యుదయవ్యాసము ౦-౮-౦

4. కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ భాయనం వేంకటేశ్వరుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. ౦-౮-౦

5. వీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టమనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే నిరీక్షితభావమునకు రచియింపబడి జడవడి యనేకభావల బరి వర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౮-౦

6. త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ కనుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీ రామభద్రాగారియు, గాయకపితావహుడు నగు శ్రీ త్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు వరసముగ వర్ణించబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతు లును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦

7. మృతదము (వచనము): వాద్దమతి ధర్మబోధకగ్రంథ మగు 'క్రిపిటకము' నందలిది. వాద్ద మతి ధర్మబోధకము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిరానీ రంగా చార్యులుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. ౦-౧౦-౦

8. వీతినిధి (కవిదండకముల నాటకము): నాల్వేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నెను గారి బొండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పాణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. ౧-౦-౦

9. జ్యోతిషయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుండురి శత్రుధర్మగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణ భేవరాయ సామ్రాజ్య లక్ష్మీకీర మగు విద్యానగరము (హంపిలిథిలము) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత భౌగోళిక నియమ నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

10. 'ఆత్మకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహ-సత్యవయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరి శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, శేషము. ౧-౦-౦

కాశ్యప్త నాల్వేదేశపు, విజ్ఞానాభ్యుదయము.

నిజాం కృష్ణారెడ్డిగారు, మద్రాసు, 125, Nagdevi St., Bombay No 3

మహర్షిదేవేంద్ర నాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు
నందుకావ్యలికోబైందు నైదర్ పైటు కాగితములు
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకావ్యాలయము, 7, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

'బాలవ్యాకరణ గుప్తాధికారిక'
800 పుటలు. వెల 5-0-0.

శ్రీమన్మహాపాద్యాయ
బ్రా. కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము.
ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యానము. తెలుగుభాష నభ్యసించునగులకిని విద్యార్థి పరీక్షకు జరుపు విద్యార్థులకును విది న్యాయోపయోగము. ఈ ద్వితీయ ముద్రణమునందు విశేషాంశములు చేర్చబడియున్నవి. గ్రంథము కోరువారు కర్పరపను.

నిలాసము:—
కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యిడి.
కంభంవారిపేట వీధి, రాజమండ్రి.

సుప్రసిద్ధ

ఉన్నాద వైద్యాలయము

స్థాపితము 1753 సం॥రము

మతిపోవుట అనే రోగమును బాగుచేయుట యందు మంచిదేర్ప గలను. సుమారు 150 సం॥కముల నుండి బాగుచేయుచున్నాము. వేలకొలది రోగులు ఆరోగ్యమును పొంది, యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చి యున్నారు. మయువారికి క్యాంటిను ఉచితము.

ఆంగర పాపాచార్యులు ఆంధ్రు

బ్రదర్సు, వెనికేజ్, 93
ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము 2

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున, పుష్కనప్తము, ఆతిమాత్రము మొదలగువాటిని భారించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీలు 1-4-0.

పాలనగంధి లేహ్యము—రక్తరదికి శ్రేష్ఠమయినదన సహపేహము, మేహాడలా, మచ్చలు, యిరవరమ్రోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 కు॥ డబ్బీలు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు చేరు.

వి.సి. ఏ. అంధుకో, ఆయుర్వేదముజం, పెరిచేపి-నెల్లూరుజిల్లా

ముఖ్యమగు మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు—

- శరభరాజీయము:— బసవరాజీయమునం జి ని. సులభమోగములు కలవు. 240 పేజీలు, క్యోలికోబైందు వెల రు. 2/
- చారుచర్య:— అరోగ్యవిధులను బోధించును. 0 6 0
- కూటముద్గరము:— త్రివీణ తత్త్వ విచారము. 3-97 0.4-0

ఆర్షవైద్యగ్రంథములు, ముక్త్యు (కృష్ణ)